

KONSORCJUM STALI S.A.

**Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe
Grupy kapitałowej Konsorcjum Stali S.A.
za rok zakończony 31 grudnia 2017**

**SPORZĄDZONE ZGODNIE
Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI
SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ**

**KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO
GIEŁDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH W WARSZAWIE S.A.
POLSKA AGENCJA PRASOWA**

Zawiercie, kwiecień 2017 r.

1.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE KONSORCJUM STALI S.A.	4
1.1.	WYBRANE DANE FINANSOWE DOTYCZĄCE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	4
1.2.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
1.3.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
1.4.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)	8
1.5.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	10
1.6.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	12
2.	INFORMACJE OGÓLNE	13
2.1.	DANE JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	13
2.2.	CZAS TRWANIA JEDNOSTKI	14
2.3.	OKRESY PREZENTOWANE	14
2.4.	WŁADZE SPÓŁKI NA DZIEŃ SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA	14
2.5.	FIRMA AUDYTORSKA	15
2.6.	NOTOWANIA NA RYNKU REGULOWANYM	15
2.7.	ZNACZĄCY AKCJONARIUSZE JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	16
2.8.	SPÓŁKI ZALEŻNE	16
2.9.	SPÓŁKI STOWARZYSZONE	17
2.10.	ZATWIERDZENIE ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO DO PUBLIKACJI	17
2.11.	OŚWIADCZENIE ZARZĄDU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	17
3.	INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	18
3.1.	ZGODNOŚĆ Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ	18
3.2.	ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I PORÓWNYWALNOŚĆ SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	26
3.3.	OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI, ZASAD KONSOLIDACJI, W TYM METOD WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW ORAZ PRZYCHODÓW I KOSZTÓW	26
3.3.1.	<i>Spółki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym</i>	27
3.3.2.	<i>Prezentacja sprawozdań z uwzględnieniem segmentów operacyjnych</i>	27
3.3.3.	<i>Podstawowe zasady wyceny obowiązujące w grupie kapitałowej</i>	28
3.3.4.	<i>Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji</i>	35
3.3.5.	<i>Testy na utratę wartości niematerialnych i prawnych</i>	35
3.4.	ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH	35
3.5.	ZMIANY ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI	36
4.	DODATKOWE NOTY I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	37
NOTA 1.	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	37
NOTA 2.	INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW OPERACYJNYCH	38
NOTA 3.	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	41
NOTA 4.	POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	42
NOTA 5.	PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	43
NOTA 6.	PODATEK DOCHODOWY I ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY	43
NOTA 7.	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	46
NOTA 8.	ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	46
NOTA 9.	DYWIDENDY ZAPROPONOWANE LUB UCHWALONE DO DNIA ZATWIERDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	46
NOTA 10.	UJAWNIENIE ELEMENTÓW POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH	47
NOTA 11.	EFEKT PODATKOWY POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH	47
NOTA 12.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	47
NOTA 13.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	51
NOTA 14.	WARTOŚĆ FIRMY	53

NOTA 15.	INSTRUMENTY FINANSOWE	54
NOTA 16.	INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	60
NOTA 17.	UDZIAŁY W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH NIE OBJĘTYCH KONSOLIDACJĄ	61
NOTA 18.	AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY ORAZ AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY	61
NOTA 19.	POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE.....	63
NOTA 20.	NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	63
NOTA 21.	ZAPASY	64
NOTA 22.	NALEŻNOŚCI HANDLOWE	66
NOTA 23.	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	68
NOTA 24.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	69
NOTA 25.	AKTYWA TRWAŁE ZAKWALIFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	70
NOTA 26.	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	70
NOTA 27.	AKCJE WŁASNE	70
NOTA 28.	POZOSTAŁE KAPITAŁY	71
NOTA 29.	NIEPODZIELONY WYNIK FINANSOWY	71
NOTA 30.	KREDYTY I POŻYCZKI.....	72
NOTA 31.	FAKTORING I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	74
NOTA 32.	INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE.....	75
NOTA 33.	ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE.....	75
NOTA 34.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	76
NOTA 35.	MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS	76
NOTA 36.	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	77
NOTA 37.	NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA DŁUGO I KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO....	79
NOTA 38.	OTRZYMANE DOTACJE	79
NOTA 39.	REZERWA NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE.....	80
NOTA 40.	REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA INNE.....	82
NOTA 41.	CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	83
A.	CZYNNIKI ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY KAPITAŁOWEJ.....	83
B.	CZYNNIKI ZWIĄZANE Z OTOCZENIEM, W JAKIM EMITENT PROWADZI DZIAŁALNOŚĆ.....	85
C.	CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z RYNKIEM KAPITAŁOWYM.....	87
NOTA 42.	INFORMACJA O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH	88
NOTA 43.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	88
NOTA 44.	PROGRAMY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	89
NOTA 45.	INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH	89
NOTA 46.	WYNAGRODZENIA WYŻSZEJ KADRY KIEROWNICZEJ I RADY NADZORCZEJ JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	92
NOTA 47.	UMOWY LEASINGU OPERACYJNEGO	93
NOTA 48.	AKTYWOWANE KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO	93
NOTA 49.	SPRAWY SĄDOWE	94
NOTA 50.	POSTĘPOWANIA W SPRAWACH PODATKOWYCH	94
NOTA 51.	ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY	95
NOTA 52.	UDZIAŁ SPÓŁEK ZALEŻNYCH NIE OBJĘTYCH SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM ...	95
NOTA 53.	ISTOTNE ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU ROKU OBROTOWEGO	95
NOTA 54.	INFORMACJE O TRANSAKCYJACH Z PODMIOTEM DOKONUJĄCYM BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	95
NOTA 55.	OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	96
NOTA 56.	UZGODNIENIE SALD OTWARCIA I ZAMKNIĘCIA ZOBOWIĄZAŃ FIANANSOWYCH GENERUJĄCYCH PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE, KTÓRE KLASYFIKUJĄ SIĘ JAKO DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA W SPRAWOZDANIU Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	98

1. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE KONSORCJUM STALI S.A.

1.1. Wybrane dane finansowe dotyczące skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Podstawowe pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych z prezentowanego sprawozdania finansowego oraz danych porównywalnych przeliczone na EURO:

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017		01.01 - 31.12.2016	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 531 665	360 845	1 220 299	278 882
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	55 274	13 022	54 025	12 347
Zysk (strata) brutto	51 957	12 241	52 968	12 105
Zysk (strata) netto	41 554	9 790	42 721	9 763
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-44 808	-10 556	30 478	6 965
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-16 844	-3 968	-5 784	-1 322
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	61 413	14 468	-27 593	-6 306
Przepływy pieniężne netto, razem	-239	-56	-2 899	-663
Aktywa razem	767 517	184 017	658 034	148 742
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania razem	407 127	97 611	307 986	69 617
Zobowiązania długoterminowe	12 208	2 927	783	177
Zobowiązania krótkoterminowe	372 899	89 405	288 704	65 259
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	360 390	86 406	350 048	79 125
Kapitał zakładowy	5 897	1 414	5 897	1 333
Liczba akcji w sztukach	5 897 419	5 897 419	5 897 419	5 897 419
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	7,05	1,66	7,24	1,66
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	7,05	1,66	7,24	1,66
Wartość księgową na akcję (zł/EUR)	61,11	14,65	59,36	13,42
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (zł/EUR)	61,11	14,65	59,36	13,42
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda	0	0	8 185	1 871
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję zwykłą	0	0	1,39	0,32
Liczba akcji w sztukach objętych dywidendą	0	0	5 456 861	5 456 861
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję objętą dywidendą w zł.	0	0	1,50	0,34

Ogłoszone przez Narodowy Bank Polski średnie kursu wymiany złotego w stosunku do EURO wyniosły w okresach objętych sprawozdaniem finansowym:

Rok obrotowy	Średni kurs w okresie*	Minimalny kurs w okresie	Maksymalny kurs w okresie	Kurs na ostatni dzień okresu
01.01 - 31.12.2017	4,2447	4,1709	4,4157	4,1709
01.01 - 31.12.2016	4,3757	4,2355	4,5035	4,4240
01.01 - 31.12.2017	4,2447			
(do przeliczeń zysku zanalizowanego)				
01.01 - 31.12.2016	4,3757			
(do przeliczeń zysku zanalizowanego)				4,2440
01.01 - 31.12.2016				
(do przeliczeń danych porównywalnych bilansowych)				

*) średnia kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu przeliczono według kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla euro obowiązujących na ostatni dzień okresu.

Poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów środków pieniężnych przeliczono według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla euro obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie sprawozdawczym.

Kurs minimalny w okresie 01 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. wystąpił 29 grudnia 2017 r., natomiast kurs maksymalny dnia 02 stycznia 2017r.

1.2. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	nota	31.12.2017	31.12.2016
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług, towarów i materiałów, w tym:	1,2	1 531 665	1 220 299
- od jednostek powiązanych		8 824	8 004
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		592 294	473 039
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		939 371	747 260
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	2,3	1 393 773	1 097 051
- od jednostek powiązanych		8 302	7 541
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów i usług	3	547 293	435 980
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		846 480	661 071
Zysk (strata) brutto na sprzedaży		137 892	123 248
Koszty sprzedaży	2,3	60 721	54 904
Koszty ogólnego zarządu	2,3	22 566	14 904
Zysk (strata) ze sprzedaży		54 605	53 440
Pozostałe przychody operacyjne	4	2 128	1 740
Pozostałe koszty operacyjne	4	1 459	1 155
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		55 274	54 025
Przychody finansowe	5	3 739	3 860
Koszty finansowe	5	7 702	5 384
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych	16	646	467
Wynik zdarzeń nadzwyczajnych		0	0
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		51 957	52 968
Podatek dochodowy	6	10 403	10 247
- część bieżąca		10 979	9 807
- część odroczone		-576	440
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenie straty)		0	0
Działalność zaniechana	2,7	0	0
Wynik za rok na działalności zaniechanej		0	0
Wynik ze zbycia działalności zaniechanej		0	0
Zysk (strata) netto, w tym:	1,2	41 554	42 721
- przypadający akcjonariuszy jedn. dominującej		41 554	42 721
- przypadający akcjonariuszom nieposiadającym kontroli		0	0
Zysk (strata) netto (zanalizowany)		41 554	42 721
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w (w szt.)		5 897 419	5 897 419
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		7,05	7,24
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w (w szt.)	8	5 897 419	5 897 419
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		7,05	7,24

1.3. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Pozycja	nota	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Zysk (strata) netto		41 554	42 721
Przychody, które w przyszłości nie mogą zostać przekwalifikowane do zysków i strat			
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń emerytalnych		-60	-81
Podatek dochodowy związany z elementami pozostałych całkowitych dochodów		12	15
Razem pozycje, które nie mogą zostać przekwalifikowane do wyniku		-48	-66
Suma dochodów całkowitych	10, 11	41 506	42 655
Suma dochodów całkowitych przypisana akcjonariuszom nieposiadającym kontroli		0	0
Suma dochodów całkowitych przypadająca na podmiot dominujący		41 506	42 655

1.4. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (Bilans)

Aktywa	nota	01.01 - 31.12.2017.	01.01 - 31.12.2016
Aktywa trwałe razem		295 372	283 607
Rzeczowe aktywa trwałe	2,12	179 165	164 938
Wartości niematerialne, w tym:	2,13	97 954	97 979
- Wartość firmy	2,14	96 283	96 283
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych konsolidowanych metodą praw własności	2,16	3 396	2 951
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2, 15,18	2 957	4 302
Inne długoterminowe aktywa finansowe	2, 15,18	6 877	8 527
Należności długoterminowe	2, 15,19	281	335
Nieruchomości inwestycyjne	20	0	336
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	2,6	4 742	4 239
Aktywa obrotowe razem		472 145	374 427
Zapasy	2, 21	218 208	183 821
Należności handlowe, w tym:	2, 15,22	215 783	175 277
- od jednostek powiązanych		2 390	1 619
- od pozostałych jednostek		213 393	173 658
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	15	0	0
Należności krótkoterminowe inne	2, 15,22	32 920	9 621
Pożyczki krótkoterminowe	2, 15,19	0	190
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2, 15,18	1 134	1 280
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	2, 15,18	2 638	2 537
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2,15,24	1 462	1 701
Aktywa trwałe zakwalifikowane jako przeznaczone do sprzedaży	2,25	0	0
AKTYWA RAZEM		767 517	658 034

Pasywa	nota	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał własny razem		360 390	350 048
<i>Kapitał własny przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej</i>		360 390	350 048
Kapitał zakładowy	26	5 897	5 897
Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)	27	-13 893	-13 893
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej	28	178 100	178 100
Kapitał zapasowy	28	152 605	111 251
Kapitał z aktualizacji wyceny	28	105	153
Pozostałe kapitały	28	31 111	31 111
Zyski zatrzymane	29	6 465	37 429
Kapitał akcjonariuszy nieposiadających kontroli		0	0
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania razem		407 127	307 986
Rezerwy na zobowiązania razem		22 020	18 499
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6	18 044	18 129
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne, w tym:	39	451	370
- długoterminowe		407	313
- krótkoterminowe		44	57
Rezerwy na zobowiązania i inne	40	3 525	0
- długoterminowe		0	0
- krótkoterminowe		3 525	0
Zobowiązania długoterminowe razem		12 208	783
Długoterminowe kredyty i pożyczki	15,30,56	11 570	0
Inne zobowiązania długoterminowe	15,32,37,56	638	783
Zobowiązania krótkoterminowe		372 899	288 704
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	15,30,56	121 762	89 043
Faktoring	31,56	43 842	21 178
Zobowiązania handlowe, w tym:	15,33	187 124	162 845
- wobec jednostek powiązanych		10 075	14 815
- wobec pozostałych jednostek		177 049	148 030
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	15	8 699	5 920
Zobowiązania krótkoterminowe inne	15, ,31,34-37,56	11 472	9 718
PASYWA RAZEM		767 517	658 034
Wartość księgowa (tys. zł)		360 390	350 048
Liczba akcji (szt.)		5 897 419	5 897 419
Wartość księgowa na jedną akcję (zł)		61,11	59,36

1.5. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Pozycje	Kapitał zakładowy	Udziały własne (wielkość ujemna)	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały	Zyski (straty) z lat ubiegłych	Zysk (strata) netto roku bieżącego	Razem kapitał własny	Udziały nie dające kontroli	Kapitał własny ogółem
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2017											
Kapitał własny na 01.01.2017	5 897	-13 893	178 100	111 251	153	31 111	37 429	0	350 048	0	350 048
Wynik netto za 12 m-cy 2017 roku	0	0	0	0	0	0	0	41 554	41 554	0	41 554
Zyski i straty aktuarialne	0	0	0	0	-60	0	0	0	-60	0	-60
Podatek odroczony odniesiony na kapitały	0	0	0	0	12	0	0	0	12	0	12
Przeniesienia między kapitałami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podział zysku	0	0	0	41 354	0	0	-41 354	0	0	0	0
Korekta wyniku lat ubiegłych	0	0	0	0	0	0	-31 164	0	-31 164	0	-31 164
Przeznaczenie zysku na wypłatę dywidendy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapitał własny na 31.12.2017	5 897	-13 893	178 100	152 605	105	31 111	-35 089	41 554	360 390	0	360 390

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (Cd.)

Pozycje	Kapitał zakładowy	Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały	Zyski (straty) z lat ubiegłych	Zysk (strata) netto roku bieżącego	Razem kapitał własny	Udziały nie dające kontroli	Kapitał własny ogółem
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2016											
Kapitał własny na 01.01.2016	5 897	-13 893	178 100	100 687	430	30 900	13 462	0	315 583	0	315 583
Wynik netto za 12 m-cy 2016 roku	0	0	0	0	0	0	0	42 721	42 721	0	42 721
Zyski i straty aktuarialne	0	0	0	0	-81	0	0	0	-81	0	-81
Podatek odroczony odniesiony na kapitały	0	0	0	0	15	0	0	0	15	0	15
Przeniesienia między kapitałami	0	0	0	0	-211	211	0	0	0	0	0
Podział zysku	0	0	0	10 564	0	0	-10 564	0	0	0	0
Korekta wyniku lat ubiegłych	0	0	0	0	0	0	-5	0	-5	0	-5
Przeznaczenie zysku na wypłatę dywidendy	0	0	0	0	0	0	-8 185	0	-8 185	0	-8 185
Kapitał własny na 31.12.2016	5 897	-13 893	178 100	111 251	153	31 111	-5 292	42 721	350 048	0	350 048

1.6. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Aktywa	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk / Strata przed opodatkowaniem	51 957	52 968
Korekty razem:	-96 765	-22 490
Udział w zyskach (stratach) jednostek objętych konsolidacją metodą praw własności	-446	-467
Amortyzacja	7 887	7 352
Odsetki i dywidendy netto	5 130	4 930
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-432	30
Zmiana stanu rezerw	3 606	-241
Zmiana stanu zapasów	-34 387	-62 465
Zmiana stanu należności	-63 751	-39 239
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem kredytów, pożyczek i faktoringu	26 648	74 305
Pozostałe korekty	-32 820	-1 956
Podatek dochodowy zapłacony	-8 200	-4 739
A. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-44 808	30 478
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy razem	5 396	4 177
Przychody ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych	550	360
Przychody ze sprzedaży inwestycji w nieruchomości	540	0
Przychody ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych	3 787	3 817
Przychody z tytułu dywidend i udziału w zyskach	329	0
Inne wpływy inwestycyjne	190	0
Wypływy razem	22 240	9 961
Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	22 240	9 771
Wydatki na aktywa finansowe	0	0
Inne	0	190
B. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-16 844	-5 784
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy razem	108 021	57 811
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów	81 508	57 811
Inne wpływy finansowe - faktoring	26 513	0
Wypływy razem	46 608	85 404
Spłata kredytów	37 219	70 054
Spłata faktoringu	3 849	1 488
Umorzenie akcji własnych	0	0
Zapłacone odsetki	4 871	4 930
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	0	8 185
Inne	669	747
C. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	61 413	-27 593
D. Przepływy pieniężne netto razem	-239	-2 899
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	241	-2 901
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-4	2
F. Środki pieniężne na początek okresu	1 699	4 598
G. Środki pieniężne na koniec okresu	1 458	1 699
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	0	0

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. Dane jednostki dominującej

Nazwa:	Konsorcjum Stali Spółka Akcyjna
Siedziba:	ul. Paderewskiego nr 120, 42-400 Zawiercie
Kraj rejestracji:	Polska
Podstawowy przedmiot działalności wg PKD:	Pozostała sprzedaż hurtowa – PKD 2007: 4690Z
Organ rejestrowy:	Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; wpis pod nr 0000279883; wpis dokonany dnia 02 maja 2007 r.
Forma prawna:	Spółka Akcyjna
Regon:	001333637
Firma Audytorska:	PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. K. ul. Orzycka 6 /1B 02-695 Warszawa

KONSORCJUM STALI S.A. jest jednym z najbardziej liczących się w Polsce dystrybutorów wyrobów hutniczych. Od 6 grudnia 2007 r. papiery wartościowe Spółki notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Działalność w zakresie handlu wyrobami hutniczymi Konsorcjum Stali rozpoczęła w roku 1999. Spółka stała się prekursorem konsolidacji w branży dystrybutorów wyrobów hutniczych łącząc pod swoim szyldem w 2000 r. działalność hurtowni wyrobów hutniczych: Stalko, Stalhurt i Budo-Market. Łącząc doświadczenie, rynki zbytu i bazy handlowe tych trzech firm Konsorcjum Stali stało się jedną z największych firm handlujących wyrobami hutniczymi w Polsce centralnej. Dnia 1-go lipca 2008 r. Konsorcjum Stali S.A. połączyła się z Bodeko Sp. z o.o. stając się jednym z największych dystrybutorów stali działających na rynku polskim.

Konsorcjum Stali S.A. prowadzi działalność na rynku dystrybucji i przetwórstwa wyrobów hutniczych ze stali zwykłych. Działalność handlowa, w której Spółka specjalizowała się w pierwszych latach funkcjonowania, została poszerzona o produkcję zbrojeń budowlanych i konstrukcji stalowych oraz usługi w zakresie cięcia stali na wymiar.

Po połączeniu emitenta ze spółką Bodeko Sp. z o.o., które nastąpiło 1 lipca 2008 r. znacząco wzrosła na mapie Polski ilość oddziałów handlowych i zakładów produkcyjnych należących do Spółki – z czterech do dziesięciu zwiększyła się ilość oddziałów handlowych oraz z dwóch do pięciu zwiększyła się ilość zakładów produkcyjnych.

Działalność dystrybucyjna prowadzona jest obecnie w dwunastu oddziałach handlowych, które zlokalizowane są w Białymstoku, Chojnicach, Krakowie, Lublinie, Markach, Poznaniu, Radomiu, Rzeszowie, Warszawie-Bielanach, Warszawie-Ursusie, Wrocławiu, Zawierciu.

Działalność produkcyjna i przetwórcza prowadzona jest w siedmiu zakładach. W Poznaniu, Warszawie-Ursus i Wrocławiu zlokalizowane są zakłady produkcji zbrojeń budowlanych. W Krakowie zlokalizowany jest nowoczesny zakład przetwórstwa blach, w Rembertowie znajduje się zakład produkujący konstrukcje ze stali a w Zawierciu zakład przetwórstwa w zakresie cięcia, wiercenia i śrutowania kształtowników oraz blach. Listę zakładów produkcyjnych wchodzących w skład grupy kapitałowej Konsorcjum Stali uzupełnia zlokalizowany w Radomiu zakład produkcji konstrukcji stalowych w Polcynk Sp. z o.o.

Obecna sieć przetwórczo-handlowa spółki składająca się z 7 zakładów przetwórczych oraz 12 oddziałów handlowych posiadających własne magazyny towarowe stawia Konsorcjum Stali S.A. w gronie firm z branży dysponujących najbardziej rozbudowaną siecią dystrybucyjną i posiadających największe moce produkcyjne w zakresie wytwarzania zbrojeń budowlanych.

Działalność handlowa

- blachy,
- stal kształtowa,
- pręty gładkie kwadratowe i płaskie,
- pręty żebrowane,
- profile z/g,

- walcówki,
- rury,
- pozostały drobny asortyment.

Działalność produkcyjna

- zbrojenia budowlane,
- konstrukcje stalowe.

Działalność usługowo-produkcyjna

- cięcie i prostowanie blach z kręgów,
- cięcie blach i kształtowników,
- pozostała obróbka blach i stali (wiercenie, frezowanie, gwintowanie, śrutowanie).

Głównymi klientami emitenta są firmy budowlane, producenci konstrukcji stalowych i przedsiębiorstwa prowadzące inwestycje infrastrukturalne, przemysłowe i mieszkaniowe. Głównym asortymentem kierowanym do tych grup odbiorców są pręty żebrowane, walcówki, zbrojenia budowlane oraz kształtowniki gorącowalcowane. Systematycznie rośnie jednak również sprzedaż i przetwórstwo wyrobów płaskich i kształtowników zimnogiętych skierowana do odbiorców reprezentujących przemysł maszynowy, narzędziowy, meblowy, AGD, etc. Ważną grupą odbiorców są firmy handlowe, mniejsi dystrybutorzy stali i firmy oferujące materiały budowlane.

2.2. Czas trwania jednostki dominującej

Spółka dominująca Konsorcjum Stali S.A. i pozostałe jednostki Grupy zostały utworzone na czas nieoznaczony.

2.3. Okresy prezentowane

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane za okres od 01 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. Dane porównawcze prezentowane są według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej oraz za okres od 01 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. dla skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz skonsolidowanego sprawozdania ze zmian w kapitale własnym.

2.4. Władze spółki na dzień sporządzenia sprawozdania

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego w skład Zarządu Konsorcjum Stali S.A. wchodzi:

- Janusz Smołka – Prezes Zarządu
- Dariusz Bendykowski – Członek Zarządu
- Marcin Miśta – Członek Zarządu
- Rafał Strzelczyk – Członek Zarządu

W roku obrotowym nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu spółki dominującej.

Na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w skład **Rady Nadzorczej** Konsorcjum Stali S.A. wchodzi:

- Robert Wojdyna – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Janusz Kocłęga – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
- Tadeusz Borysiewicz – Członek Rady Nadzorczej
- Ireneusz Dembowski – Członek Rady Nadzorczej
- Marek Skwarski – Członek Rady Nadzorczej
- Elżbieta Mikuła – Członek Rady Nadzorczej
- Kazimierz Przybylski – Członek Rady Nadzorczej

W 2017 r. nastąpiły zmiany w Radzie Nadzorczej spółki dominującej. W raporcie bieżącym nr 23/2017 z dnia 22.09.2017 r. emitent poinformował, iż Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy dnia 22 września 2017 r. zgodnie z § 11 Statutu Spółki określiło liczbę członków Rady Nadzorczej na 7 osób oraz podjęło uchwały o powołaniu do składu Rady Nadzorczej dwóch nowych członków. Nowymi członkami Rady Nadzorczej zostali: pani Elżbieta Mikuła i pan Kazimierz Przybylski. Informacje o posiadanym wykształceniu, kwalifikacjach i zajmowanych wcześniej stanowiskach wraz z opisem przebiegu pracy zawodowej powołanych Członków Rady Nadzorczej oraz pozostałe informacje wymagane zgodnie z § 28 pkt. 4, 5, 6 Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim znajdują się w załączeniu do raportu bieżącego nr 23/2017

2.5. Firma audytorska

Sprawozdania finansowe emitenta bada PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. K. z siedzibą w Warszawie wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 477.

2.6. Notowania na rynku regulowanym

1. Informacje ogólne:

- Giełda: Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
ul. Książęca 4
00-498 Warszawa
- Symbol na GPW: KONSSTALI
- Sektor na GPW: handel hurtowy

2. System depozytowo – rozliczeniowy:

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW)
ul. Książęca 4
00-498 Warszawa

3. Kontakt z inwestorami:

Janusz Smółka
Prezes Zarządu Konsorcjum Stali S.A.
ul. Paderewskiego 120
42-400 Zawiercie

2.7. Znaczący Akcjonariusze jednostki dominującej

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Spółkę na dzień przekazania raportu następujący akcjonariusze posiadali bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% głosów na walnym zgromadzeniu emitenta:

nazwisko i imię/firma akcjonariusza	ilość posiadanych akcji [szt.]	% w kapitale zakładowym	% głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki	% w kapitale zakładowym bez uwzględnienia akcji własnych w posiadaniu emitenta	% głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki bez uwzględnienia akcji własnych w posiadaniu emitenta
Borysiewicz Krystyna	816 980	13,85%	13,85%	14,97%	14,97%
Dembowska Katarzyna	473 980	8,04%	8,04%	8,69%	8,69%
Aviva OFE	432 000	7,33%	7,33%	7,92%	7,92%
Kocłęga Janusz	363 283	6,16%	6,16%	6,66%	6,66%
Dembowska Barbara	343 000	5,82%	5,82%	6,29%	6,29%
Razem liczba akcji dająca powyżej 5% głosów na WZA	2 429 243	41,19%	41,19%	44,52%	44,52%
Liczba akcji dająca mniej niż 5% ogólnej liczby akcji	3 027 618	51,34%	51,34%	55,48%	55,48%
Razem liczba akcji bez uwzględnienia akcji własnych	5 456 861	92,53%	92,53%	100,00%	100,00%
Akcje własne	440 558	7,47%	7,47%		
Razem liczba akcji	5 897 419	100,00%	100,00%		

Łączna liczba akcji emitenta wynosi 5 897 419 sztuk. Akcjonariusze posiadający akcje dające powyżej 5% głosów na WZA byli w posiadaniu 2 429 243 sztuk akcji co stanowiło 41,19% głosów na WZA. Nie uwzględniono w tej ilości akcji własnych posiadanych przez emitenta.

Pozostali Akcjonariusze, mający mniej niż 5% ogólnej liczby akcji, posiadali 3 027 618 sztuk akcji co stanowi 51,34% głosów na WZA bez uwzględnienia akcji własnych emitenta.

2.8. Spółki zależne

Konsorcjum Stali S.A. kupując 30 lipca 2009 r. 100% udziałów w spółce Polcynk Sp. z o.o. z/s w Radomiu utworzyło grupę kapitałową.

Na dzień publikacji niniejszego raportu w skład Grupy Kapitałowej Konsorcjum Stali S.A. wchodziły następujące podmioty:

- spółka dominująca: Konsorcjum Stali S.A.
- spółki zależne:
  - Polcynk Sp. z o.o. – 100% udziałów należy do Konsorcjum Stali S.A.

Polcynk Sp. z o.o. z/s w Radomiu to średniej wielkości spółka zajmująca się produkcją konstrukcji stalowych, posiadająca własną bazę magazynowo - produkcyjną. Polcynk świadczy również usługi lakierowania. Spółka produkuje elementy konstrukcji hal, części linii produkcyjnych, elementy infrastruktury drogowej, kolejowej i energetycznej.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego w skład Zarządu Polcynk Sp. z o.o. wchodzili:

- Michał Spyra – Prezes Zarządu
- Robert Drachal – Członek Zarządu

Sprawozdania finansowe Polcynk Sp. z o.o. konsolidowane są z Konsorcjum Stali S.A. metodą pełną. Sprawozdania Polcynk Sp. z o.o. na potrzeby konsolidacji zostały przekształcone na MSR/MSSF, zgodnie z którymi swoje sprawozdania prezentuje emitent.

Wszystkie salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy Kapitałowej zostały w całości wyłączone.

2.9. Spółki stowarzyszone

Spółka dominująca ma **33,3%** udziałów kapitałowych w spółce **RBS Stal Sp. z o.o.** Członkami Zarządu tej spółki nie są osoby związane z emitentem. Członkiem trzysobowej Rady Nadzorczej do dnia 11.05.2017 był pan Tadeusz Borysiewicz, członek Rady Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A., a od dnia 11.05.2017 r. zastąpił go pan Rafał Strzelczyk będący Członkiem Zarządu Konsorcjum Stali S.A. Pomiędzy emitentem a Spółką występują powiązania gospodarcze – emitent sprzedaje stal dla spółki współzależnej. RBS Stal Sp. z o.o. zajmuje się produkcją prefabrykowanych zbrojeń budowlanych. Wyniki tej spółki konsolidują się w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Konsorcjum Stali S.A. metodą praw własności.

RBS Stal Sp. z o.o. 2017 roku zakończył zyskiem na poziomie 1 661 tys. zł, co w przeliczeniu na udziały emitenta zwiększa wynik jego Grypy Kapitałowej o 553 tys. zł. Wartość kapitałów własnych na 31 grudnia 2017 r. wynosi 9 553 tys. zł. RBS Stal Sp. z o.o. 2016 roku zakończył zyskiem na poziomie 1 025 ,4 tys. zł., co w przeliczeniu na udziały emitenta zwiększa wynik jego Grupy Kapitałowej o 342 tys. zł. Wartość kapitałów własnych na 31 grudnia 2016 r. wynosi 7 893 tys. zł.

Konsorcjum Stali S.A. posiada także 20% udziałów w spółce Unia **Stalowa Sp. z o.o.** Członkami Zarządu tej spółki nie są osoby związane z emitentem. Członkiem Rady Nadzorczej jest p. Ireneusz Dembowski, Członek Rady Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A. Kapitał zakładowy spółki wynosi na dzień publikacji niniejszego sprawozdania 250.000 zł i każdy z pięciu udziałowców ma równą ilość udziałów i głosów. Unia Stalowa została zawiązana w celu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży hurtowej metali i rud metali oraz działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej. Spółka ta jest podmiotem pełniącym funkcje grupy zakupowej dla swoich udziałowców. Pomiędzy Emitentem a pozostałymi udziałowcami nie istnieją żadne powiązania w zakresie kapitałowym. Brak również powiązań pomiędzy osobami zarządzającymi Emitentem a osobami zarządzającymi pozostałymi Wspólnikami. Wyniki tej spółki konsolidują się w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Konsorcjum Stali S.A. metodą praw własności.

Unia Stalowa Sp. z o.o. osiągnęła za 2017 rok zysk na poziomie 462 tys. zł. co w przeliczeniu na udziały emitenta zwiększa wynik jego Grypy Kapitałowej o 93 tys. zł. Wartość kapitałów własnych na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosi 1 060 tys. zł.

Unia Stalowa Sp. z o.o. osiągnęła za 2016 rok zysk na poziomie 621 tys. zł. Wynik Grupy Kapitałowej za rok 2016 z tytułu posiadanych udziałów uległ zwiększeniu łącznie, po uwzględnieniu korekt roku 2015 o 126 tys. zł. Wartość kapitałów własnych na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosi 1 598 tys. zł.

2.10. Zatwierdzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest sprawozdaniem skonsolidowanym i zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd jednostki dominującej dnia 27 kwietnia 2018 r.

2.11. Oświadczenie Zarządu jednostki dominującej

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. 2014 poz. 133 z późn. zm.) (dalej zwane rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych), Zarząd Spółki dominującej oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Grupę zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy.

Zarząd Spółki dominującej oświadcza także, że sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej, w tym podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej oraz w zakresie wymaganym przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych. Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku.

Zarząd Spółki dominującej oświadcza, że firma audytorska, dokonująca badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego została wybrana zgodnie z przepisami prawa oraz że firma ta i biegli rewidenci, przeprowadzający to badanie, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami zawodowymi. Zgodnie z przyjętymi przez Zarząd jednostki dominującej zasadami ładu korporacyjnego, firma audytorska została wybrana na mocy uchwały Rady Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A. Rada Nadzorcza dokonała powyższego wyboru, mając na uwadze zagwarantowanie pełnej niezależności i obiektywizmu samego wyboru, jak i realizacji zadań przez biegłego rewidenta działającego w imieniu firmy audytorskiej.

3. INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

3.1. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, zwanymi dalej „MSSF UE”.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), zatwierdzone do stosowania w UE.

Sporządzając roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2017 jednostka stosuje takie same zasady rachunkowości jak przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2016, z wyjątkiem zmian do standardów i nowych standardów i interpretacji zatwierdzonych przez Unię Europejską dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku. W 2017 roku jednostka dominująca przyjęła wszystkie nowe i zatwierdzone standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w okresach sprawozdawczych od 1 stycznia 2017r.

Poniżej wymieniono standardy i zmiany do standardów zatwierdzone do stosowania w UE i mających zastosowanie do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017:

- a) Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy: *Rozpoznanie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na niezrealizowane straty*- obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku,

Celem proponowanych zmian jest doprecyzowanie, że niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych wycenianych w wartości godziwej, a dla celów podatkowych według ceny nabycia, mogą powodować powstanie ujemnych różnic przejściowych.

Proponowane poprawki będą również stanowić, że wartość bilansowa danego składnika aktywów nie ogranicza szacunków wartości przyszłych dochodów do opodatkowania. Ponadto, w przypadku porównania ujemnych różnic przejściowych do przyszłych dochodów do opodatkowania, przyszłe dochody do opodatkowania nie będą obejmować odliczeń podatkowych wynikających z odwrócenia tych ujemnych różnic przejściowych.

- b) Zmiany do MSR 7 Rachunek przepływów pieniężnych: *Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji*- obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku,

Zmiana ma na celu podniesienie jakości informacji dotyczących działalności finansowej i płynności jednostki sprawozdawczej przekazywanych użytkownikom sprawozdań finansowych. Wprowadza się wymóg:

- i. uzgadniania sald otwarcia i zamknięcia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej dla wszystkich pozycji, generujących przepływy pieniężne, które kwalifikują się jako działalność finansowa, z wyjątkiem pozycji kapitału własnego;
- ii. ujawniania informacji dotyczących kwestii ułatwiających analizę płynności jednostki, takich jak ograniczenia stosowane przy podejmowaniu decyzji dotyczących wykorzystania środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

Przyjęcie powyższych zmian standardów nie spowodowało zmian w polityce rachunkowości Spółki ani w prezentacji danych w sprawozdaniu finansowym.

Spółka nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i zmian do standardów zatwierdzonych przez Unię Europejską, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku:

- a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (z 12 listopada 2009 r. wraz z późniejszymi zmianami do MSSF 9 i MSSF 7 z 16 grudnia 2011 r.) – obowiązującym w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018

Nowy standard zastępuje wytyczne zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena, na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych. Standard eliminuje istniejące w MSR 39 kategorie utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe będą klasyfikowane do jednej z dwóch kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu; lub
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu jeżeli spełnione są następujące dwa warunki: aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów wynikających z kontraktu; oraz, jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału.

Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja w instrument finansowy nie jest przeznaczona do obrotu. MSSF 9 daje możliwość decyzji o wycenie takich instrumentów finansowych, w momencie ich początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Decyzja taka jest nieodwracalna. Wyboru takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach nie mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do rachunku zysków i strat.

MSSF 9 wprowadzono nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących tj. model oczekiwanych strat kredytowych. Istotny jest także wprowadzony przez MSSF 9 wymóg ujawniania w pozostałych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

- b) Zmiany dotyczące MSSF 4 *Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe* - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku.

Zmiany mają na celu usunięcie z rachunków zysków i strat jednostek, które wystawiają umowy ubezpieczeniowe, przypadków niedopasowania księgowego. Zgodnie z tymi zmianami dopuszczalne są następujące rozwiązania:

- I. stosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z rozpoznawaniem w całkowitych dochodach a nie rachunku zysków i strat, zmian wynikających z zastosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe zamiast MSR 39 Instrumenty finansowe dla wszystkich jednostek, które wystawiają umowy ubezpieczeniowe (tzn. „overlay approach”),
- II. tymczasowego (do 2021 roku) wyłączenia ze stosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe dla jednostek, których działalność jest głównie związana z działalnością ubezpieczeniową i stosowania w tym okresie MSR 39 Instrumenty finansowe (tzn. „deferral approach”).

- c) MSSF 15 Przychody z umów z klientami – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

MSSF 15 określa, w jaki sposób i kiedy należy rozpoznawać przychody, jak również wymaga od podmiotów stosujących MSSF istotnych ujawnień. Standard wprowadza jednolity model pięciu kroków, oparty na zasadach, który ma być stosowany dla wszystkich umów z klientami przy rozpoznawaniu przychodu.

- d) Wyjaśnienia dotyczące MSSF 15 Przychody z umów z klientami - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,

Zmiany doprecyzowują w jaki sposób:

- i. dokonać identyfikacji zobowiązania do realizacji świadczeń,
- ii. ustalić czy w danej umowie jednostka działa jako zleceniodawca lub agent,
- iii. ustalić sposób rozpoznawania przychodów z tytułu udzielonych licencji (jednorazowo lub rozliczać w czasie)

Zmiany te wprowadzają 2 dodatkowe zwolnienia mające na celu obniżenie kosztów i zawiłości dla jednostek przy wdrażaniu standardu.

- e) MSSF 16 Leasing – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku

MSSF 16 zastępuje obowiązujące dotychczas rozwiązania w zakresie leasingu obejmujące MSR 17, KIMSF 4, SKI 15 i SKI 27. MSSF wprowadza jeden model ujmowania leasingu u leasingobiorcy wymagający ujęcia aktywa i zobowiązania, chyba że okres leasingu wynosi 12 miesięcy i mniej lub składnik aktywów ma niską wartość. Podejście od strony leasingodawcy pozostaje zasadniczo niezmienione w stosunku do rozwiązań z MSR 17 - nadal wymagana jest klasyfikacja leasingu jako operacyjnego lub finansowego.

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE do stosowania:

- a) MSSF 14: Działalność objęta regulacją cen; salda pozycji odroczonej – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku Standard ten został opublikowany w ramach większego projektu Działalność o regulowanych cenach, poświęconego porównywalności sprawozdań finansowych jednostek działających w obszarach, w których ceny podlegają regulacji przez określone organy regulacyjne bądź nadzorcze (w zależności od jurysdykcji do takich obszarów należą często dystrybucja energii elektrycznej i ciepła, sprzedaż energii i gazu, usługi telekomunikacyjne itp.).

MSSF 14 nie odnosi się w szerszym zakresie do zasad rachunkowości dla działalności o regulowanych cenach, a jedynie określa zasady wykazywania pozycji stanowiących przychody bądź koszty kwalifikujące do ujęcia ich w wyniku obowiązujących przepisów w zakresie regulacji cen, a które w świetle innych MSSF nie spełniają warunków ujęcia jako składniki aktywów lub zobowiązania.

Zastosowanie MSSF 14 jest dozwolone wtedy, gdy jednostka prowadzi działalność objętą regulacjami cen i w sprawozdaniach finansowych sporządzanych zgodnie z wcześniej stosowanymi zasadami rachunkowości ujmowała kwoty kwalifikujące się do uznania za „saldo pozycji odroczonej”.

Zgodnie z opublikowanym MSSF 14 takie pozycje powinny natomiast podlegać prezentacji w odrębnej pozycji sprawozdania z pozycji finansowej (bilansu) odpowiednio w aktywach oraz w pasywach. Pozycje te nie podlegają podziałowi na obrotowe i trwałe i nie są określane mianem aktywów czy zobowiązań. Dlatego „pozycje odroczone” wykazywane w ramach aktywów są określane jako „saldo debetowe pozycji odroczonej”, natomiast te, które są wykazywane w ramach pasywów – jako „saldo kredytowe pozycji odroczonej”.

W sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów jednostki powinny wykazywać zmiany netto w „pozycjach odroczonej” odpowiednio w sekcji pozostałych dochodów całkowitych oraz w sekcji zysków lub strat (lub w jednostkowym sprawozdaniu z zysków lub strat).

Standard ten, jako standard przejściowy, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, nie będzie podlegał procesowi przyjęcia.

- b) MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2021 roku

MSSF 17 zastępuje MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe. MSSF 17 wprowadza jednolite zasady ujmowania i wyceny umów ubezpieczenia i reasekuracji według ich wartości bieżącej. MSSF 17 wymaga, aby umowy ubezpieczenia były ujmowane w oparciu o bieżące szacunki i założenia, które odzwierciedlają oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne oraz niepewności z nimi związane. Przychody z tytułu umowy ubezpieczenia (umowna marża) są rozpoznawane wraz ze świadczeniem usługi objętej umową ubezpieczenia przez okres objęty ubezpieczeniem.

Zmiany w szacunkach dotyczących przyszłych przepływów pomiędzy datami bilansowymi ujmowane są w sprawozdaniu z wyniku lub jako korekta oczekiwanej marży umownej w zależności od charakteru zmiany oraz przyczyny jej wystąpienia. Jednostka ma wybór w jaki sposób rozpoznawać niektóre zmiany w stopie dyskontowej: w sprawozdaniu z wyniku lub w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za dany okres.

Wcześniejsze zastosowanie MSSF 17 jest możliwe pod warunkiem wdrożenia MSSF 9 oraz MSSF 15.

- c) Zmiany do MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe i MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach: *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* – odroczenie stosowania na czas nieokreślony

Zmiany dotyczą sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz wyjaśniają, że ujęcie zysku lub straty w transakcjach z udziałem jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia zależy od tego, czy sprzedane lub wniesione aktywa stanowią przedsięwzięcie.

- d) Zmiany dotyczące MSSF 2 Płatności oparte na akcjach - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,

Zmiany doprecyzowują w jaki sposób ujmować niektóre typy płatności w formie akcji. Zmiany te wprowadzają wymogi dotyczące ujmowania:

- (i) transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych, zawierających warunek osiągnięcia przez jednostkę określonych wyników gospodarczych,

- (ii) transakcji płatności w formie akcji rozliczanych po potrąceniu podatku,
- (iii) zmian transakcji płatności na bazie akcji z rozliczanych w środkach pieniężnych na rozliczane w instrumentach kapitałowych.

- d) KIMSF nr 22 Transakcje w walucie obcej - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

Interpretacja wyjaśnia ujęcie księgowe transakcji uwzględniających otrzymanie lub zapłatę zaliczki w walucie obcej. Interpretacja dotyczy transakcji w walucie obcej, wówczas, gdy jednostka ujmuje niepieniężne aktywne lub zobowiązanie wynikające z otrzymania lub zapłaty zaliczki w walucie obcej, zanim jednostka ujmuje odnośne aktywne, koszt lub przychód.

- e) Zmiany dotyczące MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

Zmiany mają na celu doprecyzowanie zasady przeniesienia aktywów z i do nieruchomości inwestycyjnych. Zmiana dotyczy paragrafu 57, w którym stwierdzono, że przeniesienie aktywów z i do nieruchomości inwestycyjnych następuje wyłącznie wówczas, gdy występują dowody na zmianę sposobu ich użytkowania. Lista sytuacji zawarta w paragrafach 57(a)-(d) została określona jako lista otwarta podczas, gdy aktualna lista jest listą zamkniętą.

- f) Poprawki do MSSF (2014-2016) - zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku/po 1 stycznia 2018 roku

- *Zmiana MSR 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy*

Poprawka dotyczy eliminacji krótkoterminowych zwolnień przewidzianych w par. E3-E7 MSSF 1, ponieważ dotyczyły one minionych okresów sprawozdawczych i spełniły już swoje zadanie. Zwolnienia te umożliwiały jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy skorzystanie z tych samych ujawnień, jakie przysługiwały jednostkom stosującym je od dawna w odniesieniu do:

- i. Ujawniania pewnych danych porównawczych dotyczących instrumentów finansowych, wymaganych wskutek wprowadzenia poprawek do MSSF 7
- ii. Przedstawienie danych porównawczych do ujawnień wymaganych do MSR 19, dotyczących wrażliwości zobowiązań z tytułu zdefiniowanych świadczeń na założenia aktuarialne
- iii. Retrospektywnego zastosowania wymogów dotyczących jednostek inwestycyjnych, zawartych w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27.

- *Zmiana MSSF 12 Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach*

Poprawka precyzuje zakres MSSF 12 wskazując, że wymogi ujawniania informacji zawarte w tym standardzie, z wyjątkiem wymogów par. B10-B16, dotyczą udziałów klasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży, przeznaczone do podziału między właścicieli lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5. Poprawka powstała w związku z niejasnościami dotyczącymi wzajemnego oddziaływania wymogów ujawniania informacji zawartych w MSSF 5 i MSSF 12.

- *Zmiany MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*

W poprawce doprecyzowano, że decyzja dotycząca wyceny inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej przez wynik finansowy (a nie metoda praw własności), którą mogą podjąć organizacje typu venture capital lub inne kwalifikujące się jednostki (np. fundusze wzajemne, fundusze powiernicze) podejmowana jest indywidualnie dla każdej inwestycji w chwili jej początkowego ujęcia. Poprawka dotyczy także możliwości wyboru metody wyceny jednostki inwestycyjnej, będącej podmiotem stowarzyszonym lub wspólnym przedsięwzięciem jednostki niebędącej jednostką inwestycyjną – może ona zachować wycenę w wartości godziwej wykorzystywaną przez ten podmiot, stosując jednocześnie metodę praw własności.

- g) KIMSF 23 Niepewność interpretacji dotyczących podatku dochodowego - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku

Interpretacja wyjaśnia jak odzwierciedlić w sprawozdaniu finansowym niepewność związaną z ujmowaniem podatku dochodowego. Interpretacja dotyczy sytuacji gdy ujęcie danej transakcji lub okoliczności w prawie podatkowym jest niejasne lub sytuacji gdy jednostka nie jest pewna czy organy podatkowe zaakceptują podejście jednostki lub jej interpretację prawa podatkowego.

- h) Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą (opublikowane w dniu 12 października 2017 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019)

Zmiana doprecyzowuje, iż instrumenty finansowe, które zawierają możliwość wczesnej ich spłaty (przedpłaty) mogąca skutkować ujemną rekompensatą mogą być wyceniane w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, w zależności od modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi.

- i) Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowane w dniu 12 października 2017 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019)

Celem zmiany jest wskazanie w jaki sposób wycenić udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach. Dodano paragraf 14A w celu wyjaśnienia, że jednostka stosuje MSSF 9, w tym wymogi dotyczące utraty wartości, do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, które stanowią część inwestycji netto w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, ale do których metoda praw własności nie jest stosowana. Skreślono paragraf 41 ponieważ Rada uznała, że powtórzyła w nim wymogi zawarte w MSSF 9 i wprowadziła zamieszanie w rachunkowości w odniesieniu do długoterminowych udziałów.

- j) Poprawki do MSSF (2015-2017) - zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku

- Zmiana do MSSF 3 *Połączenia jednostek* MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne* Precyzuje, co następuje:

a) jednostka dokonuje ponownej wyceny udziału we wspólnej działalności, która spełnia definicję przedsięwzięcia, gdy uzyskuje nad nim kontrolę.

b) jednostka nie dokonuje ponownej wyceny udziału we wspólnej działalności, która spełnia definicję przedsięwzięcia, jeśli zmiana udziału we wspólnej działalności powoduje powstanie współkontroli lub jej utrzymanie.

- Zmiana do MSR 12 *Podatek dochodowy* Precyzuje, iż konsekwencje podatkowe wypłaty dywidend są ujmowane w taki sam sposób jak innych transakcji.
- Zmiana do MSR 23 *Koszty finansowania zewnętrznego* Precyzuje, iż jednostka traktuje jako część finansowania zewnętrznego o ogólnym charakterze każde finansowanie związane z wytworzeniem aktywa, kiedy aktywo to jest gotowe do użytkowania lub sprzedaży.

Według szacunków jednostki dominującej, wymienione wyżej standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy .

Poniżej jednostka dominująca prezentuje wyniki analizy wpływu wdrożenia obowiązujących od 1 stycznia 2018 r. standardów MSS15 i MSSF 9 na sprawozdanie finansowe na dzień 1 stycznia 2018 r.

Wpływ na sprawozdanie finansowe na dzień 1 stycznia 2018 MSSF 15

Z dniem 1 stycznia 2018 r. jednostka dominująca przyjęła do stosowania MSSF 15, opublikowany i zatwierdzony przez parlament europejski do stosowania w Unii Europejskiej. W ramach wprowadzonych zmian dotyczących sposobu ujmowania i prezentacji przychodów z umów z klientami emitent dokonał przeglądu i analizy obowiązujących umów pod kątem wytycznych MSSF 15 według pięcioelementowego modelu ujmowania przychodów.

Dwa główne rodzaje prowadzonej działalności i osiągane z tego tytułu przychody wynikają z dwóch podstawowych segmentów działalności w których działa jednostka dominująca tj. w branży handlowej i produkcyjnej wyrobów stalowych. Ze względu na rodzaj sprzedawanego dobra oraz zawieranych w związku z tym umów Zarząd jednostki dominującej te dwie kategorie przychodów poddaje regularnemu przeglądowi, w oparciu o które analizuje wskaźniki ekonomiczne, osiągany zysk oraz podejmuje decyzje operacyjne. Kategorie te, różnią się sposobem zawieranych umów, terminami płatności i oczekiwanymi przepływami pieniężnymi, jednak z uwagi na krótkoterminowy miesięczny okres realizacji zobowiązań w ramach wskazanych kategorii przychodów, moment spełnienia świadczeń ujmowany jest co do zasady w ramach jednego miesiąca, w którym następuje przeniesienie kontroli i który pokrywa się z dotychczasowym momentem przeniesienia ryzyka i korzyści w odniesieniu do sprzedawanych dóbr.

Przychody realizowane w ramach działalności handlowej dotyczą umów zawieranych przez **oddziały handlowe**, dotyczące głównie sprzedaży towarów i materiałów, a także wyrobów, których sprzedaż odbywa się na takich samych zasadach i warunkach jak towarów handlowych.

Przychody realizowane w ramach działalności produkcyjnej dotyczą głównie umów zawieranych przez **oddziały produkcyjne**, dotyczące sprzedaży wyrobów gotowych w postaci zbrojeń budowlanych i elementów konstrukcji.

Krótkoterminowy okres zawieranych umów i realizowanych z tego tytułu zobowiązań, krótkie terminy płatności, bezwarunkowe prawo do otrzymania wynagrodzenia od klienta, brak identyfikacji odrębnych zobowiązań do wykonania świadczeń skutkują w ocenie spółki brakiem istotnych zmian pod wpływem nowych przepisów MSSF 15. W ramach zawieranych z klientami umów dotyczących działalności handlowej prezentacja danych roku 2017 z tego tytułu nie ulegnie zmianie. Wszystkie bezwarunkowe prawa do otrzymania wynagrodzenia prezentowane są jako należności z tytułu dostaw i usług. Nie występują odrębne składniki aktywów z tytułu tego rodzaju umów. Zobowiązania z tytułu tych umów stanowią tak jak dotychczas zobowiązania z tytułu otrzymanych przedpłat. Nie ulegnie również zmianie moment rozpoznawania przychodów oraz ich wartość.

Drugą istotną kategorią przychodów, realizowanych przez spółkę są przychody osiągane z tytułu sprzedaży dokonywanej przez oddziały produkcyjne głównie w ramach sprzedaży zbrojeń budowlanych. Umowy zawierane z klientami mają w istotnym zakresie formę pisemną i stanowią grupę umów o zbliżonej konstrukcji pod kątem zapisów dotyczących zobowiązań umownych. Umowy realizowane są również na podstawie składanych zamówień. Zawierane są głównie na okres kilku miesięcy, aneksowane głównie w zakresie gwarancji ceny, co wynika głównie z dużej zmienności cen na rynku stalowym. Odbiorcami są generalni wykonawcy inwestycji lub ich podwykonawcy. Z uwagi na fakt, że jeden podmiot (nabywca) może realizować różnego rodzaju inwestycje, zawieranych może być kilka kontraktów, z jednym klientem, dotyczących sprzedaży zbrojeń, jednak różnych z uwagi na ich przeznaczenie, konstrukcje i projekt, zgodnie z którym należy je wykonać. Ponadto umowy zaczynają się i kończą w różnych terminach, dotyczą różnych tonaży, różnych budów i różnych inwestorów. Dlatego też umowy te nie są łączone i są traktowane jak odrębne. Wynagrodzenie do zapłaty z jednej umowy nie jest uzależnione od ceny czy wykonania drugiej umowy i bazuje na cenach rynkowych obowiązujących w dniu ich podpisania. Warunki współpracy z odbiorcami, określane są w zapisach umów lub ogólnych warunkach dostaw lub w zamówieniach, szczegóły dotyczące ilości, ceny w kontraktach szczegółowych.

Oceniając stosowanie wymogów przepisów MSSF 15, jednostka dominująca odniosła się do całego portfela umów zawierających zbliżone wyżej opisane postanowienia umowne. Ta kategoria umów z klientami zawiera obietnicę dostarczenia wyrobów na budowę w ilości określonej w okresach miesięcznych. Zrealizowane w przeciągu każdego miesiąca dostawy, są ujmowane jako przychody na podstawie wystawianych faktur, a momentem w którym zostało spełnione zobowiązanie jest dostawa zbrojeń na budowę w raz wykonaną usługą transportową. W tym też momencie następuje przeniesienie kontroli nad wyrobem. Na koniec każdego m-ca, ewentualnie na początku przyszłego spółka dominująca ma już pewność co do wysokości przychodów, odzwierciedlających zapłatę której oczekuje, w krótkim terminie płatności liczoną od doręczenia faktur sprzedaży.

Powszechnie uwzględniane w umowach „produkcyjnych” gwarancje nie stanowią w ocenie spółki dominującej odrębnego zobowiązania do wykonania świadczenia. W praktyce klient nie ma możliwości zakupu gwarancji oddzielnie. W ramach udzielanych gwarancji jakościowych, spółka dominująca zobowiązuje się do ewentualnego dostarczenia partii wyrobu czy pojedynczej dostawy lub jej części wolnej od wad, w terminie kilkunastu dni od każdej z dostaw, na postawie których rozpoznawany jest przychód. W przypadku braków ilościowych również na bieżąco jest ujmowana reklamacja ilościowa, która najczęściej wynika z błędów fakturowania, gdyż sprzedaż jest dokonywana w oparciu o wagę teoretyczną.

W praktyce okres udzielonej gwarancji obowiązuje do momentu wbudowania produktów, a charakter zadań do wykonania w ramach udzielonej gwarancji nie stanowi w ocenie spółki zobowiązania do wykonania świadczenia. Nawet jeżeli gwarancje były udzielane na okresy kilku lat, to głównie jest to wynikiem stosownych i uznawanych praktyk w obrocie gospodarczym. Umowy pomiędzy inwestorem, a generalnym wykonawcą, zobowiązują wykonawców do ujmowania tego rodzaju zapisów w umowach na dostawy zbrojeń. Doświadczenia w tym zakresie pozwalają sądzić iż nie ma podstaw do odraczania momentu rozpoznawanego na dotychczasowych zasadach przychodu.

Udzielone gwarancje należytego wykonania, przedłużane w przypadku umów z tymi samymi kontrahentami jednostka dominująca prezentuje zgodnie z MSR 37 jako zobowiązania warunkowe. Zakup wyrobów stalowych z pewnych źródeł, od renomowanych producentów, z potwierdzonymi certyfikatami jakości powoduje, że dotychczas nie miała miejsca sytuacja wystąpienia kontrahenta z roszczeniami z tytułu gwarancji należytego wykonania (zabezpieczających)

Wystawiane, w minimalnym zakresie korekty sprzedaży dotyczą głównie korekt ilościowych czy błędnych cen. Sprzedawane wyroby nie podlegają zwrotom, głównie w związku z ich specyfiką wykonania. Jednostka dominująca nie była również obciążana karami czy odszkodowaniami, które jako przewidywane w zawieranych umowach stanowią elementy czyniące wynagrodzenie zmiennym. W oparciu zatem o dotychczasowe fakty i dane historyczne należy określić w momencie dostawy cenę sprzedaży uznać za cenę transakcji. W oparciu o najbardziej prawdopodobny wariant tzn. brak kar, należy przyjąć w ocenie spółki (stosując

metodę najlepszego szacunku), że ujmowane przychody są prezentowane w oparciu o prawidłową ustaloną cenę transakcji. Przyznawane dotychczas nabywcom w nieistotnej wartości rabaty, korygowały przychody w ramach roku, w którym zostały osiągnięte w ramach tego portfela umów.

Na podstawie dokonanej analizy w ramach dwóch kategorii umów, nie zidentyfikowano istotnych kosztów, ponoszonych w związku z doporowadzeniem do zawarcia umów z klientami (prowizja od sprzedaży). Koszty ponoszone natomiast w związku z wykonywaniem umów zawartych z klientem są ujmowane w okresie realizacji przychodów z tytułu tych umów głównie zgodnie z zapisami MSR 2 Zapasy czy MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe lub MSR 38 Wartości niematerialne i prawne. Pomimo udzielanych krótkookresowo gwarancji ceny spółka z tytułu zawieranych umów oczekuje zysków, ponieważ zapewnia stałość kosztów materiałów niezbędnych do produkcji w odniesieniu do okresu gwarantowanej ceny sprzedaży. Wyroby stalowe ciągle podlegają wahaniom cenowym. Ryzyko, iż cena sprzedaży w danym okresie będzie niższa niż cena zakupu danego produktu jest niwelowane poprzez stałą kontrolę stanu zapasów i odpowiednią ich rotację.

Rozpoznawanym dotychczas, a także pod wpływem nowych przepisów MSSF 15 składnikiem aktywów jest prawo do zapłaty, w postaci należności z tytułu dostaw i usług, ujmowany jednocześnie jako przychody ze sprzedaży. Bez zmian pozostaje również prezentacja otrzymanych od klientów z góry przedpłat, stanowiących zobowiązanie do dostarczenia wyrobów i usług do czasu jego rozliczenia i ujęcia w przychodach po realizacji każdej z dostaw. W ramach zawieranych z klientami umów dotyczących działalności produkcyjnej prezentacja danych roku 2017 z tego tytułu również nie ulegnie zmianie. W ocenie jednostki dominującej nie występują istotne kwestie związane z zawieranymi umowami, które powinny być prezentowane w inny niż dotychczasowy sposób.

Wpływ na sprawozdanie finansowe na dzień 1 stycznia 2018 MSSF 9

W 2017 roku Spółka przeprowadziła ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stosowane przez Spółkę zasady (politykę rachunkowości) w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych. Ocena została oparta na aktualnie dostępnych informacjach i może podlegać zmianom wynikającym z pozyskania dodatkowych informacji w okresie, kiedy Spółka zastosuje MSSF 9 *Instrumenty finansowe* po raz pierwszy.

W wyniku analizy (przeprowadzenia testów SPPI oraz oceny modelu biznesowego) Spółka nie spodziewa się istotnego wpływu wprowadzenia MSSF 9 na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitał własny.

Spółka spodziewa się niewielkiego wzrostu odpisów z tytułu utraty wartości, z negatywnym wpływem na kapitał własny (zyski zatrzymane) na dzień 01 stycznia 2018 r.

Ponadto, w wyniku zastosowania MSSF 9, zmieni się klasyfikacja instrumentów finansowych.

Zmiana zasad klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych

W miejsce dotychczasowych czterech kategorii aktywów finansowych wskazywanych przez MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*, MSSF 9 *Instrumenty finansowe* definiuje trzy kategorie aktywów finansowych:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe* klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia w kontekście stosowanego modelu biznesowego, w oparciu o który dane aktywo finansowe jest zarządzane oraz testu w zakresie występowania wyłącznie kapitałów i odsetek (test SPPI; ang. Solely Payments of Principal and Interest).

Poniższa tabela ukazuje reklasyfikację poszczególnych instrumentów finansowych istniejących w Spółce

AKTYWA FINANSOWE	Kategoria instrumentów finansowych wg MSR 39	Kategoria instrumentów finansowych wg MSSF 9
	31.12.2017	01.01.2018
Akcje spółki Bowim S.A.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Pozostałe aktywa finansowe - porozumienie inwestycyjne z 03.12.2010	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności długoterminowe	Pożyczki udzielone i należności własne	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Pożyczki udzielone	Pożyczki udzielone i należności własne	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Pożyczki udzielone i należności własne	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Przeprowadzona analiza wykazała, że znaczna część aktywów finansowych przedstawionych w tabeli powyżej charakteryzuje się przepływami pieniężnymi odpowiadającymi wyłącznie spłacie kapitału i odsetek oraz utrzymywane są w ramach modelu biznesowego opartego wyłącznie o pozyskiwanie przepływów pieniężnych, co przekłada się na ich klasyfikację jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie. (Dane finansowe zaprezentowane w nocie nr 15.)

Wprowadzenie zmodyfikowanego modelu utraty wartości uwzględniającego oczekiwane straty kredytowe na należności handlowe

W uzupełnieniu dotychczasowych zasad rozpoznawania strat kredytowych w oparciu o stratę poniesioną, Spółka na podstawie MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, wprowadza zmodyfikowany model utraty wartości dot. należności handlowych oparty równocześnie o dotychczasowe zasady tworzenia odpisów aktualizujących oraz koncepcję oczekiwanych strat kredytowych, skutkujący rozpoznaniem odpisu z tytułu utraty wartości aktywów już od momentu ich początkowego ujęcia.

Dotychczasowe i nadal obowiązujące zasady tworzenia w spółce odpisów aktualizujących nie odnoszą się jedynie do opóźnień w spłacie, ale tworzone są na bazie wielu dostępnych informacji i historii współpracy z kontrahentami wtedy gdy wystąpią obiektywne przesłanki utraty wartości. Co do zasady, opóźnienie w płatności powyżej 90 dni, jest podstawą do analizy ryzyka i konieczności dokonania odpisu, przy czym ocena ryzyka nieściągalności jest podstawą do tworzenia odpisów aktualizujących na podstawie indywidualnej oceny zagrożenia ich płatności, gdy ściągnięcie pełnej kwoty przestało być prawdopodobne.

Wartość rezerw, którymi zgodnie z metodą oczekiwanych strat kredytowych powinny zostać objęte należności, dla których nie został utworzony odpis aktualizujący dla należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych klientów oraz od jednostek powiązanych, Spółka oszacowała na podstawie danych historycznych tj. analizy historii tworzenia odpisów aktualizujących dot. spłaty należności na które w okresie późniejszym (do 12 m-cy) zostały utworzone odpisy. Oszacowana w ten sposób wartość oczekiwanych strat, w odniesieniu do należności na które nie został utworzony odpis, stanowi uzupełnienie modelu utraty wartości w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług.

Należności z tytułu dostaw i usług objęte są częściowo umowami faktoringowymi (faktoring niepełny). Charakter umów ma na celu uzyskanie wcześniejszej spłaty należności handlowych, ale z uwagi na ryzyko, które pozostaje po stronie Spółki, nie pozwala na usunięcie należności z bilansu. Model biznesowy zakłada utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (bez sprzedaży aktywów finansowych).

3.2. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalność sprawozdań finansowych

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej i braku przesłanek wskazujących na zagrożenie zaprzestania prowadzenia działalności przez Grupę w okresie 12 miesięcy po ostatnim dniu bilansowym, czyli po 31 grudnia 2017 r. na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego za 2017 rok nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego.

3.3. Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, zasad konsolidacji, w tym metod wyceny aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów,

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem: przeszacowania do wartości godziwej na dzień przejścia na MSSF :

- środków trwałych,
- gruntów inwestycyjnych,
- inwestycji w nieruchomości.

Po początkowym ujęciu na każdy moment sporządzania sprawozdania finansowego wycenia się według wartości godziwej aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne

Zobowiązania finansowe wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Ocenia się również czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane finansowe jednostki dominującej oraz dane jednostek kontrolowanych przez jednostkę dominującą jak również dane jednostek stowarzyszonych sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz za okres porównywalny na dzień 31 grudnia 2016 r.

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli. Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejścia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejściem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejścia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejścia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejścia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Jednostki stowarzyszone to jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20 do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są rozliczana metodą praw własności, a ujęcie początkowe następuje według kosztu.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostki stowarzyszonej od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w pozostałych kapitałach. O łączne zmiany stanu od dnia nabycia koryguje się wartość bilansową inwestycji.

Konsorcjum Stali SA przejęła kontrolę nad spółką zależną Polcynk sp. z o.o. z dniem 30 lipca 2009 r. Spółki stowarzyszone zostały założone przez jednostkę dominującą.

Sprawozdania finansowe Polcynk Sp. z o.o., KS Serwis Sp. z o.o. (od 2011 roku) i Konsorcjum Stali S.A. konsolidowane są z Konsorcjum Stali S.A. metodą pełną. Dane dotyczące jednostek stowarzyszonych wykazywane są w sprawozdaniu skonsolidowanym metodą praw własności.

Jednostka dominująca sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF, a jednostka zależna zgodnie z Polską Ustawą o Rachunkowości. W sprawozdaniu jednostek zależnych dokonano korekt dostosowując sprawozdanie do wymogów Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Wszystkie transakcje, salda, przychody i koszty pomiędzy podmiotami powiązаныmi objętymi konsolidacją podlegają włączeniom konsolidacyjnym.

Sprawozdania finansowe sporządzane są w oparciu o zasadę memoriału. Zgodnie z zasadą memoriału transakcje i zdarzenia ujmuje się z chwilą wystąpienia (a nie z chwilą otrzymania lub zapłaty środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów), oraz wykazuje w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym dla tego okresu, którego dotyczy. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

Konsolidacji sprawozdania finansowego - dokonuje się na każdy dzień bilansowy. Konsolidacja polega na połączeniu sprawozdań finansowych jednostki dominującej oraz jednostek zależnych (konsolidacja metodą pełną) poprzez zsumowanie poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów. Przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane.

Udziały w jednostkach stowarzyszonych wyceniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności

3.3.1 Spółki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Niniejsze skonsolidowane sprawozdania finansowe za okresy kończące się 31 grudnia 2017 r. i 31 grudnia 2016 r. obejmują następujące jednostki wchodzące w skład Grupy:

wyszczególnienie	Udział w ogólnej liczbie głosów (w %)	
	31.12.2017	31.12.2016
Konsorcjum Stali S.A. – jednostka dominująca		
Polcynk sp. z o.o. (konsolidacja metoda pełną)	100	100
RBS sp. z o.o.	33,3	33,3
Unia Stalowa sp. z o.o.	20,0	20,0

3.3.2 Prezentacja sprawozdań z uwzględnieniem segmentów operacyjnych

Zgodnie z MSSF 8, przez segment operacyjny rozumie się komponent grupy kapitałowej:

- który angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą można uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi komponentami tej samej grupy);
- którego wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w grupie kapitałowej oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu;
- w przypadku którego są dostępne oddzielne informacje finansowe.

W kontekście wyżej przytoczonej definicji, Zarząd jednostki dominującej patrzy na segment operacyjny jako na dający się wyodrębnić obszar działalności gospodarczej Spółki zajmujący się dystrybucją wyrobów lub świadczeniem usług (segment branżowy) lub działający w określonym środowisku ekonomicznym (segment geograficzny), z działalnością którego jest związane ryzyko charakterystyczne dla danego obszaru działalności grupy i działalność którego jest analizowana pod kątem jej ekonomicznej efektywności.

Ważnym kryterium wyodrębnienia segmentu jest dostępność danych finansowych identyfikowalnych jednoznacznie z segmentem umożliwiających analizę zarządczą danego segmentu.

Podstawowym wzorem przyjętym przez grupę dla celów sprawozdawczości wewnętrznej jest sprawozdawczość według segmentów branżowych. Dla tych segmentów dostępne są wyodrębnione, identyfikowalne z nimi dane finansowe, które są wykorzystywane dla celów zarządczych m.in. do oceny rentowności danego obszaru, czy też do budowania systemów motywowania pracowników związanych z danym obszarem.

Biorąc pod uwagę powyższe w grupie wydzielone są następujące dwa podstawowe segmenty operacyjne:

- segment działalności handlowej,
- segment działalności produkcyjnej.

Dla tych segmentów prowadzona jest odrębna ewidencja przychodów ze sprzedaży i kosztów danego segmentu.

Przychody ze sprzedaży segmentu – rozumiane są jako wszystkie przychody bezpośrednio identyfikowalne z danym segmentem, których wypracowanie związane jest z aktywnością danego segmentu, tj. zarówno przychody ze sprzedaży (produktów, towarów, materiałów i usług), jak i dające się przypisać do segmentu pozostałe przychody operacyjne i finansowe.

Koszty związane z segmentem – obejmują koszty sprzedanych towarów, materiałów, produktów, koszty sprzedaży oraz dające się przypisać do segmentu koszty sprzedaży, pozostałe koszty operacyjne i koszty finansowe. Koszty ogólnego zarządu, nie dające się przypisać do segmentu pozostałe koszty operacyjne i finansowe a także obciążenia z tytułu podatku dochodowego nie są przypisywane bezpośrednio do segmentów.

3.3.3 Podstawowe zasady wyceny obowiązujące w grupie kapitałowej

Przychody i koszty działalności operacyjnej

wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej ze sprzedaży towarów i usług, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty a także, w sprawozdaniu skonsolidowanym, po eliminacji sprzedaży wewnątrz Grupy. Przychody ze sprzedaży towarów wykazuje się, jeżeli zostaną spełnione wszystkie bez wyjątku poniższe warunki:

- przekazanie nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów, wyrobów gotowych i materiałów,
- ustanie zaangażowanie w zarządzanie i sprawowanie kontroli nad sprzedanymi towarami, wyrobami gotowymi i materiałami w stopniu, w jakim funkcję taką realizuje wobec zapasów, do których ma prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo uzyskania korzyści ekonomicznych z tytułu transakcji,
- koszty poniesione oraz przewidziane do poniesienia przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w sposób wiarygodny.

W przychodach ze sprzedaży ujmowane są przychody powstające ze zwykłej działalności operacyjnej Spółki tj. przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów, z uwzględnieniem udzielonych rabatów i innych zmniejszeń ceny sprzedaży.

Koszty działalności operacyjnej

uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez właścicieli.

Koszty ujmuje się w rachunku zysków i strat na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych.

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym oraz w układzie miejsc powstawania kosztów, przy czym za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

Całkowity koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów stanowi:

- koszt wytworzenia sprzedanych produktów,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- koszty sprzedaży,
- koszty ogólnego zarządu.

Pozostałe przychody operacyjne

pośrednio związane z prowadzoną działalnością, w tym w szczególności:

- przychody oraz zyski z inwestycji,
- odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych,
- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw, utworzonych uprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych,
- zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

Pozostałe koszty operacyjne

związane pośrednio z działalnością operacyjną, w tym w szczególności:

- straty z inwestycji finansowych,
- odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych,
- utworzone rezerwy na sprawy sporne, kary i odszkodowania i inne koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną, przekazane darowizny,
- strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

Przychody finansowe

stanowiące przede wszystkim przychody związane z finansowaniem działalności Grupy kapitałowej, w tym:

- zyski z tytułu różnic kursowych netto powstające wyłącznie na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności grupy (pożyczki, kredyty, obligacje, leasing finansowy itp.),

Koszty finansowe

związane z finansowaniem działalności grupy kapitałowej, w tym w szczególności:

- odsetki od kredytu bankowego w rachunku bieżącym,
- odsetki od krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, kredytów w tym dyskonto zobowiązań,
- straty z tytułu różnic kursowych netto powstające na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności grupy,
- zmiany wysokości rezerwy wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (tzw. Efekt odwracania dyskonta).

Dotacje państwowe

pieniężne dotacje do aktywów prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Dotacji nie ujmuje się dopóki nie istnieje wystarczająca pewność, że jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz, aż dotacje będą otrzymane.

Pieniężne dotacje ujmuje się w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odnośnymi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Nie zwiększają one bezpośrednio kapitału własnego.

Podatki, w tym podatek odroczony

na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe

jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony

jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony

jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe.

Pozycja aktywów lub rezerwy z tytułu podatku odroczonego nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne.

Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym. W bilansie podatek odroczony wykazywany jest w podziale na aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwę na podatek odroczony bez dokonywania kompensat.

Rzeczowe aktywa trwałe

to środki trwałe:

- które są utrzymywane przez grupę kapitałową w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż grupa uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz
- których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Środki trwałe

są wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cenę nabycia (koszt wytworzenia) powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika rzeczowych aktywów trwałych.

Opierając się na głównych założeniach MSSF uznano, że grunty w wieczystym użytkowaniu spełniają warunek zaliczenia do aktywów i można je sprzedać, w związku z tym są ujawnionym bilansowo aktywem. Grunty w użytkowaniu wieczystym nie podlegają amortyzacji, gdyż ich wartość rezydualna jest co najmniej równa ich wartości księgowej.

Wszystkie rzeczowe aktywa trwałe amortyzowane są metodą liniową.

Amortyzacja

rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana, lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej na skutek likwidacji, sprzedaży bądź wycofania z użytkowania.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia/koszt wytworzenia środka trwałego pomniejszona o jego szacunkową wartość końcową.

Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego oraz których cena nabycia/koszt wytworzenia jest istotny w porównaniu z ceną nabycia/koszt wytworzenia całego składnika rzeczowych aktywów trwałych amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

Planowany okres ekonomicznej użyteczności wynosi:

– budynki	od 3 do 50 lat
– budowle	od 7,5 do 43 lat
– urządzenia techniczne i maszyny	od 1,5 do 30 lat
– środki transportu	od 1,5 do 15 lat
– pozostałe środki trwałe	od 1,5 do 25 lat

Pozycje rzeczowych aktywów trwałych, które zostały przeszacowane do wartości godziwej na dzień 1 stycznia 2008 r., czyli na dzień zastosowania przez Grupę po raz pierwszy MSSF, zostały wycenione w oparciu o koszt założony, którym jest ustalona na dzień przejścia na MSSF wartość godziwa.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane począwszy od kolejnego roku obrotowego.

Leasing

Umowa leasingu w ramach, której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie korzyści z tytułu posiadania aktywów zostały przeniesione na leasingobiorcę, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i korzyści z tytułu posiadania pozostaje udziałem leasingodawcy stanowi leasing operacyjny.

Wartości niematerialne

aktywowane są wg ceny ich nabycia. Okres użytkowania wartości niematerialnych zostaje oceniony i uznany za nieograniczony bądź ograniczony.

Dodatnia wartość firmy nie jest amortyzowana, lecz corocznie poddawana weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty jej wartości.

Na koniec okresu sprawozdawczego wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych i skumulowaną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową, przez okres przewidywanego użytkowania, który dla oprogramowania komputerowego wynosi 2 do 10 lat.

Wartość firmy z konsolidacji

Wartość firmy z konsolidacji wynika z wystąpienia na dzień nabycia nadwyżki kosztu nabycia jednostki nad wartością godziwą identyfikowalnych składników aktywów i pasywów jednostki zależnej.

Wartość firmy jest wykazywana jako składnik aktywów i raz do roku podlega analizie pod kątem utraty wartości. Ewentualna utrata wartości wpływa na wynik bieżącego okresu i nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach.

Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Przy sprzedaży jednostki zależnej wartość firmy uwzględniana jest przy wyliczaniu zysku bądź straty na sprzedaży.

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Co najmniej raz w roku na każdy dzień bilansowy kończący rok obrotowy w grupie kapitałowej dokonuje przeglądu wartości bilansowej składników majątku trwałego oraz wartości firmy powstałej w wyniku połączenia jednostek w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości.

W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Wartość odzyskiwalna ustalona jest jako kwota wyższa z dwóch wartości, a mianowicie: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, która odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne, jeśli występuje, dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów, wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tego tytułu jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym nastąpiła utrata wartości. W sytuacji odwrócenia utraty wartość netto składnika aktywów zwiększana jest do nowej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich okresach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest jako korekta kosztów okresu, w którym ustały przesłanki powodujące utratę wartości.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych to akcje i udziały w podmiotach, na które Spółka wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnym przedsięwzięciem.

Znaczący wpływ jest to zdolność do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji na temat polityki finansowej operacyjnej jednostki, w której dokonano inwestycji, niepolegająca jednak na sprawowaniu kontroli lub współkontroli nad polityką tej jednostki. Zakłada się, że Spółka wywiera znaczący wpływ na jednostkę, jeżeli posiada bezpośrednio lub pośrednio 20% głosów w jednostce, w której dokonała inwestycji, chyba że można w sposób oczywisty wykazać, że tak nie jest. Przy dokonywaniu oceny czy Spółka wywiera znaczący wpływ uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Udziały w jednostkach stowarzyszonych wykazywane są w cenie ich nabycia skorygowanej o różnice między cenami nabycia tych udziałów a wartością udziałów w kapitale własnym tych jednostek wycenionych według ich wartości godziwej.

Cenę nabycia stanowi wartość godziwa na dzień wymiany aktywów wydanych, zobowiązań zaciągniętych lub wziętych na siebie oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Spółkę w zamian za udziały lub akcje w nabywanej jednostce podporządkowanej powiększona o wszystkie koszty, które można bezpośrednio przypisać nabyciu udziałów lub akcji.

Instrumenty finansowe obejmują

a) **Aktywa finansowe** klasyfikowane do następujących kategorii:

- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pożyczki udzielone i należności własne.

b) **Zobowiązania finansowe** klasyfikowane są do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Podstawę dokonania klasyfikacji stanowi cel nabycia aktywów finansowych oraz ich charakter. Grupa określa klasyfikacje swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przez wynik finansowy to aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa i zobowiązania, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez grupę kapitałową jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, zgodnie z MSR 39.

Składnik aktywów finansowych zalicza się do instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu, jeżeli:

- został nabyty głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
- stanowi część portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków,
- jest instrumentem pochodnym.

Instrumenty pochodne wyceniane są według wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych niewyznaczonych na zabezpieczające ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to instrumenty, niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie będące pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do tej kategorii Spółka zalicza głównie instrumenty, które zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonych do tej kategorii ujmuje się bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny, którego zmiany prezentowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, za wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych dotyczących pieniężnych aktywów finansowych, do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Pożyczki i należności to nie będące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy grupa kapitałowa wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając intencji zaklasyfikowania tych należności do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Na dzień bilansowy pożyczki i należności wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej lub przypadku braku istotnych różnic w kwocie wymagającej zapłaty. Główną pozycję należności stanowią należności z tytułu dostaw i usług. Z uwagi na krótki termin ich płatności (głównie od 30 do 90 dni) wykazywane są one w wartości nominalnej. Natomiast od należności, których termin płatności został istotnie przekroczony tworzone są odpisy aktualizacyjne na podstawie indywidualnej oceny zagrożenia ich płatności, gdy ściągnięcie pełnej kwoty przestało być prawdopodobne.

Należności są odpisywane w koszty w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

Należności handlowe inwentaryzuje się metodą potwierdzania sald. Wszystkie należności krótkoterminowe i długoterminowe od spółek powiązanych są potwierdzone wzajemnie na dzień sporządzania sprawozdań finansowych.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie to pozostałe zobowiązania finansowe, w tym kredyty bankowe i pożyczki, które wycenia się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji. Następnie wycenia się je po zamortyzowanym koszcie historycznym metodą efektywnej stopy procentowej, a koszty odsetkowe ujmuje się metodą efektywnego dochodu. Metoda efektywnej stopy procentowej służy do obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania i do alokowania kosztów odsetkowych w odpowiednim okresie. Efektywna stopa procentowa to stopa faktycznie dyskontująca przyszłe płatności pieniężne w przewidywanym okresie użytkowania danego zobowiązania lub, w razie potrzeby, w okresie krótszym.

Zapasy

do zapasów w grupie zalicza się: towary, materiały, wyroby gotowe,

Przychód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- towary i materiały – według cen nabycia,
- wyroby gotowe - na poziomie rzeczywistych kosztów wytworzenia,

Rozchód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- towary i materiały – według cen przeciętnych ustalonych w wysokości średniej ważonej cen danego składnika,
- wyroby gotowe i półfabrykaty – wycena wg cen ewidencyjnych korygowanych odchyleniami do poziomu rzeczywistego kosztu wytworzenia,

Zapasy wycenia się według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen przeciętnych ustalonych jak dla rozchodu,
- wyroby gotowe – na podstawie narastających rzeczywistych kosztów wytworzenia.

Na koniec okresu sprawozdawczego zapasy wyceniane są według przyjętych powyżej zasad, jednakże na poziomie nie wyższym od wartości ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania. Wartość netto możliwa do uzyskania materiałów i towarów wykazywane są w cenie nabycia nie wyższej od ich wartości netto możliwej do uzyskania. Produkcja w toku, półfabrykaty oraz wyroby gotowe wyceniane są w koszcie wytworzenia nie wyższym od cen sprzedaży.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

obejmują głównie gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych, wykazywane wg wartości nominalnej.

Aktywa przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana

aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 wykazywane są w odrębnej pozycji i wyceniane w wartości godziwej lub cenie nabycia w zależności, która z nich jest niższa.

Działalność zaniechana jest rozpoznawana i ujawniana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wtedy, gdy zostanie podjęta decyzja o zbyciu odrębnej, ważnej dziedziny działalności grupy kapitałowej i której aktywa, zobowiązania i wyniki finansowe mogą zostać wyraźnie wydzielone operacyjnie lub dla celów sprawozdawczości finansowej. Zysk lub strata netto działalności zaniechanej oraz zysk lub strata z jej zbycia są wykazywane odrębnie w rachunku zysków i strat. Przepływy środków pieniężnych netto, które można przypisać do działalności zaniechanej są prezentowane odrębnie w sprawozdaniu z przepływów środków pieniężnych.

Kapitał własny

kapitał własny Grupy Kapitałowej stanowią:

- kapitał akcyjny jednostki dominującej
- akcje własne
- pozostałe kapitały, na które składają się kapitały rezerwowe, zapasowe i z aktualizacji wyceny
- zyski zatrzymane, na które składają się:
  - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski// straty z lat ubiegłych),
  - wynik finansowy bieżącego okresu obrotowego.

Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez grupę ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o bezpośrednie koszty emisji.

Akcje własne jednostki dominującej wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kapitałach jako wielkość ujemna, a wyceniane są według cen nabycia, za którą uważa się - cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z ich zakupem.

Rezerwy

tworzone są w przypadku, kiedy na Grupie kapitałowej ciąży istniejący obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku. Rezerwy wycenia się w wysokości stanowiącej -najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień finansowy.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza oraz ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Zgodnie z wymogami MSR1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” rezerwy w bilansie prezentowane są odpowiednio jako krótko- i długoterminowe.

Rezerwy tworzy się w szczególności w odniesieniu do następujących tytułów:

- odroczony podatek dochodowy, tworzony w związku z wystąpieniem dodatnich różnic przejściowych między wartością księgową aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową,
- przyszłe świadczenia pracownicze – odpawy emerytalno-rentowe oraz niewykorzystane urlopy,
- przewidywane skutki toczących się postępowań sądowych,
- inne przyszłe zobowiązania wynikające ze spraw w toku.

Spółka dominująca tworzy rezerwy krótko- i długoterminowe na świadczenia emerytalno-rentowe w oparciu o wyliczenia aktuarialne oraz rezerwę na niewykorzystane urlopy.

Świadczenia pracownicze

W grupie kapitałowej wypłacane są świadczenia z tytułu jednorazowych odpaw emerytalno-rentowych, odpaw pośmiertnych.

Zobowiązanie bilansowe z tytułu tych świadczeń równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na koniec okresu sprawozdawczego z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń szacowana jest na koniec okresu sprawozdawczego przez niezależnego aktuarusza metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych przy zastosowaniu stop procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zgodnie z MSR 19 Świadczenia pracownicze stopa dyskontowa powinna być oparta o rentowność wysoce płynnych obligacji komercyjnych o niskim stopniu ryzyka.

W przypadku braku rozwiniętego rynku takich obligacji, a z taką sytuacją mamy do czynienia w Polsce, należy zastosować występujące na koniec okresu sprawozdawczego rynkowe stopy zwrotu z obligacji skarbowych.

Zyski i straty aktuarialne powiększają lub zmniejszają koszty w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Kredyty i pożyczki

ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne), a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

Kredyty i pożyczki zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych, chyba że Spółki grupy kapitałowej posiadają bezwarunkowe prawo do odroczenia spłat zobowiązań, o co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania handlowe i pozostałe

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek grupy, którego wypełnienie według oczekiwań, spowoduje wypływ z grupy środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Do zobowiązań w grupie kapitałowej zalicza się:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- zobowiązania z tytułu ceł, podatków, ubezpieczeń i innych tytułów publicznoprawnych,
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń,
- pozostałe zobowiązania.

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się w bilansie w wartości nominalnej.

Wartość księgowa tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu wartości określającej wysokość zamortyzowanego kosztu, przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. Zobowiązań krótkoterminowych nie dyskontuje się.

Zobowiązania wobec Banku z tytułu factoringu prezentowane są w bilansie jako zobowiązania krótkoterminowe wobec pozostałych jednostek i wycenia się je w kwocie wymaganej zapłaty. Odsetki i prowizje naliczane i pobierane są w momencie przekazania faktury do factoringu i obciążają bieżący wynik grupy.

Zobowiązania niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

3.3.4 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Walutą funkcjonalną i walutą prezentacji grupy kapitałowej jest w złoty polski (PLN).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawiono w tysiącach złotych („tys. PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, denominowane są w PLN.

Dane liczbowe zaokrąglą się według ogólnych zasad: liczby mniejsze niż 500 zł pomija się, a opiewające na 500 zł i więcej - podwyższa się do pełnych tysięcy złotych" pod warunkiem, że prezentacja "w tysiącach zł" nie zniekształca obrazu jednostki zawartego w sprawozdaniu finansowym

b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

3.3.5 Testy na utratę wartości niematerialnych i prawnych

Co najmniej raz w roku, dla każdej wartości niematerialnej i prawnej o nieokreślonym okresie użytkowania, Spółka dokonuje testu na utratę wartości, a także wówczas, gdy występowałyby oznaki, że dana wartość niematerialna i prawna mogła utracić wartość.

3.4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

a) Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa grupy.

Klasyfikacja umów leasingowych - Grupa kapitałowa Konsorcjum Stali S.A. dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

b) Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

- **Utrata wartości aktywów** – w grupie kapitałowej zgodnie z MSR 36 utrata wartości składnika aktywów następuje wyłącznie wówczas, gdy wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa od jego wartości odzyskiwalnej. Na podstawie tego standardu w grupie dokonuje się corocznej oceny okresów użyteczności środków trwałych oraz corocznie przeprowadzany jest test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku połączenia jednostek w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości.
- **Stawki amortyzacyjne** - wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. W grupie kapitałowej corocznie dokonuje się weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.
- **Świadczenia pracownicze** - Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych.

- **Pozostałe rezerwy** – szacowane są w zależności od poziomu i prawdopodobieństwa wystąpienia zobowiązania przy określonych założeniach
- **Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego** - w grupie kapitałowej rozpoznaje się składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.
- **Odpisy aktualizujące wartość należności** - odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że jednostka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot z uwzględnieniem stopnia ryzyka, jakie wiąże się z daną należnością.
- **Odpisu z tytułu utraty wartości zapasów** - dokonuje się jeśli w wyniku porównania wartości historycznych z wartościami aktualnymi na dzień bilansowy (wartości netto możliwe do uzyskania) jednostka stwierdza, że posiadane zapasy utraciły swoją wartość. Dokonując szacunków wartości netto możliwej do uzyskania Zarząd Spółki dominującej opiera się na najbardziej wiarygodnych dowodach, dostępnych w czasie ich sporządzania, co do przewidywanej kwoty, możliwej do zrealizowania z tytułu sprzedaży zapasów.
- **Odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych** - dokonuje się, gdy w ocenie Zarządu grupy kapitałowej istnieje ryzyko, iż nie przyniosą one w przyszłości korzyści ekonomicznych.
- **Wartość godziwą instrumentów finansowych**, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny, przy wyborze których Zarząd jednostki dominującej kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalania wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie *Instrumenty Finansowe*

Szacunki i założenia, które mają istotny wpływ na wartości ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały ujęte w następujących notach:

- rzeczowe aktywa trwałe (nota 12),
- wartości niematerialnych (nota 13),
- zapasów (nota 21),
- należności handlowych (nota 22),
- krótkoterminowe aktywa finansowe (nota 18,19).

3.5. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości

Nie nastąpiły zmiany w zasadach (polityce) rachunkowości w stosunku do zastosowanej do sporządzenia sprawozdania finansowego zakończonego 31 grudnia 2016 roku standardów obowiązujących od 1 stycznia 2017, niemających znaczącego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości.

4. DODATKOWE NOTY I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Nota 1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Zgodnie z MSR 18 przychody ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty są rozpoznawane w momencie, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego.

1. Przychody ze sprzedaży i przychody ogółem grupy kapitałowej prezentują się następująco:

wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Działalność kontynuowana		
Sprzedaż towarów i materiałów	939 371	747 260
Sprzedaż produktów i usług	592 294	473 039
SUMA przychodów ze sprzedaży	1 531 665	1 220 299
Pozostałe przychody operacyjne	2 128	1 740
Przychody finansowe	3 739	3 860
SUMA przychodów ogółem z działalności kontynuowanej	1 537 532	1 225 899

2. Przychody ze sprzedaży - szczegółowa struktura geograficzna:

Miejsce	01.01 - 31.12.2017		01.01 - 31.12.2016	
	w tys. zł.	w %	w tys. zł.	w %
Kraj	1 523 142		1 213 273	99,42%
Eksport, w tym:	8 523		7 026	0,58%
Unia Europejska	3 986		3 972	0,33%
Norwegia	0		6	0,00%
Rosja, Białoruś, Ukraina	4 537		3 046	0,25%
Pozostałe	0		2	0,00%
Razem	1 531 665		1 220 299	100,00%

Przychody z działalności zaniechanej nie wystąpiły.

Nota 2. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW OPERACYJNYCH

Wyszczególnienie	Segment działalności handlowej		Segment działalności produkcyjnej		Ogółem	
	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Przychody segmentu	1 154 700	912 321	378 290	309 329	1 532 991	1 221 650
w tym:						
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	223 291	166 303	368 804	306 545	592 095	472 848
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	930 233	744 990	9 135	2 267	939 368	747 257
Przychody finansowe	282	152	61	38	344	190
Pozostałe przychody operacyjne	894	876	290	479	1 184	1 355
Koszty segmentu	1 094 301	853 732	366 425	302 647	1 460 726	1 156 379
w tym:						
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	198 241	143 129	349 052	292 851	547 293	435 980
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	836 083	657 758	10 397	3 313	846 480	661 071
Koszty sprzedaży	55 153	49 467	5 568	5 437	60 721	54 904
koszty finansowe	3 916	2 606	1 075	755	4 991	3 361
Pozostałe koszty operacyjne	908	772	333	291	1 241	1 063
Wynik segmentu	60 399	58 589	11 865	6 682	72 265	65 271
Pozostałe przychody Grupy					4 541	4 249
w tym:						
Przychody ze sprzedaży usług					199	191
Przychody ze sprzedaży materiałów					3	3
Przychody finansowe					3 395	3 670
Pozostałe przychody operacyjne					944	385
Pozostałe koszty Grupy					25 495	17 019
w tym:						
Koszty ogólnego zarządu					22 566	14 904
Wartość sprzedanych materiałów					0	0

Wyszczególnienie	Segment działalności handlowej		Segment działalności produkcyjnej		Ogółem	
	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
koszty finansowe					2 711	2 023
Pozostałe koszty operacyjne					218	92
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych					646	467
Zysk brutto					51 957	52 968
podatek dochodowy					10 403	10 247
Działalność zaniechana					0	0
Zysk netto					41 554	42 721

Uszczegółowienie wybranych pozycji przychodowych i kosztowych

wyszczególnienie	Segment działalności handlowej		Segment działalności produkcyjnej		Pozostałe		Ogółem	
	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
przychody z tytułu odsetek	282	152	61	38	14	52	357	242
koszty z tytułu odsetek	3 851	2 606	1 042	755	504	21	5 397	3 382
amortyzacja	2 903	2 702	4 273	3 981	711	669	7 887	7 352
koszty usług obcych	16 973	14 976	13 834	14 926	3 107	2 955	33 914	32 857
koszty świadczeń pracowniczych	29 520	25 689	20 889	16 617	16 361	9 631	66 770	51 937

W uszczegółowionych pozycjach zrezygnowano z prezentacji zużycia towarów i materiałów, z podziałem na segmenty, z uwagi na fakt, że na nie wpływają one w całości na wynik finansowy. Podlegają korekcie o zmianę stanu zapasów.

(kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

za okres od stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

Aktywa	Segment działalności handlowej		Segment działalności produkcyjnej		Pozostałe aktywa		Ogółem aktywa	
	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Aktywa trwale razem	86 245	79 188	89 447	82 764	119 680	121 655	295 372	283 607
Rzeczowe aktywa trwale	85 773	78 626	83 893	77 801	9 499	8 511	179 165	164 938
Wartości niematerialne, w tym:	191	227	1 406	1 397	96 357	96 355	97 954	97 979
- Wartość firmy	0	0	0	0	96 283	96 283	96 283	96 283
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych konsolidowanych metodą praw własności	0	0	3 396	2 951	0	0	3 396	2 951
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0	0	0	2 957	4 302	2 957	4 302
Inne długoterminowe aktywa finansowe	0	0	0	0	6 877	8 527	6 877	8 527
Należności długoterminowe	281	335	0	0	0	0	281	335
Nieruchomości inwestycyjne	0	0	0	0	0	336	0	336
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	0	0	752	615	3 990	3 624	4 742	4 239
Aktywa obrotowe razem	286 445	216 848	178 584	151 052	7 116	6 527	472 145	374 427
Zapasy	130 656	103 666	87 552	80 155	0	0	218 208	183 821
Należności handlowe, w tym:	144 700	112 569	71 083	62 708	0	0	215 783	175 277
- od jednostek powiązanych	2 390	1 619	0	0	0	0	2 390	1 619
- od pozostałych jednostek	142 310	110 950	71 083	62 708	0	0	213 393	173 658
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	0	0	0	0	0	0	0	0
Należności krótkoterminowe inne	10 762	200	19 883	8 169	2 275	1 252	32 920	9 621
Pożyczki krótkoterminowe	0	0	0	0	0	190	0	190
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0	0	0	1 134	1 280	1 134	1 280
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	327	413	66	20	1 069	1 268	1 462	1 701
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0	0	0	0	2 638	2 537	2 638	2 537
Aktywa trwale zakwalifikowane jako przeznaczone do sprzedaży	0	0	0	0	0	0	0	0
AKTYWA RAZEM	372 690	296 036	268 031	233 816	126 796	128 182	767 517	658 034

Nota 3. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Amortyzacja	7 887	7 352
Zużycie materiałów i energii	516 876	410 783
- różnice inwentaryzacyjne	-4 896	-3 651
- aktualizacja wartości zapasów	5	-7
- różnice kursowe	84	0
Usługi obce	33 914	32 857
Podatki i opłaty	3 046	2 865
Wynagrodzenia	56 217	43 205
- rezerwa na odprawę emerytalne	9	32
- rozwiązane odpisy	0	-149
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	10 553	8 732
Pozostałe koszty rodzajowe	2 413	3 185
- rozwiązane odpisy aktualizacyjne	-419	-412
- utworzone odpisy aktualizacyjne	324	100
- aktualizacja należności – pozostałe	-58	-35
- różnice kursowe	0	386
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:	630 906	508 979
Zmiana stanu produktów	-2 323	-4 384
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	1 998	1 193
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-60 722	-54 904
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-22 566	-14 904
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	547 293	435 980

Koszty amortyzacji i odpisów aktualizacyjnych ujęte w rachunku zysków i strat:

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	4 272	3 981
Amortyzacja środków trwałych	4 190	3 892
Amortyzacja wartości niematerialnych	82	89
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	2 904	2 702
Amortyzacja środków trwałych	2 866	2 624
Amortyzacja wartości niematerialnych	38	78
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	711	669
Amortyzacja środków trwałych	696	637
Amortyzacja wartości niematerialnych	15	32
RAZEM:	7 887	7 352

Koszty świadczeń pracowniczych:

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Wynagrodzenia	56 217	43 205
w tym: koszty świadczeń emerytalnych	9	-117
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	10 553	8 732
Suma kosztów świadczeń pracowniczych, w tym:	66 770	51 937
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	27 458	16 559
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	24 466	25 747
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	14 846	9 631

Nota 4. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE**Pozostałe przychody operacyjne:**

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Zysk ze zbycia majątku trwałego	431	209
Zysk ze zbycia nieruchomości inwestycyjnych	239	0
Uzyskane kary, grzywny i odszkodowania	1 031	1 011
Dotacje rządowe	5	6
Rozwiązanie rezerw	0	213
Nadwyżki składników majątku obrotowego	133	161
Korekty podatków i ZUS za lata ubiegłe	242	0
Otrzymane opłaty sądowe związane z windykacją	14	104
Pozostałe	33	36
Razem	2 128	1 740

Pozostałe koszty operacyjne:

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Strata ze zbycia majątku trwałego	0	0
Strata ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	0	0
Darowizny	10	6
Niezawinione niedobory składników majątku obrotowego	23	86
Podatek od nieruchomości za lata ubiegłe i koszty z tym związane	84	0
Należności pokryte odszkodowaniem	713	609
Szkody w składnikach majątkowych	207	149
Opłaty sądowe, komornicze, KOSZTY EGZEKUCJI	102	98
Zapłacone kary i odszkodowania	21	98
Rezerwa na koszty - Polcynk	78	0
Pozostałe	221	109
Razem	1 459	1 155

Utworzenie odpisów aktualizujących wartość:

W okresie 01 stycznia 2017 r. – 31 grudnia 2017 r. nie były tworzone odpisy aktualizujące prezentowane w pozostałych kosztach lub przychodach operacyjnych.

Nota 5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE**Przychody finansowe**

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Przychody z tytułu odsetek	358	242
Zysk ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	0	0
Wycena bilansowa akcji	2 800	3 443
Sprzedaż wierzytelności odsetkowych	82	0
Zysk netto ze zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	0
Wynik zamknięcia transakcji zabezpieczającej ryzyko kursowe bez fizycznej wymiany waluty	366	175
Dywidendy otrzymane	129	0
Wycena bilansowa instrumentów pochodnych	4	0
Razem	3 739	3 860

Koszty finansowe

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Koszty z tytułu odsetek	5 397	3 382
Strata netto ze zbycia aktywów finansowych (akcje, udziały)	239	239
Wycena bilansowa instrumentu wynikającego z Porozumienia	1 920	1 675
Wycena bilansowa instrumentów pochodnych	0	4
Koszty sprzedanych wierzytelności odsetkowych	59	0
Pozostałe	87	84
Razem	7 702	5 384

Nota 6. PODATEK DOCHODOWY I ODROZONY PODATEK DOCHODOWY

Główne składniki obciążenia podatkowego za 2017 i 2016 rok, przedstawiają się następująco:

Podatek dochodowy wykazany w RZiS

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Bieżący podatek dochodowy	10 979	9 807
Dotyczący roku obrotowego	10 979	9 807
Korekty dotyczące lat ubiegłych	0	0
Odroczony podatek dochodowy	-576	440
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	-576	440
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	10 403	10 247

Wykazany w rachunku zysków i strat podatek odroczony stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresów sprawozdawczych.

Podatek dochodowy wykazany w kapitale własnym

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016.
Odroczony podatek dochodowy	12	15
Zyski i straty aktuarialne	12	15
Korzyść podatkowa / (obciążenie podatkowe) wykazane w pozostałych dochodach całkowitych	12	15

Bieżący podatek dochodowy:

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017.	01.01 - 31.12.2016
Zysk przed opodatkowaniem	51 957	52 968
Udział w zyskach skonsolidowanych metodą praw własności	646	467
Strata w podmiotach zależnych	-1 283	-1 390
Przychody zwiększające podstawę do opodatkowania	5 340	2 438
Przychody wyłączone z opodatkowania	5 274	6 635
Koszty zmniejszające podstawę opodatkowania	17 108	15 663
Koszty niebędące kosztami uzyskania przychodów	22 234	17 590
Dochód do opodatkowania	57 786	51 621
Odliczenia od dochodu – darowizna, strata	0	5
Podstawa opodatkowania	57 786	51 616
Podatek dochodowy przy zastosowaniu stawki 19%	10 979	9 807
Efektywna stawka podatku (udział podatku dochodowego (bieżącego i odroczonego) w zysku przed opodatkowaniem)	0,19	0,19

Część bieżąca podatku dochodowego ustalona została według stawki równej 19% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym. Podatek dotyczący zagranicznych jurysdykcji podatkowych nie występuje.

Ujemne różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia aktywa z tytułu podatku odroczonego

Wyszczególnienie	01.01.2017	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2017
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	370	129	48	451
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	0	0	0	0
Rezerwa na premie regulaminowe	0	3 868	596	3 272
Rezerwa na przyszłe zobowiązania	0	175	0	175
Korekty przychodów publikowanego okresu wg korekt wystawionych w roku następnym	42	100	42	100
Odsetki od kredytów zapłacone w roku następnym	39	106	39	106
Ujemne różnice kursowe	49	193	49	193
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	1 233	745	0	1 978
Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne płatne w następnych okresach	1 262	10 082	9 808	1 536

Wyszczególnienie	01.01.2017	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2017
Przeceny niesprzedanych towarów	5	0	0	5
sprzedaż udziałów jednostki stowarzyszonej, korekta kosztów	2 232	0	0	2 232
Odpisy aktualizujące zapasy-marża ma zmianie stanu niesprzedanych zapasów z konsolidacji	-228	0	25	-253
Odpisy aktualizujące należności	11 268	638	1 606	10 300
Ujemna wynik przeszacowania instrumentów do wartości godziwej	6 037	1 239	2 413	4 863
Ujemna wycena kontraktów forward	4	591	595	0
Suma ujemnych różnic przejściowych	22 313	17 866	15 221	24 958
stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	4 239	3 395	2 892	4 742

Dodatnie różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego

Wyszczególnienie	01.01.2017	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2017
Przyspieszona amortyzacja podatkowa	33 815	1 768	176	35 407
Przeszacowanie majątku trwałego na dzień objęcia kontroli nad jednostką zależną	6 374	0	0	6 374
Dodatnie różnice kursowe	100	583	100	583
Korekta kosztów z tytułu rabatów, reklamacji wg korekt otrzymanych w roku następnym	9 957	11 817	12 765	9 009
Korekty do wartości godziwej z tytułu przejścia na MSR	27 428	0	27	27 401
Odsetki od pożyczki należne	347	0	0	347
Należne odszkodowania, kary umowne	6 333	374	374	6 333
Przeszacowanie instrumentów finansowych do wartości godziwej	11 064	1 515	3 065	9 514
Suma dodatnich różnic przejściowych	95 418	16 057	16 507	94 968
stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu:	18 129	3 051	3 136	18 044

Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego

Wyszczególnienie	31.12.2017.	31.12.2016
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	4 742	4 239
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	18 044	18 129
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność zaniechana	0	0
Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	-13 302	-13 890

Nota 7. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Nie występuje

Nota 8. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Wyczenie zysku na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:

Wyczenie zysku na jedną akcję – założenia:

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Zysk netto z działalności kontynuowanej	41 554	42 721
Strata na działalności zaniechanej	0	0
Zysk wykazany dla potrzeb wyczenia wartości podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję	41 554	42 721
Efekt rozwodnienia:	0	0
- odsetki od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe	0	0
- odsetki od obligacji zamiennych na akcje	0	0
- instrument rozwadniający zysk	0	0
Zysk wykazany dla potrzeb wyczenia wartości rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję	41 554	42 721

Liczba wyemitowanych akcji:

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyczenia wartości podstawowego zysku na jedną akcję w szt.	5 897 419	5 897 419
Efekt rozwodnienia liczby akcji zwykłych	0	0
- opcje na akcje	0	0
- obligacje zamienne na akcje	0	0
- instrument rozwadniający zysk	0	0
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykazana dla potrzeb wyczenia wartości rozwodnionego zysku na jedną akcję w szt.	5 897 419	5 897 419

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

Nota 9. DYWIDENDY ZAPROPONOWANE LUB UCHWALONE DO DNIA ZATWIERDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Do dnia publikacji raportu Emitent i podmioty z jego Grupy Kapitałowej nie wypłacały i nie deklarowały wypłaty dywidendy za 2017 rok

Podmiot z Grupy Kapitałowej - Unia Stalowa Sp. z o.o. - w której emitent posiada 20% udziałów, uchwałą Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 16.06.2017 r. podjął decyzję o wypłacie dywidendy w kwocie 1 000 tys. zł dla wspólników spółki. W związku z tym dnia 10.07.2017 r. Konsorcjum Stali S.A. otrzymało dywidendę w kwocie 200 tys. zł.

Nota 10. UJAWNIE NIE ELEMENTÓW POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń emerytalnych:	-60	-81
Suma dochodów całkowitych	-60	-81

Nota 11. EFEKT PODATKOWY POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017			01.01 - 31.12.2016		
	Kwota przed opodatkowaniem	Podatek	Kwota po opodatkowaniu	Kwota przed opodatkowaniem	Podatek	Kwota po opodatkowaniu
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń emerytalnych:	-60	12	-48	-81	15	-66
Suma dochodów całkowitych	-60	12	-48	-81	15	-66

Nota 12. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Wartości bilansowe:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Grunty własne:	37 126	35 712
Budynki	98 677	84 553
Maszyny i urządzenia	35 735	30 821
Środki transportu	4 457	4 128
Pozostałe	1 743	1 085
Środki trwałe w budowie	1 427	8 639
Razem	179 165	164 938

Struktura własnościowa:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Własne	177 795	163 373
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	1 370	1 565
Razem	179 165	164 938

Rzeczowe aktywa trwałe, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom oraz stanowiące zabezpieczenie zobowiązań - stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek własnych i obcych.

Grunty oraz budynki i budowle o wartości bilansowej wynoszącej 106 811 tys. zł zostały oddane w zastaw jako zabezpieczenie kredytów zaciągniętych przez Spółkę oraz spółkę zależną Polcynk Sp.z o.o. oraz innych zobowiązań. Aktywów tych jako zabezpieczeń innych kredytów nie można zastawiać ani sprzedawać ich innej jednostce.

12.1 Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 01 stycznia 2017 r. – 31 grudnia 2017 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe śr. trwałe	Śr. trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na 01.01.2017	35 712	103 157	48 901	11 499	2 039	8 639	209 947
Zwiększenia, z tytułu:	1 414	17 227	8 222	2 053	855	22 362	52 133
- nabycia środków trwałych	1 414	17 227	8 222	1 164	580	22 362	50 969
- wytworzenia we własnym zakresie środków trwałych	0	0	0	0	275	0	275
- połączenia jednostek gospodarczych	0	0	0	0	0	0	0
- zawartych umów leasingu	0	0	0	475	0	0	475
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	414	0	0	414
Zmniejszenia, z tytułu:	0	228	430	1 956	17	29 574	32 205
- zbycia	0	128	124	1 542	0	0	1 794
- likwidacji	0	100	306	0	17	0	423
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- wniesienia aportu	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	414	0	29 574	29 988
Wartość bilansowa brutto na 31.12.2017	37 126	120 156	56 693	11 596	2 877	1 427	229 875
Umorzenie na 01.01.2017	0	18 604	18 080	7 371	954	0	45 009
Zwiększenia, z tytułu:	0	3 000	3 267	1 291	197	0	7 755
- amortyzacji	0	3 000	3 267	1 044	197	0	7 508
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	247	0	0	247
Zmniejszenia, z tytułu:	0	125	389	1 523	17	0	2 054
- likwidacji	0	49	292	0	17	0	358
- sprzedaży	0	76	97	1 276	0	0	1 449
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	247	0	0	247
Umorzenie na 31.12.2017	0	21 479	20 958	7 139	1 134	0	50 710
Odpisy aktualizujące na 01.01.2017	0	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące na 31.12.2017	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na 01.01.2017	35 712	84 553	30 821	4 128	1 085	8 639	164 938
Wartość bilansowa netto na 31.12.2017	37 126	98 677	35 735	4 457	1 743	1 427	179 165

12.2. Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 01 stycznia 2016 r. – 31 grudnia 2016 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe śr. trwałe	Śr. trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na 01.01.2016	35 649	102 443	48 469	10 987	1 857	2 232	201 637
Zwiększenia, z tytułu:	63	1 135	597	1 843	200	10 422	14 260
- nabycia środków trwałych	63	1 135	597	1 241	200	10 422	13 658
- wytworzenia we własnym zakresie środków trwałych	0	0	0	0	0	0	0
- połączenia jednostek gospodarczych	0	0	0	0	0	0	0
- zawartych umów leasingu	0	0	0	602	0	0	602
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	421	165	1 331	18	4 015	5 950
- zbycia	0	0	82	1 331	18	0	1 431
- likwidacji	0	421	72	0	0	0	493
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- wniesienia aportu	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	11	0	0	4 015	4 026
Wartość bilansowa brutto na 31.12.2016	35 712	103 157	48 901	11 499	2 039	8 639	209 947
Umorzenie na 01.01.2016	0	16 191	15 248	7 430	814	0	39 683
Zwiększenia, z tytułu:	0	2 814	2 975	1 214	153	0	7 156
- amortyzacji	0	2 814	2 975	1 214	150	0	7 153
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	3	0	3
Zmniejszenia, z tytułu:	0	401	143	1 273	13	0	1 830
- likwidacji	0	401	72	0	0	0	473
- sprzedaży	0	0	68	1 273	13	0	1 354
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	3	0	0	0	3
Umorzenie na 31.12.2016	0	18 604	18 080	7 371	954	0	45 009
Odpisy aktualizujące na 01.01.2016	0	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące na 31.12.2016	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na 01.01.2016	35 649	86 252	33 221	3 557	1 043	2 232	161 953
Wartość bilansowa netto na 31.12.2016	35 712	84 553	30 821	4 128	1 085	8 639	164 938

12.3. Środki trwałe w budowie

Rok:	Stan na początek okresu	Poniesione nakłady w roku obrotowym	Rozliczenie nakładów				Wartości niematerialne i prawne		Stan na koniec okresu
			Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe		
2017	8 639	22 362	1 414	17 227	8 123	1 639	1 062	109	1 427
2016	2 232	10 423	63	1 119	649	1 843	200	142	8 639
Tytuły środków trwałych w budowie wg stanu na									31.12.2017
Modernizacja serwerowni - Zawiercie									385
Działki gruntu - W-wa Rembertów									508
Pozostałe									534
Razem									1 427
Tytuły środków trwałych w budowie wg stanu na									31.12.2016
Budynki i budowle - Lublin									4 101
Budynki i budowle - Zawiercie									3 017
Działki gruntu - W-wa Rembertów									507
Suwnice - Lublin									491
Pozostałe									523
Razem									8 639

12.4. Przyszłe zobowiązania umowne

Spółka dominująca jest w trakcie realizacji planu inwestycyjnego na lata 2016-2018, o którym Emitent informował w raporcie nr 6/2016 z 5.04.2016 r, skorygowanym raportem nr 6/2016/K z 05.04.2016. zakładającego wydatki na poziomie ok. 55 mln zł w latach 2016-2018, na rozbudowę bazy handlowej i wytwórczej spółki.

Wyżej wskazane inwestycje dotyczą zabudowy nieruchomości budynkami produkcyjnymi, magazynowymi i punktami sprzedaży oraz wyposażenia tych budynków w niezbędne urządzenia

12.5. Leasingowane środki trwałe

Środki trwałe	31.12.2017			31.12.2016		
	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto
Maszyny i urządzenia	0	0	0	0	0	0
Środki transportu	2 277	863	1 314	2 216	651	1 565
Razem	2 277	863	1 324	2 216	651	1 565

Nota 13. WARTOŚCI NIEMATERIALNE**13.1. Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) – za okres 01 stycznia 2017 r. – 31 grudnia 2017 r.**

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych ¹	Znaki towarowe ²	Patenty i licencje ²	Oprogramowanie komputerowe ²	Wartość firmy	Inne	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na 01.01.2017	0	0	3 337	2	96 283	0	99 622
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	109	0	0	0	109
- nabycia	0	0	109	0	0	0	109
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- połączenia jednostek gospodarczych	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	10	0	0	0	10
- zbycia	0	0	0	0	0	0	0
- likwidacji	0	0	10	0	0	0	10
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa brutto na 31.12.2017	0	0	3 436	2	96 283	0	99 721
Umorzenie na 01.01.2017	0	0	1 641	2	0	0	1 643
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	134	0	0	0	134
- amortyzacji	0	0	134	0	0	0	134
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	10	0	0	0	10
- likwidacji	0	0	10	0	0	0	10
- sprzedaży	0	0	0	0	0	0	0
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Umorzenie na 31.12.2017	0	0	1 765	2	0	0	1 767
Odpisy aktualizujące na 01.01.2017	0	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące na 31.12.2017	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na 01.01.2017	0	0	1 696	0	96 283	0	97 979
Wartość bilansowa netto na 31.12.2017	0	0	1 671	0	96 283	0	97 954

13.2. Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) – za okres 01 stycznia 2016 r. – 31 grudnia 2016 r.

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych ¹	Znaki towarowe ²	Patenty i licencje ²	Oprogramowanie komputerowe ²	Wartość firmy	Inne	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na 01.01.2016	0	0	3 206	2	96 283	0	99 491
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	142	0	0	0	142
- nabycia	0	0	142	0	0	0	142
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- połączenia jednostek gospodarczych	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	11	0	0	0	11
- zbycia	0	0	0	0	0	0	0
- likwidacji	0	0	11	0	0	0	11
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa brutto na 31.12.2016	0	0	3 337	2	96 283	0	99 622
Umorzenie na 01.01.2016	0	0	1453	2	0	0	1 455
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	199	0	0	0	199
- amortyzacji	0	0	199	0	0	0	199
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	11	0	0	0	11
- likwidacji	0	0	11	0	0	0	11
- sprzedaży	0	0	0	0	0	0	0
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Umorzenie na 31.12.2016	0	0	1641	2	0	0	1 643
Odpisy aktualizujące na 01.01.2016	0	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące na 31.12.2016	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na 01.01.2016	0	0	1 753	0	96 283	0	98 036
Wartość bilansowa netto na 31.12.2016	0	0	1 696	0	96 283	0	97 979

Struktura własności:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Własne	97 954	97 979
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	0	0
Razem	97 954	97 979

Nota 14. WARTOŚĆ FIRMY

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Bodeko Sp. z oo.	96 283	96 283
Wartość firmy (netto)	96 283	96 283

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia w dniu 01 lipca 2008r. ze Spółką Bodeko Sp. z o. o., rozumiana jako nadwyżka ceny nabycia Spółki Przejmowanej (166 044 tys. zł -cena rynkowa wydanych akcji plus wartość posiadanych udziałów 10 180 tys. zł) nad niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów netto tej spółki w kwocie 79 941 tys. zł, została wyliczona na poziomie 96 283tys. zł.

Na dzień 31 grudnia spółka wykonała test na utratę wartości firmy, przy użyciu metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych DCF. Oszacowana wartość godziwa wartości firmy wyniosła 269 974 tys. zł. Test ten nie wykazał konieczności utworzenia odpisu.

Prognozę sprawozdań finansowych na lata 2018-2022 stanowiących podstawę wyceny dokonano w oparciu o sprawozdania finansowe spółki za lata 2010-2017, analizę i prognozy dotyczące sytuacji na rynku stali oraz rynku budowlanym w roku 2018 i latach przyszłych, na bazie analiz PUDS, HIPH oraz dostępnych publikacji prasy ekonomicznej, analiz NBP, wiodących banków na rynku krajowym i agencji ratingowych.

Dla wyliczenia wartości obecnej przyszłych strumieni pieniężnych w prognozie założono stopę dyskonta oszacowaną na bazie modelu WACC, przy założeniach:

- struktura kapitału została przyjęta na podstawie danych z prognozy na lata 2018-2022, z uwzględnieniem analizy kształtowania się tych relacji w okresie historycznym i zapotrzebowania na kapitał w okresie prognozy.
- koszt kapitału obcego został przyjęty na średnim poziomie dla okresu prognozy w oparciu o dane historyczne oraz przewidywania i prognozy na okres planowany
- koszt kapitału własnego został oszacowany na bazie modelu CAMP, gdzie:
  - o Stopa wolna od ryzyka odpowiada średniej rentowności 10 letnich obligacji Skarbu Państwa o najdłuższym terminie wykupu, notowanych na rynku Treasury BondSpot
  - o Premia ryzyka branży określająca najniższą możliwą do zaakceptowania przez potencjalnego inwestora stopę zwrotu powyżej stopu wynikającej z oprocentowania papierów wolnych od ryzyka została określona na poziomie 5,5%
  - o Współczynnik Beta "lewarowany" został przyjęty na poziomie 1,1 na bazie wycen podobnych spółek działających w branży, tj. Stalprofil S.A. i Stalprodukt S.A. przygotowanych przez Dom Maklerski BDM S.A. z czerwca i sierpnia 2017 r.
  - o Wskaźnik g – długoterminowe średnie tempo zmiany przepływów pieniężnych po okresie szczegółowej prognozy – został przyjęty na niskim poziomie 2%

Od wycenionej na podstawie powyższych założeń wartości dochodowej kapitałów własnych Konsorcjum Stali S.A. na dzień 31.12.2017 została wyliczona wartość odzyskiwalna wartości firmy Bodeko na dzień 31.12.2017 r. stanowiąca 58,1 % tej wartości. Podstawą do ustalenia udziału firmy Bodeko Sp. z o.o. w wartości Konsorcjum Stali S.A. są dane finansowe obu podmiotów za ostatni rok obrotowy poprzedzający połączenie (dan na 31.12.2007 r.) oraz dane na dzień poprzedzający połączenie (dane na 30.06.2008 r.)

Analiza wrażliwości

Przeprowadzona analiza wrażliwości wykazała, że:

- zmiana FCF o +/- 5% pozostaje bez wpływu na konieczność tworzenia odpisu;
- zmiana WACC +/- 0,5% pozostaje bez wpływu na konieczność tworzenia odpisu;
- zmiana beta „lewarowany” o +/- 15% pozostaje bez wpływu na konieczność tworzenia odpisu.

Nota 15. INSTRUMENTY FINANSOWE

Do głównych instrumentów finansowych, które występują w Spółce na 31 grudnia 2017 r. należą:

- 1) krótko i długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży tj. udziały i akcje w jednostkach pozostałych (innych niż podporządkowane),
- 2) krótko i długoterminowe instrumenty finansowe -Porozumienie Inwestycyjne z Bowim S.A.
- 3) należności tj. należności z tyt. dostaw i usług i pozostałe należności,
- 4) krótko i długoterminowe zobowiązania finansowe
- 5) pożyczki krótkoterminowe, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz
- 6) instrumenty pochodne, tj. terminowe transakcje walutowe typu forward

Instrumenty finansowe ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Kategoria Instrumentów Finansowych
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:	4 091	5 582	4 091	5 582	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
- akcje Bowim S.A. planowane do zbycia powyżej 12-stu miesięcy	2 957	4 302	2 957	4 302	
- akcje Bowim S.A. planowane do zbycia w ciągu 12-stu miesięcy	1 134	1 280	1 134	1 280	
- udziały i akcje krótkoterminowe spółek nie notowanych na giełdzie	0	0	0	0	
pozostałe aktywa finansowe, w tym:	9 515	11 064	9 515	11 064	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
- długoterminowe porozumienie inwestycyjne z 03.12.2010	6 877	8 527	6 877	8 527	
- krótkoterminowe porozumienie inwestycyjne z 03.12.2010	2 638	2 537	2 638	2 537	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności długoterminowe (bez należności budżetowych), w tym:	216 064	175 612	216 064	175 612	Pożyczki udzielone i należności własne
- należności handlowe	216 064	8 527	216 064	8 527	
Pożyczki udzielone, w tym:	0	190	0	190	Pożyczki udzielone i należności własne
- pożyczki krótkoterminowe	0	190	0	190	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 462	1 701	1 462	1 701	Pożyczki udzielone i należności własne

Zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Kategoria Instrumentów Finansowych
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	
Zobowiązania finansowe długoterminowe w tym:	12 208	783	12 208	783	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- kredyty i pożyczki	11 570	89 043	11 570	0	

- zobowiązania z tyt. leasingu	233	348	233	348	
- zobowiązania pozostałe	405	435	405	435	
Zobowiązania finansowe krótkoterminowe w tym:	357 583	277 715	357 583	277 715	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- kredyty i pożyczki	121 762	89 043	121 762	89 043	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
- zobowiązania handlowe	187 124	162 845	187 124	162 845	
- zobowiązania z tyt. faktoringu	43 842	21 178	43 842	21 178	
- zobowiązania z tyt. leasingu	458	549	458	549	
- inne zobowiązania finansowe	4 397	4 100	4 397	4 100	

Wycena udziałów i akcji krótko i długoterminowych (inne niż udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych) oraz pozostałych aktywów finansowych

Akcje Bowim S.A. wyceniane są wartości godziwej będącej wartością rynkową z rynku regulowanego. Ponadto został rozpoznany dodatkowy instrument finansowy, wynikający z Aneksu nr 4 z dnia 24 stycznia 2014 r. do Porozumienia Inwestycyjnego między Konsorcjum Stali S.A. a Bowim S.A. z dnia 3 grudnia 2010 r., zabezpieczającego cenę odsprzedaży tych akcji do poziomu ustalonego w tym Porozumieniu. Rozpoznany instrument finansowy został wyceniony metodą zdyskontowania oczekiwanych przepływów pieniężnych wg wartości bieżącej odkupu wynikającej z porozumienia, liczonej przy zagwarantowanej w Porozumieniu cenie odkupu akcji w poszczególnych latach, w których dokonywany był wykup. Do wyliczenia wartości godziwej posłużono się podejściem dochodowym, a konkretnie metodą 2 techniki oczekiwanej wartości bieżącej, przyjmując następujące główne założenia:

- stopa procentowa wolna od ryzyka = 2,5% (przyjęto ją na bazie Obligacji Skarbu Państwa EDO0426.
- stopa zwrotu z inwestycji na poziomie 5%
- uwzględniając założenie dotyczące stopy wolnej od ryzyka, do kalkulacji wartości bieżącej przepływów pieniężnych związanych z wykupem przedmiotowych akcji realizowanych na podstawie Aneksu nr 4 do ww. Porozumienia Inwestycyjnego, przyjęto premię dla ryzyka systematycznego na poziomach: 2,5%, 5% i 7,5%

Przy wycenie opisaną powyżej metodą, przyjęty został wariant dla dyskonta 7,5%. Stopę zwrotu na poziomie inwestycji wolnej od ryzyka powiększonej o 5% premię za ryzyko branży, w której działa Bowim S.A., która to premia przyjmowana jest w wycenie spółek porównywalnych do Bowim S.A. (źródło: „Stalprodukt S.A. – raport analityczny” z 08 marca 2016 r. oraz „MFO S.A. – raport analityczny” z 22 czerwca 2016 wycena przeprowadzona przez Dom Maklerski BDM S.A.).

Rozpoznanie dodatkowego instrumentu finansowego zakwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, skutkuje zastosowaniem przepisu wynikającego z definicji składnika aktywów finansowych wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy zawarty w paragrafie 9 MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”. Umożliwia on zakwalifikowanie powyższych akcji do kategorii wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wycenianych w wartości godziwej. Zastosowanie tego przepisu umożliwia wyeliminowanie lub znaczące zmniejszenie niespójności w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. „niedopasowanie księgowe”), które w przeciwnym razie powstałyby z powodu innego sposobu wyceny aktywów bądź innego ujęcia związanych z nimi zysków lub strat (aktywa dostępne do sprzedaży).

Powyższe w praktyce oznacza, że zarówno wycena akcji Bowim S.A., jak i dodatkowego instrumentu finansowego będzie ujmowana w jednostkowym i skonsolidowanym wyniku finansowym Grupy i wyniku finansowym Spółki.

Pochodne instrumenty finansowe

Na dzień 31 grudnia 2017 r. wszystkie kontrakty typu forward zostały zamknięte.

Walutowe kontrakty terminowe są zawierane są przez emitenta w celu zabezpieczenia kursu zakupu lub sprzedaży walut na potrzeby zobowiązań lub należności handlowych wyrażonych w walutach obcych. Celem takich transakcji jest zabezpieczenie ceny zakupu nabywanego towaru lub ceny sprzedaży towarów kupowanych lub sprzedawanych w walutach innych niż krajowa.

Jednostka dominująca zawiera tego typu transakcje zabezpieczając do 100% istniejących zobowiązań, które wynikają bądź z już wystawionych faktur, bądź ze złożonych zamówień, których realizacja ma charakter krótkoterminowy, tj. trwają do 6 miesięcy. Emitent w tym celu wykorzystuje instrumenty zabezpieczające typu forward. Nie zawiera się transakcji o charakterze spekulacyjnym.

Pochodne instrumenty finansowe otwarte na dzień bilansowy wyceniane są w wartości godziwej w oparciu o profesjonalne metody wyceny stosowane przez banki, w których zawarto takie transakcje.

Wartość godziwa

Prezentacja wartości godziwej instrumentów finansowych na 31 grudnia 2017 r. oraz w okresach porównawczych zgodnie z określoną w MSSF 13 hierarchią:

Poziom 1 – ceny notowane na aktywnym rynku dla identycznych składników aktywów i zobowiązań.

Poziom 2 – ceny inne niż ceny notowane na aktywnym rynku uwzględnione na poziomie 1, obserwowalne pośrednio lub bezpośrednio dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Poziom 3 – ceny nieobserwowalne - bazujące na danych pochodzących spoza rynku, w przypadku, kiedy obserwowalne dane wejściowe są niedostępne.

Wartość godziwa wg stanu na 31 grudnia 2017 r. określana w oparciu o:

Klasa aktywów	Data wyceny	Razem	ceny notowane	istotne dane	istotne dane
			na aktywnym rynku	obserwowalne	nieobserwowalne
			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa wycenione w wartości godziwej					
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży					
- akcje BOWIM S.A.	31.12.2017	4 091	4 091		
- pozostałe instrumenty finansowe porozumienie	31.12.2017	9 515			9 515
Aktywa, których wartość godziwa podlega ujawnieniu					
Pożyczki udzielone	31.12.2017	0			
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	31.12.2017	1 462		1 462	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności długoterminowe (bez należności budżetowych),	31.12.2017	216 064		216 064	

Wartość godziwa wg stanu na 31 grudnia 2016 r. określana w oparciu o:

Klasa aktywów	Data wyceny	Razem	ceny notowane	istotne dane	istotne dane
			na aktywnym rynku	obserwowalne	nieobserwowalne
			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa wycenione w wartości godziwej					
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży					
- akcje BOWIM S.A.	31.12.2016	5 582	5 582		
- pozostałe instrumenty finansowe porozumienie	31.12.2016	11 064			11 064
Aktywa, których wartość godziwa podlega ujawnieniu					
Pożyczki udzielone	31.12.2016	190		190	
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	31.12.2016	1 701		1 701	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności długoterminowe (bez należności budżetowych),	31.12.2016	175 612		175 612	

Ryzyko kredytowe

Spółka jest narażona na ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko, że dłużnicy nie wywiążą się ze swoich zobowiązań i tym samym spowodują poniesienie strat przez Spółkę.

Maksymalne ryzyko kredytowe jest oszacowane jako suma wartości bilansowej należności handlowych i pozostałych należności oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wraz z rozpoznanymi instrumentami finansowymi wynikającym z Porozumienia Inwestycyjnego z 03 grudnia 2010 r., wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.

	31.12.2017	31.12.2016
Należności handlowe krótko i długoterminowe	216 064	175 612
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	4 091	5 582
Pozostałe instrumenty finansowe	9 515	11 064
Razem	229 670	192 258

Spółka dywersyfikuje ryzyko kredytowe dotyczące **należności** poprzez rozproszenie sprzedaży na dużą ilość odbiorców. Spółka podejmuje działania mające na celu ograniczenie ryzyka kredytowego polegające m.in. na sprawdzaniu wiarygodności odbiorców oraz ich zdolności kredytowej, ustalaniu limitów kredytowych, monitorowaniu sytuacji odbiorcy oraz terminowości regulowania należności, podejmowaniu decyzji o blokadach sprzedaży, uzyskiwaniu zabezpieczeń (np. weksle, gwarancje, zabezpieczenia na ruchomościach i nieruchomościach) oraz przede wszystkim na ubezpieczeniu należności handlowych. W raportowanym okresie 2017 r. emitent współpracował w tym zakresie z Korporacją Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.

Istotnym elementem ryzyka kredytowego związanego z instrumentami finansowymi jest ryzyko związane z „**aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży**” wykazywanymi w aktywach trwałych i aktywach obrotowych oraz aktywami ujętymi w pozycji „**inne długoterminowe aktywa finansowe**” oraz „**inne krótkoterminowe aktywa finansowe**”. W pozycjach tych emitent prezentuje akcje spółki Bowim S.A. oraz związane z nimi instrumenty finansowe, które nabywane były na przełomie 2010 i 2011 r. Ich wartość bilansowa po dokonanych wykupach na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 r. wynosiła łącznie 13 606 tys. zł.

Między emitentem a spółką Bowim S.A. na przełomie roku 2013 i 2014 toczył się spór o realizację Porozumienia Inwestycyjnego z dnia 03.12.2010 r. Znalazł on polubowne rozwiązanie, którego odzwierciedleniem jest podpisany w styczniu 2014 r. Aneks nr 4 do Porozumienia Inwestycyjnego. Warunki tego Aneksu zostały opisane w Raporcie bieżącym nr 2/2014 z dnia 24.01.2014 r. Wszystkie uzgodnienia między stronami określone w Aneksie nr 4 zostały wykonane, w tym ustanowiono opisane w Aneksie zabezpieczenia na rzecz emitenta, a emitent w zamian dokonał blokady akcji na rachunku inwestycyjnym, zobowiązując się do tego, że nie dokona zbycia ani obciążenia akcji, za wyjątkiem przeniesienia ich własności na rzecz Bowim S.A. W raporcie bieżącym nr 3/2017 z dnia 28.02.2017 r. Zarząd Konsorcjum Stali S.A. poinformował o zawarciu w dniu 28.02.2017 r. Aneksu nr 5 do w/w Porozumienia Inwestycyjnego regulującego termin zawarcia Umowy Sprzedaży II oraz termin wykupu pozostałej ilości akcji. W raporcie nr 16/2017 z dnia 30.05.2017 r. emitent poinformował o zawarciu Umowy Sprzedaży II w dniu 22.05.2017 r., która weszła w życie z dniem 24.05.2017 r. Wykup realizowany jest zgodnie z zawartą Umową Sprzedaży II. Emitent na dzień publikacji niniejszego raportu nie widzi zagrożeń dla jego dalszej realizacji. Gdyby jednak w miarę upływu czasu okazało się w tej sprawie, że pojawiło się istotne ryzyko, iż emitent nie odzyska kwoty za wykup akcji określonej w porozumieniu albo kwoty co najmniej równoważnej tej, w której akcje te są ujęte w bilansie emitenta, Zarząd Konsorcjum Stali będzie zmuszony podjąć decyzję o utworzeniu odpisu aktualizującego na tę pozycję swoich aktywów, przeszacowując ją do aktualnej, w momencie takiej decyzji, wartości możliwej do odzyskania.

Ryzyko kredytowe **związane z depozytami bankowymi i innymi środkami pieniężnymi** uważa się za niewielkie, ponieważ emitent zawiera umowy z podmiotami o ugruntowanej pozycji finansowej.

Ryzyko istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej

Emitent jest narażony na ryzyko utraty płynności rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko to wynika z potencjalnego ograniczenia dostępności płynnych aktywów finansowych przy jednoczesnym ograniczeniu dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia. W ocenie emitent wartość jego bieżących aktywów finansowych, dostępne linie kredytowe oraz dobra kondycja finansowa Spółki powodują, że ryzyko utraty płynności należy ocenić jako nieznaczne. Dodatkowo dostępne emitentowi, wynikające z zawartych umów kredytowych, a niewykorzystane limity kredytowe mogą zostać przeznaczone na spłatę zobowiązań. Nie można jednak wykluczyć takiej sytuacji, w której kumulacja urzeczywistniających się różnorodnych ryzyk związanych z działalnością gospodarczą, może wpłynąć negatywnie na jego płynność finansową i doprowadzić do zakłóceń w przepływach środków pieniężnych.

Struktura zobowiązań wymagalnych na 31 grudnia 2017 r.

	Struktura wiekowa zobowiązań finansowych				
	Suma zobowiązań	<30dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 365 dni	powyżej 365 dni
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	187 124	186 556	90	468	10
Kredyty bankowe	133 332	283	40 325	81 154	11 570
Faktoring	43 842	24 990	18 852	0	0
Leasing	691	130	136	192	233
Inne zobowiązania	4 802	4 397	0	0	405
RAZEM	369 791	216 356	59 403	81 814	12 218

Struktura zobowiązań wymagalnych na 31 grudnia 2016 r.

	Struktura wiekowa zobowiązań finansowych				
	Suma zobowiązań	<30dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 365 dni	powyżej 365 dni
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	162 845	122 420	40 410	15	0
Kredyty bankowe	89 043	29 761	0	59 282	0
Faktoring	21 178	10 724	3 357	7 097	0
Inne zobowiązania	5 432	4 100	0	549	783
RAZEM	278 498	167 005	43 767	66 943	783

Ryzyko kursowe

Ryzyko kursowe związane jest przede wszystkim z zakupami towarów i materiałów, które są dokonywane są m.in. w walutach obcych, głównie w EUR. Ryzyko to dotyczy również wpływów ze sprzedaży w sytuacji gdy należności wyrażone są w walucie innej niż krajowa (również głównie EUR). Dla zabezpieczenia swoich otwartych pozycji walutowych emitent korzysta z krótkoterminowych kontraktów walutowych typu forward.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kursowe

Na dzień 31 grudnia 2017 r. należności handlowe i pozostałe należności w walutach obcych niefunkcjonalnych wynosiły 25 406 tys. zł, co stanowiło 10,2% łącznej sumy należności.

Na dzień 31 grudnia 2016r. należności handlowe i pozostałe należności w walutach obcych niefunkcjonalnych wynosiły 3 609 tys. zł, co stanowiło 2% łącznej sumy należności

Na dzień 31 grudnia 2017 r. zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania w walucie obcej niefunkcjonalnej wynosiły 48 578 tys. zł, co stanowiło 24,5% łącznej sumy zobowiązań.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania w walucie obcej niefunkcjonalnej wynosiły 23 399 tys. zł, co stanowiło 12% łącznej sumy zobowiązań.

Ryzyko stopy procentowej

Maksymalna ekspozycja na ryzyko stopy procentowej została przedstawiona w nocy 30.

Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Grupa oszacowała następująco:

- 0,5% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 0,5% zmiana w zakresie stopy procentowej EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana kursu walutowego PLN/EUR, (wzrost lub spadek kursu walutowego)

Powyżej opisane wartości ustalone zostały dla okresu rocznego na podstawie stanów bilansowych na dzień 31 grudnia 2017 r.

Wpływ potencjalnie możliwych zmian na wynik finansowy i kapitał Spółki wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. przedstawia poniższa tabela.

Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2017 r.

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	Wartość pozycji w tys. zł	Ryzyko stopy procentowej				Ryzyko walutowe			
		wpływ na wynik		wpływ na kapitał		wpływ na wynik		wpływ na kapitał	
		+50pb. w Zł	-50pb. w Zł	+50pb. w Zł	-50pb. w Zł	10%	-10%	10%	-10%
		+50pb. w EUR	-50pb. w EUR	+50pb. w EUR	-50pb. w EUR				
Należności z tyt. dostaw i usług oraz należności długoterminowe (bez budżetowych)	216 064	-	-	-	-	+388	-388	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 462	-	-	-	-	+11	-11	-	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem		-	-	-	-	+399	-399	-	-
Podatek 19%		-	-	-	-	-76	+76	-	-
wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu		-	-	-	-	+323	-323	-	-
Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania finansowe	191 521	-	-	-	-	-4 858	+4 858	-	-
Kredyty i pożyczki	133 332	-1 333	+1 333	-	-	-	-	-	-
Factoring, leasing	44 534	-445	+445	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		-1 778	+1 778	-	-	-	-	-	-
Podatek 19%		+338	-338	-	-	-923	+923	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		-1 440	+1 440	-	-	-5 781	+5 781	-	-
Razem zwiększenie/ zmniejszenie		-1 440	+1 440	-	-	-5 458	+5 458	-	-

Środki pieniężne posiadane przez spółkę są zdeponowane na nieoprocentowanym rachunku bankowym (lub oprocentowanie jest na poziomie nieznacznym), stąd ryzyko stopy procentowej spółka uznaje za nieistotne. Zmiany rynkowych stóp procentowych nie będą miały realnego wpływu na poziom oprocentowania rachunku

Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2016 r.

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	Wartość pozycji w tys. zł	Ryzyko stopy procentowej				Ryzyko walutowe			
		wpływ na wynik		wpływ na kapitał		wpływ na wynik		wpływ na kapitał	
		+50pb. w Zł	-50pb. w Zł	+50pb. w Zł	-50pb. w Zł	10%	-10%	10%	-10%
		+50pb. w EUR	-50pb. w EUR	+50pb. w EUR	-50pb. w EUR				
Należności z tyt. dostaw i usług oraz należności długoterminowe (bez budżetowych)	175 612	-	-	-	-	+361	-361	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 701	-	-	-	-	+12	-12	-	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem		-	-	-	-	+373	-373	-	-
Podatek 19%		-	-	-	-	-71	+71	-	-
wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu		-	-	-	-	+302	-302	-	-
Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania finansowe	166 945	-	-	-	-	-2 340	+2 340	-	-
Kredyty i pożyczki	89 043	-890	+890	-	-	-	-	-	-
Factoring, leasing	22 075	-221	+221	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		-1 111	+1 111	-	-	-	-	-	-
Podatek 19%		211	-211	-	-	-445	+445	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		-900	+900	-	-	-2 785	+2 785	-	-
Razem zwiększenie/ zmniejszenie		-900	+900	-	-	-2 483	+2 483	-	-

Nota 16. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH**Inwestycje w jednostkach współzależnych i stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2017 r.:**

Nazwa spółki, forma prawna, miejscowość, w której mieści się siedziba zarządu	Wartość udziałów wg ceny nabycia	Przyrost/ spadek udziału w zyskach/ stratach za ubiegłe lata	Przyrost/ spadek udziału w zyskach/ stratach za bieżący rok	Wartość bilansowa udziałów	Procent posiadanych udziałów	Procent posiadanych głosów
jednostki stowarzyszone:	250	2 701	445	3 396		
RBS Stal Sp. z o.o. Kraków	200	2 431	553	3 184	33,33	33,33
Unia Stalowa Sp. z o.o.	50	270	-108	212	20,00	20,00
RAZEM	250	2 701	445	3 396		

Inwestycje w jednostkach współzależnych i stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2016 r.:

Nazwa spółki, forma prawna, miejscowość, w której mieści się siedziba zarządu	Wartość udziałów wg ceny nabycia	Przyrost/ spadek udziału w zyskach/ stratach za ubiegłe lata	Przyrost/ spadek udziału w zyskach/ stratach za bieżący rok	Wartość bilansowa udziałów	Procent posiadanych udziałów	Procent posiadanych głosów
jednostki stowarzyszone:						
RBS Stal Sp. z o.o. Kraków	200	2 089	342	2 631	33,33	33,33
Unia Stalowa Sp. z o.o.	50	145	125	320	20	20
RAZEM	250	2 234	467	2 951		

Zmiana stanu inwestycji w jednostkach współzależnych i stowarzyszonych

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	2 951	2 483
Zwiększenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	445	468
- kapitał z aktualizacji wyceny	0	0
- zakup udziałów Unia Stalowa Sp. z o.o.	0	0
- dopłata do kapitału	0	0
- wynik bieżącego roku (zysk)	445	468
Zmniejszenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	0
- dywidenda wypłacona	0	0
- wynik bieżącego roku (strata)	0	0
Stan na koniec okresu	3 396	2 951

Łączna wartość udziału jednostki dominującej w danych finansowych jednostek stowarzyszonych i współzależnych wycenianych metodą praw własności (%)

Wyszczególnienie	31.12.2017.	31.12.2016
Udział w bilansie jednostek stowarzyszonych:		
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	11,00	8,74
Aktywa trwałe (długoterminowe)	101,09	498,43
Zobowiązania krótkoterminowe	10,59	8,52
Zobowiązania długoterminowe	1 316,46	741,62

Wyszczególnienie	31.12.2017.	31.12.2016
Aktywa netto	33,96	36,88
Udział w przychodach i zysku jednostek stowarzyszonych:		
Przychody	4,30	2,97
Wynik finansowy	27,93	25,94

Na dzień bilansowy nie występowały przesłanki dla tworzenia odpisów z tytułu wartości udziałów jednostek stowarzyszonych.

Nota 17. UDZIAŁY W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH NIE OBJĘTYCH KONSOLIDACJĄ

Nie występują.

Nota 18. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY ORAZ AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY

Inwestycje długoterminowe i krótkoterminowe

AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Akcje w spółkach notowanych na giełdzie	4 091	5 582
W tym:		
Długoterminowe	2 957	4 302
Krótkoterminowe	1 134	1 280
Udziały w spółkach nie notowanych na giełdzie	0	0
Razem	4 091	5 582

AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Pochodne instrumenty finansowe	9 515	11 064
W tym:		
Długoterminowe	6 877	8 527
Krótkoterminowe	2 638	2 537
Razem	9 515	11 064

Akcje spółek notowanych na giełdzie

Typ transakcji	Liczba akcji	Kurs z dnia nabycia	Cena nabycia	Kurs z dnia wyceny bilansowej	Wartość godziwa na dzień bilansowy
Wg stanu na dzień 31.12.2017	1 051 828	8,51	8 954	3,89	4 091
Akcje Bowim S.A.	1 051 828	8,51	8 954	3,89	4 091
Wg stanu na dzień 31.12.2016	1 364 788	8,51	11 618	4,09	5 582
Akcje Bowim S.A.	1 364 788	8,51	11 618	4,09	5 582

Instrumenty pochodne nie będące zabezpieczeniem

Typ transakcji	Data zawarcia	Czas transakcji	Kwota bazowa	Wartość godziwa
Wg stanu na 31.12.2017	03.12.2010	15.05.2014-15.12.2021	15 160	9 515
Porozumienie inwestycyjne	03.12.2010	15.05.2014-15.12.2021	15 160	9 515
Wg stanu na 31.12.2016	03.12.2010	15.05.2014-15.12.2021	18 947	11 064
Porozumienie inwestycyjne	03.12.2010	15.05.2014-15.12.2021	18 947	11 064

Zmianę stanu powyższych wartości aktywów finansowych przedstawia poniższa tabela. Wartość akcji uległa zmniejszeniu w stosunku do 2016 roku o 1 491 tys. zł, wartość instrumentu finansowego stanowiącego Porozumienie Inwestycyjne uległa zmniejszeniu w stosunku do roku 2016 o 1 549 tys. zł., co daje łącznie zmniejszenie o wartości 3 040 tys. zł.

Wyszczególnienie	Aktywa finansowe	
	31.12.2017	31.12.2016
Wartość akcji Bowim S.A. na początek okresu	5 582	2 991
- długoterminowe	4 302	2 388
- krótkoterminowe	1 280	603
Zmiany:	- 1 491	2 591
- sprzedaż akcji wg ceny nabycia	-2 664	-2 931
- rozwiązanie odpisu z przeszacowania do wartości godziwej akcji Bowim S.A w związku ze zbyciem aktywa	1 248	2 079
Wycena akcji do wartości godziwej na dzień bilansowy	-75	3 443
Wartość akcji Bowim S.A. na koniec okresu	4 091	5 582
- długoterminowe	2 957	4 302
- krótkoterminowe	1 134	1 280
Wartość udziałów na początek okresu	0	30
- krótkoterminowe	0	30
Zmiany:	0	-30
- sprzedaż udziałów	0	-30
- nabycie udziałów	0	0
Wartość udziałów na koniec okresu	0	0
- krótkoterminowe	0	0
Wartość Instrumentu finansowego -Porozumienie Inwestycyjne na początek okresu	11 064	15 815
- długoterminowe	8 527	12 629
- krótkoterminowe	2 537	3 186
Zmiany:	- 1 549	-4 751
- rozwiązanie odpisu z przeszacowania do wartości godziwej w związku ze z realizacją instrumentu	-2 504	-3 076
Wycena instrumentu do wartości godziwej na dzień bilansowy	955	-1 675
Wartość Instrumentu finansowego -Porozumienie Inwestycyjne na koniec okresu	9 515	11 064
- długoterminowe	6 877	8 527
- krótkoterminowe	2 638	2 537
Razem wartość zmiany w ciągu okresu	-3 040	-2 190
- akcji	- 1 491	2 591
- udziałów	0	-30
- instrumentu finansowego	- 1 549	-4 751

W roku 2017 r. wykup akcji przebiegał zgodnie z warunkami umowy, po cenach w niej ustalonych. Przychody z tego tytułu w tym okresie wyniosły 3 787 tys. zł. W związku ze zbyciem 312 960 szt. akcji oraz związanych z nimi instrumentów z jednoczesną wyceną pozostałych na dzień bilansowy akcji oraz wynikających z Porozumienia instrumentów emitent wykazał łączny wynik tych operacji w wysokości 641 tys. zł

W roku 2016 r. wykup akcji przebiegał zgodnie z warunkami umowy, po cenach w niej ustalonych. Przychody z tego tytułu w tym okresie wyniosły 3 787 tys. zł. W związku ze zbyciem 344 280 szt. akcji oraz związanych z nimi instrumentów z jednoczesną wyceną pozostałych na dzień bilansowy akcji oraz wynikających z Porozumienia instrumentów emitent wykazał łączny wynik tych operacji w wysokości 1 529 tys. zł

Cena akcji na dzień 31.12.2017 r. uległa zmniejszeniu w stosunku do wyceny na dzień 31.12.2016 r, przy jednoczesnym wzroście wartości instrumentu wynikającego z Porozumienia. Dodatnia aktualizacja wartości wyceny aktywów finansowych, została ujęta odpowiednio w przychodach finansowych w rachunku zysków i strat oraz w pozostałych korektach przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej. Ujemna aktualizacja wartości wyceny aktywów finansowych została ujęta w kosztach finansowych rachunku zysków i strat oraz w pozostałych korektach przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej.

Nota 19. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

Inwestycje długoterminowe:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016.
Pożyczki udzielone, w tym:	0	0
- dla Zarządu i Rady Nadzorczej	0	0
Należności długoterminowe -kaucje	281	335
Razem	281	335

Inwestycje krótkoterminowe

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Pożyczki udzielone	0	190
- dla Zarządu i Rady Nadzorczej	0	0
Należności leasingowe krótkoterminowe	0	0
Razem	0	190

Pożyczkobiorca	Kwota pożyczki wg umowy	Wartość bilansowa	Oprocentowanie nominalne	Efektywne	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Wg stanu na 31.12.2017	0	0				
Odsetki	6	0				
Wg stanu na 31.12.2016	190	190	WIBOR 6M+2%	WIBOR 6M+2%	31.12.2017	hipoteka umowna

Dnia 15 stycznia 2016 r. Konsorcjum Stali S.A. zawarła umowę pożyczki z firmą Globaldex Sp. z o.o. na kwotę 10 tys. zł. Aneksiem z dnia 29 lutego 2016 r. wartość pożyczki uległa zwiększeniu o kwotę 180 tys. zł. Łączna kwota pożyczki w wysokości 190 tys. zł. została udzielona w związku z realizacją umowy na zakup nieruchomości gruntowej w Warszawie. Pożyczka ta wraz z należnymi odsetkami została rozliczona dnia 14.07.2017 r. przy wpłacie kolejnej zaliczki na zakup przedmiotowej nieruchomości gruntowe

Nota 20. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	336	0
Zwiększenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	336
- kwalifikacji do sprzedaży w tym:	0	0
- <i>przejęcia w tym:</i>	0	0
Przekwalifikowanie z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	0	336

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
<i>Grunty przemysłowe w Chojnicach</i>	0	336
Zmniejszenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	336	0
-sprzedaż	336	0
Inne zmniejszenia	0	0
Stan na koniec okresu	0	336

Aktem notarialnym z dnia 24 października 2017 r. nastąpiła sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej w postaci działki przemysłowej w Chojnicach o powierzchni 10519m². Przychody z tego tytułu wyniosły 540 tys. zł, a transakcja zakończyła się zyskiem w wysokości 204 tys. zł.

Nota 21. ZAPASY

Zapasy wyceniane są według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość netto możliwa do uzyskania jest oszacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku bieżącej działalności gospodarczej, pomniejszona o szacowane koszty wykończenia oraz koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Materiały na potrzeby produkcji	75 311	66 234
Pozostałe materiały	0	0
Półprodukty i produkcja w toku	0	0
Produkty gotowe	16 381	14 081
Towary	126 516	103 506
Zaliczki na towary	0	0
Zapasy ogółem, w tym:	218 208	183 821
-wartość bilansowa zapasów wykazana w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży	0	0
-wartość bilansowa zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	134 500	134 500

Zapasy stanowiące zabezpieczenie:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Materiały na potrzeby produkcji	67 500	67 500
Towary	67 000	67 000
Zapasy ogółem	134 500	134 500

Zapasy ujęte jako koszt:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie, dotyczące towarów	0	0

Analiza wiekowa zapasów w okresie 01 stycznia 2017 r. – 31 grudnia 2017 r.

Wyszczególnienie	Okres zalegania w dniach				Razem
	0-90	91-180	181-360	>360	
Materiały (brutto)	62 690	8 094	3 667	860	75 311
Materiały (odpisy)	0	0	0	0	0
Materiały netto	62 690	8 094	3 667	860	75 311

Wyszczególnienie	Okres zalegania w dniach				Razem
	0-90	91-180	181-360	>360	
Półprodukty i produkcja w toku (brutto)	0	0	0	0	0
Półprodukty i produkcja w toku (odpisy)	0	0	0	0	0
Półprodukty i produkcja w toku (netto)	0	0	0	0	0
Produkty gotowe (brutto)	13 365	1 674	886	456	16 381
Produkty gotowe (odpisy)	0	0	0	0	0
Produkty gotowe (netto)	13 365	1 674	886	456	16 381
Towary (brutto)	111 453	10 577	2 387	7 765	132 182
Towary (odpisy)	0	0	0	5 666	5 666
Towary (netto)	111 453	10 577	2 387	2 099	126 516
Razem(brutto)	187 508	20 345	6 940	9 081	223 874
Razem(odpisy)	0	0	0	5 666	5 666
Razem (netto)	187 508	20 345	6 940	3 415	218 208

Analiza wiekowa zapasów w okresie 01 stycznia 2016 r. – 31 grudnia 2016 r.

Wyszczególnienie	Okres zalegania w dniach				Razem
	0-90	91-180	181-360	>360	
Materiały (brutto)	59 775	3 185	2 396	878	66 234
Materiały (odpisy)	0	0	0	0	0
Materiały netto	59 775	3 185	2 396	878	66 234
Półprodukty i produkcja w toku (brutto)	0	0	0	0	0
Półprodukty i produkcja w toku (odpisy)	0	0	0	0	0
Półprodukty i produkcja w toku (netto)	0	0	0	0	0
Produkty gotowe (brutto)	12 494	668	384	535	14 081
Produkty gotowe (odpisy)	0	0	0	0	0
Produkty gotowe (netto)	12 494	668	384	535	14 081
Towary (brutto)	93 858	5 117	2 554	7 643	109 172
Towary (odpisy)	0	0	0	5 666	5 666
Towary (netto)	93 858	5 117	2 554	1 977	103 506
Razem(brutto)	166 127	8 970	5 334	9 056	189 487
Razem(odpisy)	0	0	0	5 666	5 666
Razem (netto)	166 127	8 970	5 334	3 390	183 821

Zmiany stanu odpisów aktualizujących zapasy:

Wyszczególnienie	Odpisy aktualizujące materiały	Odpisy aktualizujące półprodukty i produkcję w toku	Odpisy aktualizujące produkty gotowe	Odpisy aktualizujące towary	Razem odpisy aktualizujące zapasy
	01.01.2017	0	0	0	5 666
Zwiększenia w tym:	0	0	0	0	0
Zmniejszenia w tym:	0	0	0	0	0
31.12.2017	0	0	0	5 666	5 666
01.01.2016	0	0	0	5 666	5 666
Zwiększenia w tym:	0	0	0	0	0

Wyszczególnienie	Odpisy aktualizujące materiały	Odpisy aktualizujące półprodukty i produkty w toku	Odpisy aktualizujące produkty gotowe	Odpisy aktualizujące towary	Razem odpisy aktualizujące zapasy
Zmniejszenia w tym:	0	0	0	0	0
31.12.2016	0	0	0	5 666	5 666

Nota 22. NALEŻNOŚCI HANDLOWE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Należności handlowe netto	215 783	175 277
- od jednostek powiązanych	2 390	1 839
- od pozostałych jednostek	213 393	173 438
Odpisy aktualizujące	16 603	22 400
Należności handlowe brutto	232 386	197 677

Należności handlowe i pozostałe od jednostek powiązanych

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Należności od jednostek powiązanych brutto handlowe, w tym:	2 390	1 619
- od jednostek zależnych	2 389	1 609
- od jednostek stowarzyszonych	1	10
- od jednostek powiązanych osobowo	0	0
odpisy aktualizujące wartość należności	0	0
pozostałe	0	0
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych, wartość netto	2 390	1 619

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności handlowych:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Jednostki powiązane		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na początek okresu	0	0
Zwiększenia, w tym:	0	0
- z tytułu odsetek	0	0
Zmniejszenia w tym:	0	0
- wykorzystanie odpisów aktualizujących (odsetki)	0	0
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na koniec okresu	0	0
Jednostki pozostałe		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na początek okresu	22 400	24 401
Zwiększenia, w tym:	894	851
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	844	177
- z tytułu odsetek	50	674
Zmniejszenia w tym:	6 691	2 852
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	4 851	1 650
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	793	412

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
- z tytułu odsetek	1 047	790
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych od jednostek pozostałych na koniec okresu	16 603	22 400
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych ogółem na koniec okresu	16 603	22 400

Należności handlowe o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Jednostki powiązane		
0-60	2 390	1 619
61-90	0	0
przeterminowane	0	101
Należności handlowe brutto od jednostek powiązanych	2 390	1 720
Jednostki pozostałe		
0-60	172 748	149 482
61-90	10 017	7 368
91-180	0	903
181-360	0	0
przeterminowane	47 231	38 204
Należności handlowe brutto od pozostałych jednostek	229 996	195 957
Należności handlowe brutto	232 386	197 677
odpis aktualizujący wartość należności	16 603	22 400
Należności handlowe netto	215 783	175 277

Przeterminowane należności handlowe:

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowanie w dniach				
			< 60 dni	61-90 dni	91-180 dni	181-360 dni	>360 dni
Jednostki powiązane 31.12.2017							
należności brutto	2 390	2 390	0	0	0	0	0
odpisy aktualizujące	0	0	0	0	0	0	0
należności netto	2 390	2 390	0	0	0	0	0
Jednostki pozostałe 31.12.2017							
należności brutto	229 996	182 765	29 427	224	394	1 208	15 978
odpisy aktualizujące	16 603	52	99	3	41	441	15 967
należności netto	213 393	182 713	29 328	221	353	767	11
Ogółem							
należności brutto	232 386	185 155	29 427	224	394	1 208	15 978
odpisy aktualizujące	16 603	52	99	3	41	441	15 967
należności netto	215 783	185 103	29 328	221	353	767	11
Jednostki powiązane 31.12.2016							
należności brutto	1 619	1 619	0	0	0	0	0
odpisy aktualizujące	0	0	0	0	0	0	0
należności netto	1 619	1 619	0	0	0	0	0
Jednostki pozostałe 31.12.2016							
należności brutto	196 058	154 222	16 753	423	114	585	23 961
odpisy aktualizujące	22 400	175	25	108	27	112	21 953
należności netto	173 658	154 047	16 728	315	87	473	2 008

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeteryminowane	Przeteryminowanie w dniach				
			< 60 dni	61-90 dni	91 -180 dni	181-360 dni	>360 dni
Ogółem							
należności brutto	197 677	155 841	16 753	423	114	585	23 961
odpisy aktualizujące	22 400	175	25	108	27	112	21 953
należności netto	175 277	155 666	16 728	315	87	473	2 008

Należności handlowe – struktura walutowa

Wyszczególnienie	31.12.2017		31.12.2016	
	w walucie	po przeliczeniu na PLN	w walucie	po przeliczeniu na PLN
PLN	211 901	211 901	171 668	171 668
EUR	931	3 882	816	3 609
Razem	x	215 783	x	175 277

Należności handlowe dochodzone na drodze sądowej

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Należności handlowe skierowane na drogę postępowania sądowego	1 872	5 778
Odpisy aktualizujące wartość należności spornych	1 593	5 488
Wartość netto należności handlowych dochodzonych na drodze sądowej	279	290

Nota 23. POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Pozostałe należności, w tym:	32 920	9 621
- z tytułu podatków, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych	1 398	972
- z tytułu ceł	0	0
- z tytułu ubezpieczeń	0	0
- zaliczki na dostawy	30 491	8 295
- z tytułu zbycia aktywów trwałych	0	0
- ubezpieczenia majątkowe	140	181
- opłacone z góry czynsze, usługi	202	61
- prenumerata prasy	0	36
- zapłacone z góry zobowiązania za usługi telekomunikacyjne	538	31
- inne	151	45
Odpisy aktualizujące	0	0
Pozostałe należności brutto	32 920	9 621

W 2017 roku obowiązywały następujące znaczące umowy ubezpieczenia:

- między emitentem a **Korporacją Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.** została podpisana umowa, której przedmiotem jest ubezpieczenie należności pieniężnych z tytułu kontraktów na dostawy wyrobów ze stali przysługujące emitentowi od dłużników krajowych i zagranicznych, dla których Ubezpieczyciel przyznał limity kredytowe. Umowa zawarto na okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2019 r.
- między emitentem a **Towarzystwem Ubezpieceniowym i Reasekuracji Allianz S.A.** została zawarta umowa ubezpieczenia mienia emitenta od wszelkich ryzyk. Umowa obowiązuje w okresach: od 18.06.2017 r. do 17.06.2018 r.

- między emitentem a **Towarzystwem Ubezpieczeniowym i Reasekuracji Allianz S.A.** została zawarta umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania mienia oraz prowadzenia działalności. Umowa obowiązuje w okresach: od 18.06.2017 r. do 17.06.2018 r.
- między emitentem a **Towarzystwem Ubezpieczeniowym i Reasekuracji Allianz S.A.** została zawarta umowa ubezpieczenia mienia w transporcie. Umowa obowiązuje w okresach: od 18.06.2017 r. do 17.06.2018 r.
- między emitentem a **PZU S.A.** została zawarta Umowa generalna ubezpieczeń komunikacyjnych. Umowa obowiązuje w okresach: od 15.06.2017 r. do 16.06.2018 r.

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Pozostałe należności, w tym:	32 920	9 621
od jednostek powiązanych	0	0
od pozostałych jednostek	32 920	9 621
Odpisy aktualizujące	0	0
Pozostałe należności brutto	32 920	9 621

Należności pozostałe – struktura walutowa

Wyszczególnienie	31.12.2017		31.12.2016	
	w walucie	po przeliczeniu na PLN	w walucie	po przeliczeniu na PLN
PLN	11 396	11 396	9 621	9 621
EUR	5 126	21 524	0	0
Razem	x	32 920	x	9 621

Na dzień 31 grudnia 2017 r. brak innych należności skierowanych na drogę postępowania sądowego.

Nota 24. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne kasie i na rachunkach bankowych:	1 211	1 405
kasa	142	138
ING PLN	0	1144
ING EUR	463	2
PEKAO PLN	271	90
PEKAO EUR	5	3
MILLENNIUM EUR	12	1
MILLENNIUM USD	3	27
R-K IDM PLN	315	0
Środki pieniężne POLCYNK	0	0
Inne środki pieniężne	251	296
Środki pieniężne w drodze	251	296
Lokaty krótkoterminowe o terminie realizacji do 3 m-cy	0	0
Inne aktywa pieniężne:	0	0
Środki pieniężne w banku i w kasie przypisane działalności zaniechanej	0	0
Razem	1 462	1 701

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2017 r. (i na 31 grudnia 2016 r.) jest zgodna z ich wartością nominalną.

Nota 25. AKTYWA TRWAŁE ZAKWALIFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	0	336
Zwiększenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	0
Zmniejszenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	336
- przekwalifikowanie do nieruchomości inwestycyjnych	0	336
- inne zmniejszenia	0	0
Stan na koniec okresu	0	0

Na dzień 31 grudnia 2017 r. nie występują.

Nota 26. KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Kapitał zakładowy struktura na dzień 31 grudnia 2017 r.

Liczba akcji w tys. sztuk	Wartość jednostkowa		Wartość serii / emisji	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji
	w zł.	wg wartości nominalnej			
3 000	1	3 000	wkładem niepieniężnym w wyniku przekształcenia spółki Konsorcjum Stali Sp. z o.o.	02.05.2007r.	
230	1	230	wpłaty gotówkowe	19.12.2007r.	
2 667	1	2 667	za udziały wspólników Bodeko Sp z o.o.	26.11.2008r.	

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane zarówno co do głosów na Walnym Zgromadzeniu oraz dla dywidendy oraz zwrotu z kapitału. Strukturę akcjonariatu z wyszczególnieniem akcjonariuszy posiadających więcej niż 5% udziału w kapitale zakładowym emitenta przedstawiono w punkcie 2.6 niniejszego sprawozdania pn. „Struktura akcjonariatu na dzień raportu”.

Zmiana stanu kapitału zakładowego

W okresie 01 stycznia 2017 r. - 31 grudnia 2017 r. wartość kapitału zakładowego nie ulegała zmianie i wynosił on 5 897 tys. zł. Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1,00 PLN i zostały w pełni opłacone.

Nota 27. AKCJE WŁASNE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	-13 893	-13 893
Nabycie akcji własnych	0	0
zmniejszenie z tytułu realizacji opcji na akcje	0	0
inne zmiany - umorzenie	0	0
Stan na koniec okresu	-13 893	-13 893

Łączna ilość akcji nabytych przez Spółkę w ramach skupu akcji własnych na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosi 440 558 (czteryście czterdzieści tysięcy pięćset pięćdziesiąt osiem) i odpowiada 440 558 (czteryście czterdzieści tysięcy pięćset pięćdziesiąt osiem) głosom na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Emitenta. Łączna liczba dotychczas nabytych akcji własnych stanowi 7,47% udziału w kapitale zakładowym Emitenta i ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

Nota 28. POZOSTAŁE KAPITAŁY

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał zapasowy ze sprzedaż akcji powyżej ceny nominalnej	178 100	178 100
Kapitał zapasowy	152 605	111 251
Kapitał z aktualizacji wyceny	105	153
Pozostałe kapitały	31 111	31 111
Akcje własne (-)	-13 893	-13 893
RAZEM	348 028	306 722

Zmiana stanu pozostałych kapitałów:

Wyszczególnienie	Kapitał zapasowy ze sprzedaż akcji powyżej ceny nominalnej	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały	Akcje własne	Razem
01.01.2017	178 100	111 251	153	31 111	-13 893	306 722
Zwiększenia w okresie	0	41 354	-48	0	0	41 306
Zyski i straty aktuarialne	0	0	-60	0	0	-60
Podatek odroczony odniesiony na kapitały	0	0	12	0	0	12
Podział/ pokrycie zysku/straty netto	0	41 354	0	0	0	41 354
Przeniesienia między kapitałami	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia w okresie	0	0	0	0	0	0
Korekta wyniku lat ubiegłych	0	0	0	0	0	0
31.12.2017	178 100	152 605	105	31 111	-13 893	348 028

Nota 29. NIEPODZIELONY WYNIK FINANSOWY**Niepodzielony wynik finansowy jednostki dominującej obejmuje:**

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Zyski (straty) lat ubiegłych	-35 089	-8 740
Korekta wyniku lat ubiegłych	0	3 448
Zysk (strata) netto roku bieżącego	41 554	42 721
RAZEM	6 465	37 429

Na niepodzielony wynik lat ubiegłych na dzień 31.12.2017 składają się kwoty:

- 31 164 tys. zł. dotycząca zobowiązań podatkowych w zakresie podatku VAT za okres od lipca do grudnia 2011 w wysokości 20 492 tys. zł. wraz z należnymi odsetkami w wysokości 10 672 tys. zł. naliczonymi za okres od 26 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2016 r. Wartość ta została rozliczona jako strata z lat ubiegłych i pomniejszyła kapitały własne Emitenta. Zobowiązanie wynika z decyzji Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno Skarbowego w Gdyni (dalej „Naczelnik”) o której emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 12/2017 z dn. 4 maja 2017 r. Szczegółowy opis sytuacji został zaprezentowany w nocie 50 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

- 3 925 tys. zł. wynika z przekształcenia sprawozdania finansowego jednostek zależnych z PSR na MSR i korekt konsolidacyjnych

Na niepodzielony wynik lat ubiegłych na dzień 31.12.2016 składają się kwoty:

- 5 607 tys. zł. - dotyczy naliczonego spółce dodatkowego zobowiązania z tytułu podatku VAT za okres VII-XII. 2008 r. oraz za rok 2009 wraz z odsetkami naliczonymi do końca 2013 r. Zobowiązanie wynika decyzji Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Katowicach z dnia 06 października 2013 r. o czym emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 39/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r.
- 3 133 tys. zł. wynika z przekształcenia sprawozdania finansowego jednostek zależnych z PSR na MSR i korekt konsolidacyjnych
- 3 448 - dotyczy korekty wyniku lat ubiegłych związanej ze zmianą prezentacji i wyceny akcji Bowim S.A. oraz instrumentu finansowego w postaci Porozumienia. Informacje na ten temat były prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2016.

Nota 30. KREDYTY I POŻYCZKI

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty rachunku bieżącym	118 363	89 043
Kredyty bankowe	14 969	0
Pożyczki	0	0
- od Zarządu i Rady Nadzorczej	0	0
Suma kredytów i pożyczek, w tym:	133 332	89 043
- długoterminowe	11 570	0
- krótkoterminowe	120 764	89 043

Struktura zapadalności kredytów i pożyczek

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	121 762	89 043
Kredyty i pożyczki długoterminowe płatne powyżej 1 roku do 3 lat	6 799	0
Kredyty i pożyczki długoterminowe płatne powyżej 3 roku do 5 lat	4 771	0
Kredyty i pożyczki razem	133 332	89 043

Kredyty i pożyczki – stan na 31 grudnia 2017 r.

Nazwa banku /pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Bank Millenium S.A.	43 000	39 759	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	07-02-2018	Hipoteki, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na zapasach towarów, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	60 000	36 375	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	31-12-2019	Hipoteki, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na zapasach towarów, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bankowego
ING Bank Śląski S.A.	74 000	41 231	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	14-10-2019	Hipoteki, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na zapasach towarów, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bankowego

Nazwa banku /pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
ING Bank Śląski S.A. - Polcynk sp. z o.o.	1 000	998	nie odbiegające od standardów rynkowych	15.02.2018	hipoteka umowna kaucyjna, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości
RAZEM	178 000	118 363			

Kredyty inwestycyjne –stan na 31.12.2017

Nazwa banku /pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Bank Millenium S.A. – kredyt inwestycyjny-inwestycja Zawiercie	13 320	11 616	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	04-10-2022	Hipoteki wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na środkach trwałych oświadczenie o poddaniu się egzekucji,
Bank Millenium S.A. – kredyt inwestycyjny-inwestycja Zawiercie	3 677	3 353	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	04-10-2022	Hipoteki wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na środkach trwałych oświadczenie o poddaniu się egzekucji,
RAZEM	16 977	14 969			

Kredyty i pożyczki – stan na 31 grudnia 2016

Nazwa banku /pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Bank Millenium S.A.	35 000	29 007	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	07.02.2018	Hipoteki, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na zapasach towarów, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	60 000	30 636	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	31.12.2017	Hipoteki, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na zapasach towarów, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bankowego
ING Bank Śląski S.A.	54 000	28 646	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	09.12.2017	Hipoteki, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na zapasach towarów, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bankowego
ING Bank Śląski S.A. - Polcynk sp. z o.o.	1 000	754	nie odbiegające od standardów rynkowych	15.02.2017	hipoteka umowna kaucyjna, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości
RAZEM	150 000	89 043			

Struktura walutowa kredytów i pożyczek

Kredyty i pożyczki występują wyłącznie w walucie polskiej.

Nota 31. FAKTORING I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Informacje dotyczące umów faktoringowych oraz kwoty zaangażowania na dzień 31 grudnia 2017 r. i 31 grudnia 2016 r. przedstawia poniższa tabela.

Umowy faktoringowe – stan na 31 grudnia 2017 r.

Nazwa banku /pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Rodzaj faktoringu	Data zapadalności umowy	Zabezpieczenia
Bank Millenium S.A.	15 000	13 953	faktoring niepełny (z regresem)	07.02.2018	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Bank Millenium S.A.	10 000	10 000	faktoring odwrotny (wymagalnościowy)	07.02.2018	Łączne z umową kredytową
mFaktoring S.A.	15 000	12 214	faktoring niepełny (z regresem)	Czas nieoznaczony z możliwością wypowiedzenia umowy z zachowaniem 3-mies. Terminu	Weksel in blanco z deklaracją wekslową; cesja z rachunku bieżącego
KUKE Finanse	10 000	7 676	faktoring mieszany	Czas nieoznaczony - nie dłużej niż do zakończenia umowy ubezpieczenia należności RW/OP/00009653/2010 między KS a KUKE S.A.	Weksel in blanco z deklaracją wekslową; cesja z rachunku bieżącego
RAZEM	50 000	43 843			

Umowy faktoringowe – stan na 31 grudnia 2016 r.

Nazwa banku /pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Rodzaj faktoringu	Data zapadalności umowy	Zabezpieczenia
Bank Millenium S.A.	15 000	1 705	faktoring niepełny (z regresem)	07.02.2017	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Bank Millenium S.A.	10 000	9 018	faktoring odwrotny (wymagalnościowy)	07.02.2017	Łączne z umową kredytową
mFaktoring S.A.	15 000	3 357	faktoring niepełny (z regresem)	Czas nieoznaczony z możliwością wypowiedzenia umowy z zachowaniem 3-mies. terminu	Weksel in blanco z deklaracją wekslową; cesja z rachunku bieżącego
KUKE Finanse	10 000	7 097	faktoring mieszany	Czas nieoznaczony - nie dłużej niż do zakończenia umowy ubezpieczenia należności RW/OP/00009653/2010 między KS a KUKE S.A.	Weksel in blanco z deklaracją wekslową; cesja z rachunku bieżącego
RAZEM	50 000	21 178			

Zobowiązania z tytułu leasingu wykazane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odpowiednio w pozycjach: inne zobowiązania długoterminowe (nota 32.) , zobowiązania pozostałe (nota 33.)

Nota 32. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu leasingu	233	348
Opłata z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności	381	411
Kaucje	24	24
Razem	638	783

Inne zobowiązania długoterminowe – struktura zapadalności

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
zobowiązania długoterminowe płatne powyżej 1 roku do 3 lat	257	372
zobowiązania długoterminowe płatne powyżej 5 lat	381	411
Razem	638	783

Inne zobowiązania długoterminowe – struktura walutowa

Pozostałe zobowiązania długoterminowe w walutach obcych nie występują.

Nota 33. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania handlowe	187 124	162 845
Wobec jednostek powiązanych	10 075	14 815
Wobec jednostek pozostałych	177 049	148 030

Zobowiązania handlowe – struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nieprzeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 60 dni	61 – 90 dni	91 – 180 dni	181 – 360 dni	>360 dni
31.12.2017	187 124	184 800	1 756	90	455	13	10
Wobec jednostek powiązanych	10 075	10 075	0	0	0	0	0
Wobec jednostek pozostałych	177 049	174 725	1 756	90	455	13	10
31.12.2016	162 845	162 305	529	3	6	1	1
Wobec jednostek powiązanych	14 815	14 812	3	0	0	0	0
Wobec jednostek pozostałych	148 030	147 493	526	3	6	1	1

Zobowiązania handlowe – struktura walutowa

Wyszczególnienie	31.12.2017		31.12.2016	
	w walucie	po przeliczeniu na PLN	w walucie	po przeliczeniu na PLN
PLN	138 546	138 546	139 446	139 446
EUR	11 647	48 578	5 289	23 399
Razem	x	187 124	x	162 845

Nota 34. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA**Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe**

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu pozostałych podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych, w tym:	5 953	4 467
- Podatek VAT	1 848	1 191
- Podatek dochodowy od osób fizycznych	960	710
- Składki na ubezpieczenie społeczne (ZUS)	3 114	2 521
- Pozostałe	31	45
Zobowiązania z tyt. wynagrodzeń	3 099	2 570
Zaliczki otrzymane na dostawy	612	598
Dotacja PARP	0	0
Pozostałe zobowiązania, w tym:	1 808	2 083
- Zobowiązania inwestycyjne	767	854
- Zobowiązania z tyt. leasingu	458	549
- Zobowiązania finansowe (forward)	0	4
- Inne zobowiązania	583	676
Razem pozostałe zobowiązania	11 472	9 718

Pozostałe zobowiązania – struktura walutowa

Wyszczególnienie	31.12.2017		31.12.2016	
	w walucie	po przeliczeniu na PLN	w walucie	po przeliczeniu na PLN
PLN	11 406	11 406	9 718	9 718
EUR	16	66	x	0
Razem	x	11 472	x	9 718

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe – struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nieprzeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągane				
			< 60 dni	61 – 90 dni	91 – 180 dni	181 – 360 dni	>360 dni
31.12.2017	11 472	11 472	0	0	0	0	0
Wobec jednostek powiązanych	0	0	0	0	0	0	0
Wobec jednostek pozostałych	0	0	0	0	0	0	0
31.12.2016	9 718	9 718	0	0	0	0	0
Wobec jednostek powiązanych	0	0	0	0	0	0	0
Wobec jednostek pozostałych	9 718	9 718	0	0	0	0	0

Nota 35. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS

Grupa emitenta dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej jednostki, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Skompensowano aktywa Funduszu z zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów jednostki. Do Funduszu nie został wniesiony majątek trwały.

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań, kosztów Funduszu oraz saldo netto.

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Środki trwałe wniesione do Funduszu	0	0
Pożyczki udzielone pracownikom	149	135
Środki pieniężne	352	283
Zobowiązania z tytułu Funduszu	501	418
Saldo po skompensowaniu	0	0
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	691	579

Nota 36. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Poręczenie spłaty kredytu kupieckiego udzielonego stronom trzecim	500	0
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	11 601	13 062
Poręczenia kredytu bankowego udzielonego stronom trzecim	1 500	0
Pozostałe zobowiązania	0	31 275
Razem zobowiązania warunkowe	13 601	44 337

Na dzień 31 grudnia 2017 r. w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. pozostałe zobowiązania warunkowe uległy zmniejszeniu. Zaprezentowana w tej pozycji na dzień 31.12.2016 r. wartości zaległości podatkowej wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 31.12.2016, będące skutkiem doręczenia wówczas protokołu z kontroli w zakresie podatku VAT za II półrocze 2011 r. została zapłacona w maju 2017 r. W raporcie bieżącym nr 13/2017 Emitent poinformował m.in., że kierując się dbałością o interesy Spółki w celu ochrony przed naliczaniem dalszych odsetek podatkowych i kosztów które potencjalnie mogłyby wiązać się z negatywnym rozstrzygnięciem przez organ podatkowy drugiej instancji, przelał w dniu 10.05.2017 r. kwotę określoną w Decyzji wraz z naliczonymi do dnia zapłaty odsetkami. Wartość zobowiązania wraz z naliczonymi odsetkami wpłynęła na zyski zatrzymane. (nota 28)

Prezentowane dotychczas w powyższej notce zobowiązania z tytułu faktoringu zostały zaprezentowane w notce 30 na dzień 31 grudnia 2017 oraz na dzień 31 grudnia 2016 r.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. na zlecenie jednostki dominującej wystawione były następujące gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe:

Gwarancje w PLN

lp.	gwarancja obowiązuje od dnia	kwota gwarancji	waluta gwarancji	gwarancja obowiązuje do dnia	nazwa beneficjenta	rodzaj gwarancji	przedmiot gwarancji
1	2017-12-01	9 320,00	PLN	2018-01-30	Strabag sp. z o.o.	gwarancja należytego wykonania	Konsorcjum Stali S.A. nie łącząca ze spółką Beneficjenta żadne związki kapitałowe. Gwarancja stanowi zabezpieczenie dla Beneficjenta należytego wykonania umowy w zakresie dostaw elementów zbrojarskich realizowanych przez Konsorcjum Stali S.A. Niniejsza gwarancja została wystawiona na podstawie "Umowy zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr UO/GKR/02/2014-091 z dnia 20.05.2014 r." z póź.zm. między Konsorcjum Stali S.A. i PZU S.A.;
2	2017-11-30	128 150,00	PLN	2018-01-30	Strabag sp. z o.o.	gwarancja należytego wykonania	Konsorcjum Stali S.A. nie łącząca ze spółką Beneficjenta żadne związki kapitałowe. Gwarancja stanowi zabezpieczenie dla Beneficjenta należytego wykonania umowy w zakresie dostaw elementów zbrojarskich realizowanych przez Konsorcjum Stali S.A. Niniejsza gwarancja została wystawiona na podstawie "Umowy zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr UO/GKR/02/2014-091 z dnia 20.05.2014 r." z póź.zm. między Konsorcjum Stali S.A. i PZU S.A.;

lp.	gwarancja obowiązuje od dnia	kwota gwarancji	waluta gwarancji	gwarancja obowiązuje do dnia	nazwa beneficjenta	rodzaj gwarancji	przedmiot gwarancji
3	2017-06-29	575 550,00	PLN	2018-01-30	Strabag sp. z o.o.	gwarancja należytego wykonania	Konsorcjum Stali S.A. nie łączą ze spółką Beneficjenta żadne związki kapitałowe. Gwarancja stanowi zabezpieczenie dla Beneficjenta należytego wykonania umowy w zakresie dostaw elementów zbrojarskich realizowanych przez Konsorcjum Stali S.A. Niniejsza gwarancja została wystawiona na podstawie "Umowy zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr UO/GKR/02/2014-091 z dnia 20.05.2014 r." z póź.zm. między Konsorcjum Stali S.A. i PZU S.A.;
4	2017-08-16	419 530,00	PLN	2018-01-31	Erbud S.A.	gwarancja należytego wykonania	Konsorcjum Stali S.A. nie łączą ze spółką Beneficjenta żadne związki kapitałowe. Gwarancja stanowi zabezpieczenie dla Beneficjenta należytego wykonania umowy w zakresie dostaw elementów zbrojarskich realizowanych przez Konsorcjum Stali S.A. Niniejsza gwarancja została wystawiona na podstawie "Umowy zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr UO/GKR/02/2014-091 z dnia 20.05.2014 r." z póź.zm. między Konsorcjum Stali S.A. i PZU S.A.;
5	2016-11-30	41 340,00	PLN	2018-12-31	Kapsch Telematic Services Sp. z o.o.	gwarancja zapłaty	Konsorcjum Stali S.A. nie łączą ze spółką Beneficjenta żadne związki kapitałowe. Gwarancja stanowi zabezpieczenie dla Beneficjenta odroczonego terminu płatności, który został przyznany Konsorcjum Stali S.A. przez Beneficjenta za korzystanie dróg krajowych bądź ich odcinków. Niniejsza gwarancja została wystawiona na podstawie "Umowy zlecenia udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej wniesienia opłaty elektronicznej za korzystanie z dróg krajowych lub ich odcinków nr UGMYT/34/2016-091 z dnia 30.11.2016 r." między Konsorcjum Stali S.A. i PZU S.A.;

Gwarancje w EUR

lp.	gwarancja obowiązuje od dnia	kwota gwarancji	waluta gwarancji	gwarancja obowiązuje do dnia	nazwa beneficjenta	rodzaj gwarancji	przedmiot gwarancji
1	2011-12-08	2 500 000,00	EUR	2018-06-30	ISD Dunaferr Co. Ltd.	gwarancja zapłaty	Gwarancja stanowi zabezpieczenie dla Beneficjenta zapłaty za zamówiony przez Emitenta towar. Niniejsza gwarancja została wystawiona na podstawie Umowy Limitu Kredytowego zdefiniowanego w Umowie Wieloproduktowej nr 679/2009/00002763/00 między Konsorcjum Stali S.A. i ING Bankiem Śląski S.A.

Łączna kwota gwarancji wystawionych w PLN wyniosła 1 174 tys. zł. Łączna kwota gwarancji wystawionych w EUR wyniosła 2 500 tys. EUR co po przeliczeniu na PLN wg kursu z dnia 31 grudnia 2017 r. daje wartość 10 427 tys. zł. Łączna kwota gwarancji wystawionych na zlecenie emitenta i obowiązujących na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła zatem 11 601 tys. zł

Na dzień **31 grudnia 2017 r.** emitent udzielał następujących poręczeń i gwarancji własnych:

- Dnia 05.06.2014 r. Konsorcjum Stali S.A. ustanowiło zabezpieczenie wekslowe na rzecz Unii Stalowej Sp. z o.o. wystawiając weksel własny in blanco wraz ze stosownym porozumieniem wekslowym. Beneficjent tego zabezpieczenie w przypadku niewywiązania się przez emitenta z zobowiązań wobec niego ma prawo wypełnić weksel do kwoty odpowiadającej nie zapłaconym należnościom wraz z należnymi z tego tytułu odsetkami ustawowymi oraz kosztami poniesionymi w związku z dochodzeniem tych należności. O zawiązaniu z innymi podmiotami Spółki Unia Stalowa sp. z o.o. Emitent informował w raporcie bieżącym nr 20/2013. Spółka ta została zawiązana w celu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie zakupu i sprzedaży hurtowej wyrobów hutniczych.
- Dnia 14.02.2017 r. Konsorcjum Stali S.A. udzieliło poręczenia ING Bankowi Śląskiemu S.A. (dalej „Bank”) za zobowiązania spółki Polcynk Sp. z o.o. z tytułu zawartej z Bankiem umowy kredytowej z limitem do 1 000 000 zł. Zobowiązania objęte poręczeniem obejmują spłatę kwoty głównej kredytu wraz z wszelkimi odsetkami, prowizjami, opłatami i kosztami w przypadku, gdy Polcynk Sp. z o.o. nie wywiąże się z zobowiązań w terminie i w sposób przewidziany umową kredytową. Zabezpieczeniem udzielonego poręczenia jest akt poddania się egzekucji

w trybie art. 777 par. 1 pkt. 5 KPC do kwoty 1 500 000 zł, przy czym Bank może wystąpić z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności aktowi do dnia 15.02.2036 r.

- Dnia 26.07.2017 r. Konsorcjum Stali S.A. udzieliło poręczenia firmie Ocynkownia Śląsk Sp. z o.o. z siedzibą w Chrzanowie za zobowiązania pieniężne spółki zależnej Polcynk sp. z o.o. wynikające ze współpracy handlowej Polcynk sp. z o.o. z Ocynkownią Śląsk sp. z o.o., w ramach której Ocynkownia Śląsk sp. z o.o. świadczy usługi cynkowania ogniowego na powierzonych przez Polcynk sp. z o.o. materiałach. Poręczenie obejmuje zobowiązania powstałe od dnia 26.07.2017 r. do dnia 31.12.2017 r. i jest ograniczone do kwoty 400 000 zł brutto (słownie czterysta tysięcy złotych brutto). Dnia 04.12.2017 r. pomiędzy sygnatariuszami powyższego poręczenia podpisano Umowę Poręczenia, na mocy której poręczenie zostało od dnia 01.01.2018 r. podwyższone do kwoty 500 000 zł i przedłużone do dnia 31.12.2018 r.
- Dnia 14.12.2017 r. Emitent jako udziałowiec Unii Stalowej sp. z o.o. z siedzibą w Węgrzcach udzielił nieodwołalnej, bezwarunkowej i płatnej na pierwsze żądanie gwarancji płatniczej zobowiązań płatniczych Unii Stalowej sp. z o.o. do kwoty nieprzekraczającej łącznie 5 000 000 EURO. Przedmiotowa gwarancja została wystawiona na rzecz ArcelorMittal Flat Carbon Europe tytułem zabezpieczenia właściwego wykonania zobowiązań płatniczych Unii Stalowej sp. z o.o. wynikających ze sprzedaży wyrobów hutniczych, które następnie udziałowcy w tym Emitent kupią od Unii Stalowej. Gwarancja została wystawiona na okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2019 r. i podlega Jednolitym Przepisom dotyczącym Roszczeń Gwarancyjnych (publikacja ICC nr 758). Szczegółowe warunki udzielonej gwarancji nie odbiegają od standardów rynkowych obowiązujących w tym zakresie.

Nota 37. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA DŁUGO I KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Należności z tytułu umów leasingu finansowego nie występują. Umów dzierżawy z opcją sprzedaży nie zawierano.

Jednostka dominująca użytkuje część swojej floty samochodowej w ramach leasingu finansowego. Średni okres obowiązywania umowy leasingu wynosi 3 lata. Jednostka dominująca ma możliwość zakupu wynajmowanego sprzętu za kwotę jego wartości nominalnej na koniec obowiązywania umowy. Zobowiązania spółki wynikające z umowy leasingu finansowego są zabezpieczone prawami leasingodawców do składników aktywów ujętych umową. Koszty finansowania wynikające z tych umów nie odbiegają od warunków rynkowych.

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu:

Wyszczególnienie	31.12.2017		31.12.2016	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	488	458	568	515
W okresie od 1 do 3 lat	238	233	369	348
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	726	691	937	863
Przyszły koszt odsetkowy	35	x	74	x
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	691	691	863	863
Krótkoterminowe	458	458	515	515
Długoterminowe	233	233	348	348
Razem wartość zobowiązania	691	691	863	863

Nota 38. OTRZYMANE DOTACJE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
dotacja PARP na dofinansowanie zakupu środków trwałych w tym:	0	0
długoterminowe	0	0
krótkoterminowe	0	0

Nota 39. REZERWA NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE

Jednostka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	215	185
Rezerwy na odprawy pośmiertne	236	185
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	0	0
Rezerwy na pozostałe świadczenia	0	0
Razem, w tym:	451	370
- długoterminowe	407	313
- krótkoterminowe	44	57

Zgodnie z MSR nr 19 rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują:

- rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, szacowane przez aktuarium raz w roku lub częściej w przypadku wystąpienia istotnych zmian w strukturze zatrudnienia pracowników,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy szacowane przez właściwe komórki organizacyjne wewnątrz Spółki.

Pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalno-rentowych, które są wypłacane jednorazowo przy odejściu na emeryturę lub rentę zgodnie z zasadami wynagradzania w poszczególnej Spółce. Wysokość świadczeń zależy od wysokości średniego wynagrodzenia oraz stażu pracy.

Wysokość zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych wyliczana jest przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych.

Zmiany zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia Grupa dzieli wg następujących kategorii:

- koszty zatrudnienia,
- wartość netto odsetek (czyli wartość pieniądza w czasie) od niedoborów/nadwyżek zdefiniowanych świadczeń,
- przeszacowanie, zawierające zmiany wartości godziwej aktywów programu, wynikające z innych czynników niż wartość pieniądza w czasie oraz zyski lub straty aktuarialne na zobowiązania.

Zyski i straty aktuarialne Grupa rozpoznaje w innych całkowitych dochodach, natomiast koszty zatrudnienia oraz odsetki, ujmuje w zysku lub stracie bieżącego okresu.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe prezentowane są w wysokości wartości bieżącej zobowiązania na dzień bilansowy.

Do wyliczeń rezerwy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 19 została zastosowana metoda „Projected Unit Credit”. Zobowiązania rozpoznane na bazie memoriałowej zostały ustalone jako te przyszłe zdyskontowane płatności, skorygowane o wskaźniki ruchów kadrowych i demograficznych, do których pracownicy nabyli prawo na dzień bilansowy. Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Stopa dyskontowa (%)	3,3%	3,3%
Prawdopodobieństwo rezygnacji uzależnione od wieku pracowników (%) (X oznacza wiek pracownika)	5% dla $X < 20$ 5%+1,4%*(X-20) dla $20 < X < 60$ 61% dla $60 < X$	5% dla $X < 20$ 5%+1,4%*(X-20) dla $20 < X < 60$ 61% dla $60 < X$
Przewidywany nominalny wzrost wynagrodzeń (%)	5% w latach 2018-2020 i 3% w roku 2021 i kolejnych latach	4% w roku 2016 i kolejnych latach
Śmiertelność pracowników	Zgodna z kształtem śmiertelności populacji	Zgodna z kształtem śmiertelności populacji
Rotacja%	9,5%	10%
Wiek emerytalny	indywidualny wiek emerytalny	indywidualny wiek emerytalny

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Pracownicy zatrudnieni na czas określony – prawdopodobieństwo przedłużenia umowy	50%	50%

Analiza wrażliwości rezerw

Zgodnie z MSR 19 Grupa ujawnia analizę wrażliwości dla każdego istotnego założenia aktuarialnego na koniec okresu sprawozdawczego, pokazującą, jaki wpływ na zobowiązanie miałyby zmiany odpowiednich założeń aktuarialnych.

W związku z powyższym dokonano analizy wrażliwości dla następujących założeń

- zmiana stopy dyskontowej +/- 0,5.p.p,
- zmiana stopy wzrostu przyszłych wynagrodzeń +/-0,5.p.p,
- zmian wskaźnika rotacji pracowników +/- 0,5.p.p.

Analiza wrażliwości została przeprowadzona, przy założeniu, że wszystkie inne założenia aktuarialne pozostają niezmienione.

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa	Stopa dyskontowa		stopa wzrostu wynagrodzeń		wskaźnik rotacji	
		-0,50%	0.50%	-0,50%	0.50%	-0,50%	0.50%
odprawy emerytalne	188	196	180	180	196	194	181
odprawy rentowe	27	28	26	26	28	28	26
odprawy pośmiertne	236	246	227	227	246	246	227
RAZEM	451	470	433	433	470	468	434

Zmiana stanu rezerw

Zgodnie z MSR 19 zostało sporządzone uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia dla zobowiązań netto z tytułu określonych świadczeń pracowniczych. Wynik przeprowadzonych kalkulacji kształtuje się następująco,

Zmiana stanu rezerw na świadczenie emerytalne, rentowe i pośmiertne w 2017 roku

Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł.
Wartość rezerw na 01.01.2017	370
- długoterminowe	313
- krótkoterminowe	57
Koszty zatrudnienia	57
koszty bieżącego zatrudnienia	57
Koszty przyszłego zatrudnienia	0
Odsetki netto od zobowiązań netto	12
Zyski/Starty aktuarialne	-60
Wyłacone świadczenia	48
Wartość rezerw na 31.12.2017	451
- długoterminowe	407
- krótkoterminowe	44

Zmiana stanu rezerw na świadczenie emerytalne, rentowe i pośmiertne w 2016 roku

Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł.
Wartość rezerw na 01.01.2016	249
- długoterminowe	215
- krótkoterminowe	34

Koszty zatrudnienia	46
koszty bieżącego zatrudnienia	46
Koszty przyszłego zatrudnienia	0
Odsetki netto od zobowiązań netto	7
Zyski/Starty aktuarialne	-82
Wyłacone świadczenia	14
Wartość rezerw na 31.12.2016	370
- długoterminowe	313
- krótkoterminowe	57

Nota 40. REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA INNE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwa na zobowiązania z tyt. kosztów działalności	253	0
Rezerwy na premie regulaminowe	3 272	0
Razem, w tym:	3 525	0
- długoterminowe	0	0
- krótkoterminowe	3 525	0

Zmiana stanu rezerw

Wyszczególnienie	Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	Rezerwy urlopowe	Rezerwy na premie regulaminowe	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na 01.01.2017	0	0	0	0	0
Utworzone w ciągu roku obrotowego	0	0	3 868	253	4 121
Wykorzystane	0	0	596	0	596
Rozwiązane	0	0	0	0	0
Korekta z tytułu różnic kursowych	0	0	0	0	0
Korekta stopy dyskontowej	0	0	0	0	0
Stan na 31.12.2017, w tym:	0	0	3 272	253	3 525
- długoterminowe	0	0	0	0	0
- krótkoterminowe	0	0	3 272	253	3 525
Stan na 01.01.2016	213	149	0	0	362
Utworzone w ciągu roku obrotowego	314	0	0	0	314
Wykorzystane	483	0	0	0	483
Rozwiązane	44	149	0	0	193
Korekta z tytułu różnic kursowych	0	0	0	0	0
Korekta stopy dyskontowej	0	0	0	0	0
Stan na 31.12.2016, w tym:	0	0	0	0	0
- długoterminowe	0	0	0	0	0
- krótkoterminowe	0	0	0	0	0

W związku z wykorzystaniem w większości urlopów przez pracowników, podjęto decyzję o nie tworzeniu rezerwy urlopowej.

Nieistotna kwota rezerwy urlopowej na 31 grudnia 2017 r. oraz fakt, że Kodeks pracy nie przewiduje wypłat ekwiwalentu za urlop przemawia za nietworzeniem rezerwy urlopowej.

Nota 41. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

A. Czynniki związane z działalnością Grupy Kapitałowej

Ryzyko związane z uzależnieniem się od głównych dostawców

Grupa Kapitałowa Konsorcjum Stali S.A. zaopatruje się w towary i materiały głównie bezpośrednio u krajowych producentów wyrobów hutniczych. Poprzez dziesięciu największych dostawców w 2017 roku realizowanych było ok. 80% wartości zakupów całkowitych zakupów. W związku z tym, istnieje ryzyko, iż w przypadku zmiany polityki handlowej tych podmiotów, ich problemów finansowych lub pogorszenia konkurencyjności ich oferty, przełoży się to negatywnie na wyniki finansowe osiągnięte przez Grupę Kapitałową.

Ryzyko związane z sezonowością sprzedaży

Głównymi odbiorcami Grupy Kapitałowej Konsorcjum Stali S.A. są podmioty z branży budowlanej – w każdym z trzech ostatnich lat kalendarzowych sprzedaż do podmiotów z tego sektora stanowiła powyżej 40% całkowitej sprzedaży Grupy – dlatego cykl produkcyjny tej branży ma silne oddziaływanie na sezonowość sprzedaży grupy kapitałowej Konsorcjum Stali S.A. W miesiącach zimowych, spadać może zapotrzebowanie na stal w budownictwie co powoduje, że sprzedaż jednostki dominującej w miesiącach zimowych może osiągać niższe wartości, w porównaniu z pozostałymi miesiącami. Istotne ryzyko związane jest również ze spowolnieniem gospodarczym, które szczególnie mocno dotyka firmy budowlane. Zmniejszenie inwestycji budowlanych jest zawsze powodem problemów finansowych wielu przedsiębiorstw z tego sektora co może przełożyć się również na wyniki finansowe emitenta

Ryzyko związane z zapasami i należnościami

Z uwagi na fakt, iż większość przychodów Grupy Kapitałowej jest generowana przez działalność handlową, podmioty te muszą utrzymywać stan zapasów na odpowiednim poziomie. Niedopasowanie stanów magazynowych do zapotrzebowania rynku wiąże się z ryzykiem utraty potencjalnych przychodów (w przypadku za małych stanów lub braku danego asortymentu) lub zamrożenia kapitału obrotowego (w przypadku zbyt małej rotacji towaru i za dużych stanów magazynowych). W przypadku wysokiej fluktuacji cen towarów będących w asortymencie emitenta, utrzymywanie zbyt wysokich stanów magazynowych może być powodem konieczności przeszacowania wartości zapasów i dostosowania ich do niższych niż ceny magazynowe cen rynkowych.

Należności emitenta z tytułu dostaw i usług stanowią około 25-30% sumy bilansowej, co wynika ze specyfiki kanałów dystrybucji, za pośrednictwem których Grupa sprzedaje towary i produkty. Emitent stara się redukować ryzyko związane z należnościami poprzez indywidualne, ustalone dla każdego klienta, limity kredytowe wraz z określonymi terminami płatności. Emitent prowadzi aktywną politykę zarządzania należnościami i kredytami kupieckimi, których udziela swoim klientom. Monitoruje spłatę należności oraz zdolność płatniczą swoich klientów poprzez aktywną współpracę własnych służb finansowo-prawnych i handlowych a także bezpośredni kontakt z klientami. W przypadku przekroczenia terminu płatności przez klientów podejmowane są odpowiednie kroki według ustalonych procedur windykacyjnych. W ramy polityki zarządzania należnościami wpisuje się współpraca z firmami ubezpieczeniowymi obejmującymi ubezpieczeniem należności. W 2017 roku emitent współpracował w tym zakresie z Korporacją Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. Polisa ubezpieczająca należności z odroczonym terminem płatności znacznie redukuje ryzyko wystąpienia strat – w ramach tej umowy/polisy Ubezpieczyciel zobowiązuje się do wypłaty emitentowi odszkodowania za należności objęte ubezpieczeniem, jeżeli emitent nie otrzyma płatności z tytułu sprzedaży towarów lub usług w wyniku prawnie potwierdzonej bądź faktycznej niewypłacalności klienta. Przedmiotem działalności objętym ochroną ubezpieczeniową jest handel wyrobami hutniczymi i usługi z tym związane. W ramach podpisanej umowy z Ubezpieczycielem świadczone są również usługi windykacyjne oraz monitoring sytuacji płatniczej klientów emitenta. Politykę zarządzania należnościami uzupełnia współpraca z zewnętrznymi firmami windykacyjnymi i kancelariami prawnymi. Mimo prowadzonej racjonalnej polityki w zakresie zarządzania należnościami nadal występuje jednak ryzyko, zwłaszcza w sytuacji pogorszenia koniunktury rynkowej a w konsekwencji i sytuacji finansowej firm-klientów emitenta, strat spowodowanych nieściągalnością części należności. Ryzyko to powiększyło się zwłaszcza po kryzysie gospodarczym, kiedy to ubezpieczyciele ograniczając własne ryzyko zmniejszali znacząco limity kredytowe podlegające ochronie ubezpieczeniowej i tym samym zwiększając ekspozycję na ryzyko podmiotów ubezpieczających swoje należności. Bardzo często w takiej sytuacji słaby rating w ocenie ubezpieczycieli całych branż i tworzących je firm powoduje, że Spółka staje przed dylematem, czy przerwać współpracę z kontrahentem bowiem ubezpieczyciel nie chce objąć jego zobowiązań należytą ochroną ubezpieczeniową, czy też kontynuować współpracę sprzedając nadal towar w kredycie kupieckim i ponosić zwiększone ryzyko takiej współpracy w okresie niestabilnej gospodarki.

Ryzyko związane z niepowodzeniem realizowanej strategii

Emitent konsekwentnie realizuje przyjętą strategię rozwoju, która opiera się na budowie ogólnopolskiej sieci dystrybucyjnej, rozwoju usług dodatkowych w ramach punktów serwisowych zlokalizowanych przy oddziałach handlowych oraz zwiększeniu

udziału przetwórstwa w przychodach poprzez rozwój produkcji zbrojeń budowlanych i konstrukcji stalowych oraz przetwórstwa wyrobów płaskich. Istnieje jednak ryzyko, iż przyjęta przez emitent strategią nie przełoży się na oczekiwane efekty lub też wystąpią czynniki niezależne od emitenta, które przeszkodzą w realizacji tej strategii (w tym pogorszenie sytuacji gospodarczej, zmiana otoczenia konkurencyjnego, spadek popytu).

Emitent na bieżąco monitoruje realizację wdrażanej strategii i nie wyklucza jej modyfikacji celem dostosowania do aktualnych warunków rynkowych.

W ramach realizowanej strategii emitent nie wyklucza rozszerzać swoją działalność również przez fuzje, przejęcia i zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach. W toku tego procesu istnieje szereg ryzyk o charakterze ekonomiczno-prawnym i rynkowym, które mogą spowodować, że proces ten zakończy się niepowodzeniem lub jego efekty będą gorsze niż oczekiwane. Aby zabezpieczyć się przed ryzykiem niepowodzenia tych transakcji emitent wspiera się doradztwem firm doświadczonych w przeprowadzaniu tego typu operacji.

Ryzyko związane z zawieraniem umowami

W wielu przypadkach postanowienia zawieranych przez emitenta umów przewidują możliwość odstąpienia od umowy przez kontrahenta emitenta w przypadku wycofania się głównego inwestora z realizacji projektu budowlanego, którego dotyczą dostawy wyrobów emitenta, a więc sytuacji, na które emitent nie ma wpływu.

W przypadku umów na dostawy długoterminowe (z reguły są to umowy zawierane na okres 1-1,5 roku dotyczące przede wszystkim dostawy zbrojeń budowlanych), częstym zapisem jest gwarancja ceny w okresie dostaw przewidzianym w umowie. Emitent stara się zabezpieczyć przed ryzykiem wystąpienia ujemnej marży na takich kontraktach, lecz istnieje ryzyko, że w przypadku niekorzystnych zmian cenowych na rynku, marża na takich kontraktach będzie ujemna.

Dodatkowo, częstym postanowieniem zawieranych przez emitenta umów dotyczących dostaw wyrobów zbrojarskich i innych wyrobów ze stali jest udzielanie przez emitenta gwarancji na dostarczane wyroby. Umowny okres gwarancji obejmuje od kilku do 36 miesięcy licząc od daty końcowego odbioru. Ponadto w ich postanowieniach wskazywany jest obowiązek zapłaty przez emitenta kar umownych za opóźnienie w usunięciu wad w okresie gwarancji i rękojmi. Ryzyko konieczności zapłaty kar umownych wynikać może ze stosunkowo krótkich terminów zastrzeżonych do wypełnienia zobowiązań z tytułu rękojmi i gwarancji.

Warte podkreślenia jest, iż w dotychczasowej działalności emitenta nie miała miejsca sytuacja wystąpienia jego kontrahenta z roszczeniami z tytułu rękojmi lub gwarancji. Dodatkowo, wskazane ryzyko jest minimalizowane przez zawierane umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności oraz fakt, że emitent oferuje wyłącznie wyroby stalowe z pewnych źródeł, z potwierdzonymi certyfikatami jakości wystawianymi przez renomowanych producentów. Jednak wystąpienie obowiązku zapłaty kar umownych może w sposób negatywny wpłynąć na sytuację finansową emitenta i perspektywę jego rozwoju.

Ryzyko związane z instrumentami finansowymi

Elementem ryzyka kredytowego związanego z instrumentami finansowymi jest ryzyko związane z „**aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży**” wykazywanymi w aktywach trwałych i aktywach obrotowych oraz aktywami ujętymi w pozycji „**inne długoterminowe aktywa finansowe**” oraz „**inne krótkoterminowe aktywa finansowe**”. W pozycjach tych emitent prezentuje akcje spółki Bowim S.A. oraz związane z nimi instrumenty finansowe, które nabywane były na przełomie 2010 i 2011 r. Ich wartość bilansowa po dokonanych wykupach na dzień bilansowy 31.12.2017 r. wynosiła łącznie 13 606 tys. zł.

Między emitentem a spółką Bowim S.A. na przełomie roku 2013 i 2014 toczył się spór o realizację Porozumienia Inwestycyjnego z dnia 03.12.2010 r. Znalazł on polubowne rozwiązanie, którego odzwierciedleniem jest podpisany w styczniu 2014 r. Aneks nr 4 do Porozumienia Inwestycyjnego. Warunki tego Aneksu szczegółowo zostały opisane w Raporcie bieżącym nr 2/2014 z dnia 24.01.2014 r. Wszystkie uzgodnienia między stronami określone w Aneksie nr 4 zostały wykonane, w tym ustanowiono opisane w Aneksie zabezpieczenia na rzecz emitenta, a emitent w zamian dokonał blokady akcji na rachunku inwestycyjnym, zobowiązując się do tego, że nie dokona zbycia ani obciążenia akcji, za wyjątkiem przeniesienia ich własności na rzecz Bowim S.A. W raporcie bieżącym nr 3/2017 z dnia 28.02.2017 r. Zarząd Konsorcjum Stali S.A. poinformował o zawarciu w dniu 28.02.2017 r. Aneksu nr 5 do w/w Porozumienia Inwestycyjnego regulującego termin zawarcia Umowy Sprzedaży II oraz termin wykupu pozostałej ilości akcji. W raporcie nr 16/2017 z dnia 30.05.2017 r. emitent poinformował o zawarciu Umowy Sprzedaży II w dniu 22.05.2017 r., która weszła w życie z dniem 24.05.2017 r. Wykup realizowany jest zgodnie z zawartą Umową Sprzedaży II. Emitent na dzień publikacji niniejszego raportu nie widzi zagrożeń dla jego dalszej realizacji. Gdyby jednak w miarę upływu czasu okazało się w tej sprawie, że pojawiło się istotne ryzyko, iż emitent nie odzyska kwoty za wykup akcji określonej w porozumieniu albo kwoty co najmniej równoważnej tej, w której akcje te są ujęte w bilansie emitenta, Zarząd Konsorcjum Stali będzie zmuszony podjąć decyzję o utworzeniu odpisu aktualizującego na tę pozycję swoich aktywów, przeliczując ją do aktualnej, w momencie takiej decyzji, wartości możliwej do odzyskania.

Ponadto z instrumentami finansowymi związane są również ryzyka: płynności, kredytowe, kursowe i płynności, które omówione zostało w nocie nr 15 niniejszego sprawozdania.

Ryzyko związane z niekorzystnymi decyzjami ze strony organów kontrolnych

Emitent w toku prowadzonej działalności biznesowej dokłada najwyższej staranności, aby prowadzona ona była w zgodzie z wszelkimi normami, jakie składają się na ogólnie pojęty ład prawny i gospodarczy tworzone przez państwo. W toku tejże działalności emitent często spotyka się z kontrolami prowadzonymi przez uprawnione do tego przez państwo różne organy kontrolne. Biorąc pod uwagę złożoność uregulowań prawnych, oraz zakres i częstotliwość ich zmian, którym podlega każdy działający na rynku podmiot gospodarczy, ich niestabilność, częstą nieprecyzyjność i nieprzejrzystość, istnieje ryzyko odmiennej interpretacji tych samych zdarzeń gospodarczych przez organ kontrolujący i podmiot kontrolowany. Na takie ryzyko narażony jest również emitent. Konsekwencją takiego ryzyka mogą być negatywne decyzje i orzeczenia pokontrolne, których konsekwencje mogą przekładać się negatywnie na wyniki finansowe emitenta.

Obszarem szczególnie związanym z występowaniem takiego ryzyka jest prawo podatkowe. Wg emitenta nieprecyzyjność przepisów powoduje częste rozbieżności interpretacyjne między organami podatkowymi a podmiotami gospodarczymi, które prowadzą do niepewności działalności i mogą skutkować wzrostem istotnych obciążeń podatkowych.

Przykładem takiego ryzyka jest opisywany w raportach bieżących nr 39/2013 i 34/2014 oraz w nocie 50 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2016 spór, który emitent prowadził z organami skarbowymi w przedmiocie podatku VAT od transakcji WDT za lata 2008-2009. Emitent nie zgadzając się z decyzją Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie, nakładającą na Spółkę dodatkowe obciążenie podatkowe w łącznej kwocie z naliczonymi odsetkami w wysokości ponad 6 mln zł, dochodził swoich racji przed NSA. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną emitenta od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Decyzja skutkowała znaczącym zmniejszeniem wyników finansowych wykazywanych przez emitenta w jego sprawozdaniach finansowych za lata 2013-2015, ostatecznie zmniejszeniem wartości kapitałów własnych.

Aktualnie wobec emitenta jest prowadzone postępowanie podatkowe przed Dyrektorem Izby Administracji Skarbowej w Katowicach dotyczące odwołania od nieostatecznej decyzji Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno –Skarbowego w Gdyni z 3 kwietnia 2017 r. w sprawie rzetelności oraz prawidłowości rozliczeń podatku VAT za drugie półrocze 2011 r. Informacja o sprawie opisana jest w raportach bieżących nr 18/2016 , nr 12/2017 oraz nr 13/2017 oraz w nocie 49 niniejszego sprawozdania finansowego.

Wszystkie kontrolowane transakcje opisywały rzeczywiste zdarzenia gospodarcze związane z hurtowym obrotem stałą i w ocenie Spółki zostały udokumentowane w sposób należyty, przewidziany obowiązującymi w kontrolowanym okresie przepisami prawnymi. Wszystkie zawierane transakcje zarówno w kontrolowanym okresie, jak i do dziś, były zawierane z należyłą starannością, a pracownicy Spółki dokładali najwyższej staranności sprawdzając zarówno podmioty nabywające od Spółki towary, jak również jej dostawców. Mimo takiej oceny tych transakcji przez emitenta, nie można wykluczyć, że organ kontrolny zajmie odmienne stanowisko w tej i podobnych sprawach, co skutkować może decyzjami, które będą miały negatywny wpływ na wynik finansowy emitenta. Wartość wyliczonego zobowiązania wraz z należnymi odsetkami w wysokości 31 164 tys. zł. na dzień 31 grudnia 2017 r. została rozliczona jako strata z lat ubiegłych i pomniejszyła kapitały własne Emitenta.

B. Czynniki związane z otoczeniem, w jakim emitent prowadzi działalność**Ryzyko związane z wpływem sytuacji makroekonomicznej na wyniki emitenta**

Sytuacja finansowa emitenta jest uzależniona od sytuacji ekonomicznej w Polsce i na świecie. Na wyniki finansowe uzyskiwane przez Spółkę mają wpływ: tempo wzrostu PKB, poziom inflacji, stopa bezrobocia oraz wysokość dochodów osobistych ludności, polityka fiskalna i monetarna państwa, nakłady inwestycyjne. Te czynniki silnie wpływają na poziom zakupów wyrobów stalowych. W przypadku pogorszenia sytuacji gospodarczej w Polsce lub na świecie, wystąpienia spadku nakładów inwestycyjnych (szczególnie w budownictwie) lub zastosowania instrumentów polityki gospodarczej państwa negatywnie wpływających na pozycję rynkową emitenta, realizowane przez niego wyniki finansowe mogą ulec osłabieniu.

Ryzyko fluktuacji cen wyrobów stalowych

Wyroby stalowe ciągle podlegają wahaniom cenowym. Istnieje ryzyko, iż cena sprzedaży w danym okresie będzie niższa niż cena zakupu danego produktu. W celu redukcji ryzyka związanego z potencjalnymi stratami wynikającymi ze spadku cen rynkowych stanów magazynowych, emitent stale kontroluje stan zapasów, zapewniając ich odpowiednią rotację. Gwałtowne spadki cen na rynku mogą prowadzić do spadków osiągniętych marż przez emitenta, a co za tym idzie spadku wypracowanego zysku netto.

Ryzyko związane ze zmianami kursów walutowych

Dla części transakcji zawieranych przez emitenta walutą bazową jest waluta inna niż polski złoty. Niesie to za sobą ryzyko powstania ujemnych różnic kursowych i w efekcie strat przy rozliczaniu tych transakcji spowodowanych niekorzystną dla emitenta zmianą rynkowych kursów walutowych. Emitent stara się zabezpieczyć przed tymi zmianami korzystając, w zależności od tendencji

kształtowania się kursów na rynku i przewidywań w tym zakresie, z prostych terminowych instrumentów zabezpieczających kurs dla zawartych już transakcji.

Ryzyko związane ze zmianą tendencji rynkowych

Zmiana popytu na wyroby stalowe przełożyłaby się bezpośrednio na wartość sprzedaży emitenta, natomiast zmiana (spadek) cen wyrobów stalowych odbiłby się negatywnie na osiągniętych wynikach finansowych. Istnieje również ryzyko, iż krajowi producenci wyrobów hutniczych (krajowe huty to główni dostawcy emitenta) ograniczą ilość produkcji lub będą zwiększać moce produkcyjne wolniej niż wzrost popytu, co przełoży się na ograniczone możliwości emitenta w realizacji sprzedaży.

Ryzyko związane ze zmianami regulacji prawnych

Regulacje prawne w Polsce zmieniają się bardzo często. Pewne zagrożenie mogą więc stanowić zmiany przepisów prawa lub różne jego interpretacje. Dotyczy to m.in. uregulowań i interpretacji przepisów podatkowych, uregulowań dotyczących prawa handlowego, przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. Każda zmiana przepisów może wywołać negatywne skutki dla funkcjonowania emitenta – spowodować wzrost kosztów działalności emitenta i wpłynąć na jego wyniki finansowe oraz powodować trudności w ocenie rezultatów przyszłych zdarzeń czy decyzji. Prawo polskie wciąż znajduje się w okresie dostosowawczym, związanym z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Związane z tym zmiany przepisów prawa mogą mieć wpływ na otoczenie prawne działalności gospodarczej, w tym także Spółki. Wejście w życie nowych regulacji prawnych może wiązać się między innymi z problemami interpretacyjnymi, niekonsekwentnym orzecznictwem sądów oraz niekorzystnymi interpretacjami przyjmowanymi przez organy administracji publicznej (w tym podatkowe).

Dodatkowo polski system podatkowy charakteryzuje się stosunkowo dużą niestabilnością. Część przepisów podatkowych nie zostało sformułowanych w sposób dostatecznie precyzyjny i brak jest ich jednoznacznej wykładni. Przedsiębiorstwa działające w Polsce są zatem narażone na pojawianie się zastrzeżeń ze strony organów podatkowych. Istnieje zatem ryzyko, iż pomimo stosowania przez emitenta aktualnych wykładni przepisów podatkowych, organy skarbowe mogą przyjąć odmienną interpretację.

Ponadto, wobec zapowiadanej od wielu lat gruntownej reformy zmieniającej system podatkowy istnieje ryzyko, że wprowadzenie nowych regulacji może mieć negatywny wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej. Jednocześnie, istnieje ryzyko, iż zmiany przepisów podatkowych wprowadzane w dalszej lub bliższej przyszłości mogą opierać się na rozwiązaniach, które spowodują wzrost obciążeń podatkowych emitenta.

Ryzyko wynikające ze wzrostu konkurencji

Rynek dystrybucji wyrobów stalowych jak również produkcji zbrojeń budowlanych i konstrukcji stalowych cechuje wysoki poziom konkurencyjności. Z drugiej strony, jest to rynek bardzo rozdrobniony, który najprawdopodobniej przejdzie intensywny proces konsolidacji, w ramach którego powstanie kilka dużych dystrybutorów o ogólnokrajowej sieci dystrybucyjnej. Podmioty te uzyskają szereg przewag konkurencyjnych nad małymi i średnimi dystrybutorami, w tym przede wszystkim silniejszą pozycję negocjacyjną z dostawcami oraz możliwość obsługi dużych zamówień.

Emitent aktywnie uczestniczy w procesie konsolidacji, który jest wpisany w jego historię. Konsorcjum Stali S.A. po realizacji w 2008 roku fuzji z firmą Bodeko Sp. z o.o. jest jednym największych dystrybutorów wyrobów stalowych w kraju. Proces dalszej konsolidacji rynku był kontynuowany przez emitenta w 2009 roku poprzez przejęcie spółki Polcynk Sp. z o.o. W kolejnych latach emitent nie wyklucza kontynuowania procesu konsolidacji rynku dystrybutorów wyrobów stalowych.

Jednakże, istnieje ryzyko, iż firmy konkurencyjne w ramach fuzji, przejęć lub wzrostu organicznego stworzą większe organizacje niż organizacja emitenta, co pomniejszy jego przewagę konkurencyjną.

Ryzyko zmiany polityki handlowej hut

Emitent jest hurtowym dystrybutorem sprzedaży wyrobów stalowych, czyli pełni rolę pośrednika pomiędzy hutami, a odbiorcami końcowymi. Niekorzystna zmiana polityki sprzedaży hut, np. przejście na dostawy bezpośrednie do odbiorców końcowych, budowa własnych centrów serwisowych (a więc oferowanie przez huty w ramach sprzedaży bezpośredniej usług dodanych jak kompletacja i konfekcjonowanie) lub zmiana polityki cenowej, może negatywnie wpłynąć na działalność emitenta.

Ryzyko ograniczenia dostępu do źródeł finansowania działalności oraz ryzyko wzrostu kosztów finansowania

Emitent jako firma handlowa skazana jest m.in. na korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania swojej działalności. Dostawcami kapitału pożyczkowego są banki. Biorąc pod uwagę doświadczenia z kryzysu lat 2008-2009 oraz spowolnienia które nastąpiło w latach kolejnych, istnieje ryzyko, że banki patrząc przez pryzmat ryzyka branż, w obszarze których prowadzi swą działalność emitent, ograniczą źródła finansowania dla emitenta lub znacząco zwiększą jego koszty.

Ograniczenia kapitału kredytowego dla firm z szeroko rozumianego sektora inwestycyjnego również może negatywnie wpłynąć na sytuację finansową emitenta, gdyż ograniczenie inwestycji na skutek braku możliwości ich sfinansowania może mieć wpływ na spadek sprzedaży emitenta.

Koszt kredytów, z których korzysta emitent oparty jest na zmiennej stopie procentowej, która powiązana jest ze stawką WIBOR i powiększona o stałą marżę banku. Wzrost rynkowych stóp procentowych może wpłynąć na wzrost kosztów finansowania działalności emitenta.

C. Czynniki ryzyka związane z rynkiem kapitałowym

Ryzyko zawieszenia notowań

Zarząd Giełdy może na podstawie § 30 ust. 1 Regulaminu Giełdy zawiesić obrót Akcjami emitenta na okres do trzech miesięcy:

- na wniosek emitenta,
- jeżeli uzna, że wymaga tego interes i bezpieczeństwo uczestników obrotu,
- jeżeli emitent narusza przepisy obowiązujące na GPW.

Zgodnie z § 30 ust. 2 Regulaminu Giełdy Zarząd Giełdy zawiesza obrót akcjami na okres nie dłuższy niż miesiąc na żądanie KNF zgłoszone zgodnie z przepisami Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi w przypadku, gdy obrót określonymi papierami wartościowymi lub innymi instrumentami finansowymi jest dokonywany w okolicznościach wskazujących na możliwość zagrożenia prawidłowego funkcjonowania rynku regulowanego lub bezpieczeństwa obrotu na tym rynku, albo naruszenia interesów inwestorów, na żądanie KNF, Grupa prowadząca rynek regulowany zawiesza obrót tymi papierami lub instrumentami, na okres nie dłuższy niż miesiąc.

Na podstawie art. 96 ust. 1 Ustawy o ofercie publicznej prawo do czasowego lub bezterminowego wykluczenia akcji z obrotu giełdowego przysługuje także KNF, w przypadku stwierdzenia niewykonywania lub nienależytego wykonywania przez emitenta szeregu obowiązków, do których odwołuje się art. 96 ust. 1 Ustawy o ofercie publicznej. KNF przed wydaniem takiej decyzji zasięga opinii GPW.

Ryzyko wykluczenia akcji z obrotu giełdowego

Na podstawie § 31 Regulaminu GPW, Zarząd Giełdy może wykluczyć akcje Spółki z obrotu giełdowego, m.in. w następujących przypadkach:

- jeżeli akcje przestały spełniać inny warunek dopuszczenia ich do obrotu giełdowego niż nieograniczona zbywalność,
- jeżeli emitent uporczywie narusza przepisy obowiązujące na giełdzie,
- na wniosek emitenta,
- wskutek ogłoszenia upadłości emitenta albo w przypadku oddalenia przez sąd wniosku o ogłoszenie upadłości z powodu braku środków w majątku emitenta na zaspokojenie kosztów postępowania,
- jeżeli uzna, że wymaga tego interes i bezpieczeństwo uczestników obrotu,
- wskutek podjęcia decyzji o połączeniu emitenta z innym podmiotem, jego podziale lub przekształceniu,
- jeżeli w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie dokonano żadnych transakcji giełdowych akcjami emitenta,
- wskutek podjęcia przez emitenta działalności, zakazanej przez obowiązujące przepisy prawa,
- wskutek otwarcia likwidacji emitenta.

Wykluczenie akcji emitenta z obrotu giełdowego ograniczyłoby swobodę w zbywaniu akcji przez ich właścicieli.

Ryzyko struktury akcjonariatu

Duża koncentracja posiadania akcji Spółki przez kilku głównych akcjonariuszy powoduje, że Inwestorzy powinny brać pod uwagę możliwość porozumienia się tych akcjonariuszy co do wspólnego działania.

Nota 42. INFORMACJA O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH**Grupa kapitałowa posiada następujące instrumenty finansowe:**

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Udzielone pożyczki	0	190
Udziały i akcje w innych podmiotach	3 396	2 951
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	4 091	5 582
Aktywa finansowe wyceniane przez wynik finansowy	9 515	11 064
Należności z tyt. dostaw i usług	215 783	175 277
Środki pieniężne	1 462	1 701
Zobowiązania z tyt. kredytów	133 332	89 043
Zobowiązania z tyt. factoringu	43 842	21 178
Zobowiązania z tyt. leasingu	691	863
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	187 124	162 845
Akcje własne	13 893	13 893
Razem	613 129	481 636

W notcie nr 17 opisano zasady odsprzedaży posiadanych akcji w spółce Bowim S.A., które wykazywane są w pozycji „aktywa finansowe przeznaczone do odsprzedaży”.

Nota 43. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem przedsiębiorstw z grupy kapitałowej jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierają działalność operacyjną podmiotów i zwiększają wartość dla ich właścicieli.

Przedsiębiorstwa zarządzają strukturą swego kapitału i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadzają do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, jednostki może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy/udziałowców, zwrócić kapitał akcjonariuszom/udziałowcom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 r. i w okresie porównawczym nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Zarządy spółek z grupy monitorują stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto doliczają oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom/udziałowcom jednostki pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto. Zwiększenie zobowiązań krótkoterminowych to efekt zwiększonej skali działalności emitenta.

Kapitał podstawowy ujmuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w Krajowym Rejestrze Sądowym. Grupa spełnia wymogi dotyczące wysokości kapitału podstawowego zgodnie z wymogami narzuconymi przed Kodeks Spółek Handlowych.

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Oprocentowane kredyty i pożyczki	133 332	89 043
Factoring	43 842	21 178
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	199 234	173 346
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 462	1 701
Zadłużenie netto	374 946	281 866
Zamienne akcje uprzywilejowane	0	0
Kapitał własny	360 390	350 048
Kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto	0	0

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał razem	360 390	350 048
Kapitał i zadłużenie netto	735 336	631 914
Wskaźnik dźwigni	0,51	0,45

Nota 44. PROGRAMY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Z zakresu tych świadczeń w grupie kapitałowej wypłacane są tylko świadczenia z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych, odpraw pośmiertnych zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy.

Nota 45. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

Transakcje z podmiotami powiązanymi

W skład Grupy kapitałowej Konsorcjum Stali S.A. wchodziły następujące podmioty:

- spółka dominująca: Konsorcjum Stali S.A.
  - spółka zależna:
    - Polcynk Sp. z o.o. w Radomiu
  - spółki stowarzyszone:
    - RBS STAL Sp. z o.o. w Krakowie
    - Unia Stalowa Sp. z o.o.

Spółki zależne:

Polcynk Sp. z o.o. to średniej wielkości spółka zajmująca się produkcją konstrukcji stalowych, posiada własną bazę magazynowo - produkcyjną, świadczy również usługi lakierowania. Spółka produkuje elementy konstrukcji hal, części linii produkcyjnych, elementy infrastruktury drogowej. 30 lipca 2009 r. Konsorcjum Stali objęła 100% udziałów Spółki Polcynk Sp. z o.o. za kwotę 9,350 tys. złotych.

Spółki stowarzyszone:

Konsorcjum Stali S.A. ma udziały kapitałowe w spółce **RBS STAL Sp. z o.o.** i **Unia Stalowa s.c.** posiadając w nich odpowiednio **33,3%** i **20,0%** udziałów, nie mając jednakże wpływu na sprawowanie kontroli nad tymi jednostkami. W roku obrotowym miały miejsce transakcje między podmiotami powiązanymi, były to jednak transakcje o charakterze typowym dla prowadzonej działalności gospodarczej, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej prowadzonej przez emitenta, podmioty z jego Grupy i jednostki powiązane.

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych.

Członkowie organów zarządzających i nadzorujących:

Członkom organów zarządzających i nadzorujących nie udzielano pożyczek. W 2017 r. były zawierane transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej oraz członkami ich rodzin, ze względu na nieistotną wartość nie zostały zaprezentowane.

Spółki powiązane kapitałowo nie podlegające konsolidacji

Bowim S.A. – duży dystrybutor wyrobów hutniczych. Na dzień 31.12.2017 r. Konsorcjum Stali S.A. posiadała 1 051 828 sztuk akcji spółki (ok. 5,4 %), które na podstawie Aneksu nr 4 z dnia 24.01.2014 r. do Porozumienia Inwestycyjnego z dnia 03.12.2010 r. (dalej: Porozumienie) oraz Aneksu nr 5 z dnia 28.02.2017 r. podlegają systematycznemu wykupowi przez Bowim S.A. Wszystkie posiadane akcje tej spółki na podstawie ww. Porozumienia mają zostać wykupione przez Bowim S.A. do 15.12.2021 roku. Warunki odsprzedaży akcji spółki Bowim S.A. opisane zostały w Raporcie bieżącym nr 2/2014 z dnia 24.01.2014 r. Na dzień publikacji niniejszego raportu w siedmioosobowej Radzie Nadzorczej Bowim S.A. zasiadał pan Janusz Kocłęga i pan Tadeusz Borysiewicz, którzy są również członkami Rady Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A.

Passat Stal S.A. – podmiot zależny od spółki Bowim S.A. Na mocy opisywanego powyżej Porozumienia, Konsorcjum Stali S.A. do czasu całkowitego wykupu przez Bowim S.A. swych akcji będących w posiadaniu Konsorcjum Stali S.A. ma prawo powoływaniu dwóch członków Rady Nadzorczej. Na dzień 31.12.2017r. w pięcioosobowej Radzie Nadzorczej tej spółki zasiadali panowie: Marcin

Miśta- członek Zarządu Konsorcjum Stali S.A. i Ireneusz Dembowski - członek Rady Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A. Osoby te nie wywierają znaczącego wpływu na jednostkę, dlatego też nie uznaje się tej jednostki za jednostkę powiązaną.

Ponadto Konsorcjum Stali S.A. jest właścicielem jednej akcji spółki Passat Stal Sp. z o.o. (całkowita liczba akcji wyemitowana przez Passat Stal S.A. wynosi 17 376 538 sztuk).

Spółki powiązane osobowo nie podlegające konsolidacji:

"BUDO-MARKET" Robert Wojdyna, Marek Skwarski, Jerzy Wojdyna Sp.j. – niewielkich rozmiarów firma sprzedająca materiały budowlane dla klientów detalicznych oraz małych firm budowlanych. Panowie Robert Wojdyna i Marek Skwarski, zasiadający w Radzie Nadzorczej emitenta posiadają w spółce po 1/3 udziałów.

Bodeko Hotele Sp. z o.o. – spółka prowadząca działalność hotelową. Prezesem Zarządu tej spółki jest pan Janusz Kocłęga, Wiceprezesem Zarządu jest pan Ireneusz Dembowski a Członkiem Zarządu pan Tadeusz Borysiewicz. Wszyscy panowie są również Członkami Rady Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem pomiędzy jednostkami powiązanymi Grupy Kapitałowej Konsorcjum Stali nie wystąpiły transakcje zawierane na innych warunkach niż rynkowe.

(kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

za okres od stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za okres 01 stycznia 2017 r. – 31 grudnia 2017 r. oraz za okresy porównawcze zgodnie z prezentowanymi w sprawozdaniu okresami. (informacje dotyczące struktury wiekowej należności i zobowiązań na koniec roku obrotowego przedstawione są w notach 22 i 33):

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych		Zakupy od podmiotów powiązanych		Należności od podmiotów powiązanych		w tym przeterminowane		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		w tym zaległe, po upływie terminu płatności	
	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Jednostka zależna												
POLCYNK SP.Z O.O.	3 026	2 119	644	634	1 067	220	208	101	15	25	0	0
Razem	3 026	2 119	644	634	1 067	220	208	101	15	25	0	0
Jednostki stowarzyszone												
RBS STAL SP. Z O.O.	8 521	7 834	93	45	2 389	1 609	0	0	0	0	0	0
Unia Stalowa SP. Z O.O.	0	0	78 252	98 784		0	0	0	9 576	14 635	0	0
Razem	8 521	7 834	78 345	98 829	2 389	1 609	0	0	9 576	14 635	0	0
Podmioty powiązane osobowo												
BUDO-MARKET R. WOJDYNA, M.SKWARSKI	60	109	115	141	1	10	0	0	3	7	0	0
BODEKO HOTELE SP. Z O.O.	35	3	127	148	0	0	0	0	14	11	0	0
BOWIM S.A. od 29.12.2010	0	48	2 801	762	0	0	0	0	482	162	0	3
Razem	95	160	3 043	1 051	1	10	0	0	499	180	0	3
Ogółem	11 642	10 113	82 032	100 514	3 457	1 839	208	101	10 090	14 840	0	3

Nota 46. WYNAGRODZENIA WYŻSZEJ KADRY KIEROWNICZEJ I RADY NADZORCZEJ JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Świadczenia wypłacone lub należne Członkom Zarządu

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01- 31.12.2016
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	3 387	2 264
Nagrody jubileuszowe	0	0
Świadczenia po okresie zatrudnienia	0	0
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	0	0
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	0	0
Pozostałe świadczenia długoterminowe	0	0
Razem	3 387	2 264

Powyższe kwoty nie zawierają narzutów na wynagrodzenia.

Wynagrodzenia Członków Zarządu

Imię i nazwisko	Funkcja	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2016
Janusz Smółka	Prezes Zarządu	1120	751
Dariusz Bendykowski	Członek Zarządu ds. finansowych	649	449
Marcin Miśta	Członek Zarządu ds. handlu	810	548
Rafał Strzelczyk	Członek Zarządu ds. produkcji	808	516
RAZEM		3 387	2 264

Powyższe kwoty nie zawierają narzutów na wynagrodzenia.

W umowach o pracę z członkami zarządu znajduje się zapis, że w przypadku rozwiązania z Członkiem Zarządu umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracownika, jeśli te przyczyny stanowią wyłączny powód rozwiązania stosunku pracy, pracownikowi przysługuje odprawa w wysokości 3 miesięcznego wynagrodzenia.

Świadczenia wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej jednostki dominującej

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	5646	5 047
Nagrody jubileuszowe	0	0
Świadczenia po okresie zatrudnienia	0	0
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	10	0
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	0	0
Razem	5 656	5 047

Powyższe kwoty nie zawierają narzutów na wynagrodzenia.

W pozycji wynagrodzenie głównej kadry kierowniczej zostały wykazane wynagrodzenia wszystkich dyrektorów.

Świadczenia wypłacone lub należne członkom Rady Nadzorczej

Imię i nazwisko	Funkcja	01.01-31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Robert Wojdyna	Przewodniczący Rady Nadzorczej	675,7	467,5
Janusz Kocłęga	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	672,7	467,5
Marek Skwarski	Sekretarz Rady Nadzorczej	672,7	467,5
Ireneusz Dembowski	Członek Rady Nadzorczej	672,7	467,5
Tadeusz Borysiewicz	Członek Rady Nadzorczej	672,7	467,5
Elżbieta Mikuła	Członek Rady Nadzorczej	10,4	0
Kazimierz Przybylski	Członek Rady Nadzorczej	10,4	0
RAZEM		3 387,3	2 337,5

W III kwartale 2017 r. nastąpiły zmiany w Radzie Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A. W raporcie bieżącym nr 23/2017 z dnia 22 września 2017 r. emitent poinformował, iż Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy dnia 22 września 2017 r. zgodnie z § 11 Statutu Spółki określiło liczbę członków Rady Nadzorczej na 7 osób oraz podjęło uchwały o powołaniu do składu Rady Nadzorczej dwóch nowych członków. Nowymi członkami Rady Nadzorczej zostali: pani Elżbieta Mikuła i pan Kazimierz Przybylski. Informacje o posiadanym wykształceniu, kwalifikacjach i zajmowanych wcześniej stanowiskach wraz z opisem przebiegu pracy zawodowej powołanych Członków Rady Nadzorczej oraz pozostałe informacje wymagane zgodnie z § 28 pkt. 4, 5, 6 Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim znajdują się w załączeniu do raportu bieżącego nr 23/2017.

W przypadku odwołania z pełnienia funkcji Członka RN jednostka dominująca jest zobowiązana do wypłaty odprawy w wysokości 3 miesięcznego wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie

Imię i nazwisko	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Jednostka dominująca		
Zarząd	4	4
Administracja	55	52
Pion sprzedaży	322	311
Pion produkcji	206	166
Razem jednostka dominująca	586	533
Spółki zależne		
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	41	45
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	9	9
Razem spółki zależne	50	54
Ogółem	636	587

Powyższe wartości wyrażone w osobach

Nota 47. UMWY LEASINGU OPERACYJNEGO

Nie były zawierane przez Grupę Kapitałową.

Nota 48. AKTYWOWANE KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO

W roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2017 r. (również w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 r.) nie aktywowano kosztów finansowania zewnętrznego.

Nota 49. SPRAWY SĄDOWE

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie toczą się i w okresie ostatnich 12 miesięcy nie toczyły się w stosunku do Spółki żadne postępowania przed organami administracji publicznej ani inne postępowania sądowe lub arbitrażowe, które mogłyby mieć istotny wpływ na sytuację finansową lub rentowność emitenta oraz przekraczałyby 10% kapitałów własnych.

Nota 50. POSTĘPOWANIA W SPRAWACH PODATKOWYCH

Stan spraw dotyczących rozliczeń podatkowych przedstawiamy w poniższym zestawieniu.

L.p.	Przedmiot sprawy	Rozstrzygnięcia	Aktualny stan sprawy
1.	Zobowiązanie z tytułu podatku od towarów i usług za okres od lipca do grudnia 2011 r. w wyniku decyzji Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni z 3 kwietnia 2018 roku.	Postępowanie w toku - przed Dyrektorem Izby Skarbowej w Katowicach prowadzone jest postępowanie podatkowe nr 2401-IOV-2.4103.7.106-111.2017.10/MK, UNP:2401-17-173278 dotyczące odwołania spółki z 18 maja 2017 r. od nieostatecznej decyzji Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni z 3 kwietnia 2018 roku.	Wniesiono odwołanie od nieostatecznej decyzji Naczelnika. Brak rozstrzygnięcia.

Decyzja Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w przedmiocie naliczenia dodatkowego zobowiązania z tytułu podatku VAT za okres II półrocza 2011 roku

W raporcie nr 12/2017 z dnia 04.05.2017 r. emitent poinformował o otrzymaniu decyzji Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni (dalej „Decyzja”) wydanej w postępowaniu kontrolnym prowadzonym w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług za okres od lipca do grudnia 2011 r. W wydanej Decyzji Naczelnik Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni (dalej „Naczelnik”), określił zaległe zobowiązanie podatkowe Emitenta w wysokości 20 492 282,23 zł wraz z należnymi odsetkami za zwłokę w szacowanej na dzień 04.05.2017 r. kwocie w wysokości około 11 339 820 zł. W uzasadnieniu Decyzji Naczelnik, pomimo wniesionych przez Emitenta zastrzeżeń, podtrzymał ustalenia wskazane w Protokole z badania ksiąg, o którym emitent informował w raporcie bieżącym nr 18/2016 z dnia 03.10.2016 r. Naczelnik zarzucił spółce, że transakcje z trzema kontrahentami mają charakter nierzeczywisty, pomimo udokumentowanego faktu dostaw materiału i dokonania za te dostawy płatności. W konsekwencji Naczelnik uznał, że w odniesieniu do transakcji z dwoma kontrahentami emitent nie miał prawa do odliczenia podatku VAT, zaś w odniesieniu do transakcji z jednym kontrahentem bezpodstawnie zastosował zerową stawkę podatku VAT. W ocenie emitenta Decyzja jest bezzasadna, ponieważ Naczelnik nie uwzględnił faktu posiadania przez Emitenta dowodów potwierdzających rzetelność zakwestionowanych transakcji, ani tego, że emitent działał z zachowaniem zasad należytej staranności. Emitent nie zgadzając się z ustaleniami jak i oceną prawną dokonaną przez Naczelnika skorzystał z przysługującego mu prawa do wniesienia odwołania. Uwzględniając ryzyko niekorzystnego rozstrzygnięcia przez organ drugiej instancji odwołania, które emitent wniósł od Decyzji Naczelnika, Zarząd Konsorcjum Stali S.A. podjął decyzję o utworzeniu rezerw finansowych związanych z tą sprawą w wysokość łącznej 31 859 tys. zł (informacja na ten temat została opublikowana w Raporcie bieżącym nr 13/2017)

W nawiązaniu do wyżej opisanej Decyzji, w **Raporcie bieżącym nr 13/2017** Emitent poinformował również, że kierując się dbałością o interesy Spółki w celu ochrony przed naliczaniem dalszych odsetek podatkowych i kosztów jakie potencjalnie mogłyby wiązać się z negatywnym rozstrzygnięciem przez organ podatkowy drugiej instancji, przelał w dniu 10.05.2017 r. kwotę określoną w Decyzji wraz z naliczonymi do dnia zapłaty odsetkami, tj. łącznie 31 859 tys. zł. Jednocześnie emitent zastrzegł, że zapłata nie stanowi uznania Decyzji za zasadną.

Po zapłacie zobowiązania podatkowego wynikającego z decyzji stwierdzono nadpłatę odsetek za okres od 26.08 do 31.12.2016 r. w wysokości 111 tys. zł. Wartość nadpłaty na dzień 31.12.2017 r. została zwrócona.

Opisywana decyzja została na dzień 31 grudnia 2017 roku w następujący sposób odzwierciedlona w jednostkowym sprawozdaniu finansowym emitenta.

a) Wpływ na roczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych:

Wartość 31 164 tys. zł, została ujęta w jednostkowym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w „Przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej” w pozycjach:

– „Pozostałe korekty” – kwota -31 164 tys. zł

b) Wpływ na roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej:

Kwota w wysokości 31 164 tys. zł dotycząca zaległych zobowiązań podatkowych za lata poprzednie w wysokości 20 492 tys. zł wraz z odsetkami w wysokości 10 672 tys. zł naliczonymi za okres od 26.08.2011 r. do 31.12.2016 r., została rozliczona jako strata z lat ubiegłych i pomniejszyła kapitały własne Emitenta oraz jego Grupy Kapitałowej. Została ona ujęta w rocznym jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej sporządzonym na dzień 31.12.2017 r. w pozycji „Zyski zatrzymane”. Wartość ujęta w tej pozycji to suma zysku netto bieżącego okresu, niepodzielonych zysków i strat lat ubiegłych. Kwota ta nie obciąża wyniku bieżącego okresu, gdyż dotyczy doszacowanych przez organy skarbowe zobowiązań podatkowych oraz wynikających z nich odsetek podatkowych za lata ubiegłe.

c) Wpływ na roczny skonsolidowany rachunek zysków i strat:

Pozostała kwota w wysokości 584 tys. zł dotycząca odsetek od zaległego zobowiązania podatkowego naliczonych za okres od 01.01.2017 r. do dnia zapłaty, czyli do 10.05.2017 r. obciążała wynik roku 2017 r. Została ona ujęta w pozycji kosztów finansowych i pomniejszyła wypracowane zyski emitenta i jego grupy za ten okres.

Ujęcie skutków przedmiotowej decyzji w wyżej opisywany sposób zapewnia rzetelne odzwierciedlenie sytuacji finansowej Emitenta, a w szczególności jego efektywności finansowej w zakresie wypracowanego wyniku w bieżącym okresie sprawozdawczym, co jest zgodne z MSR 1 par.15,17.,

Nota 51. ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY

Spółki wchodzące w skład grupy kapitałowej oddają do utylizacji firmom zewnętrznym do tego uprawnionym, zgodnie z przepisami o ochronie środowiska, co jest potwierdzone odpowiednim protokołem.

Nota 52. UDZIAŁ SPÓŁEK ZALEŻNYCH NIE OBJĘTYCH SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM

Nie występuje.

Nota 53. ISTOTNE ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU ROKU OBROTOWEGO

Po dniu bilansowym nie wystąpiły istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową Spółki na dzień 31 grudnia 2017 r. wymagające ujawnienia. W Sprawozdaniu Zarządu z działalności w punkcie 10 opisano znaczące umowy podpisane po dacie na którą sporządzono niniejsze sprawozdanie finansowe.

Nota 54. INFORMACJE O TRANSAKcjACH Z PODMIOTEM DOKONUJĄCYM BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
za badanie rocznego sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego*	52	40
za inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego*	23	20
za usługi doradztwa podatkowego	0	51
za pozostałe usługi	1	0
RAZEM	76	111

*w/w wynagrodzenia nie obejmują ewentualnych udokumentowanych kosztów podróży związanych z badaniem oraz kosztów zakwaterowania i wyżywienia osób uczestniczących w badaniu w przypadku zleceń realizowanych poza miejscem siedziby zleceniobiorcy.

Zgodnie z odrębnymi przepisami jednostka zależna POLCYNK nie podlega obowiązkowi badania sprawozdania finansowego.

Nota 55. OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

Imię i nazwisko	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Środki pieniężne w bilansie	1 462	1 701
Różnice kursowe z wyceny bilansowej	-4	-2
Aktywa pieniężne kwalifikowane jako ekwiwalenty środków pieniężnych na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty ogółem wykazane w rachunku przepływów pieniężnych	1 458	1 699

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Amortyzacja:	8 302	7 352
amortyzacja wartości niematerialnych	135	199
amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	8 167	7 153
amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	0	0
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy) składają się z:	5 130	4 930
odsetki zapłacone od udzielonych pożyczek	0	0
odsetki zapłacone od kredytów	0	0
odsetki otrzymane	0	0
odsetki od dłużnych papierów wartościowych	0	0
odsetki zapłacone od długoterminowych należności	0	0
dywidendy otrzymane	0	0
odsetki naliczone od udzielonych pożyczek	0	0
zmiana stanu zapłaconych odsetek	62	1548
odsetki naliczone od kredytów i pożyczek	5 068	3 382
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej wynika z:	432	-30
przychody ze sprzedaży wartości niematerialnych	0	0
wartość netto sprzedanych wartości niematerialnych	0	0
przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	538	360
wartość netto sprzedanych rzeczowych aktywów trwałych	-336	-151
przychody ze sprzedaży inwestycji w nieruchomości	540	0
wartość netto sprzedanych rzeczowych aktywów trwałych	-71	0
Sprzedaż krótkoterminowych aktywów finansowych	3 787	3 817
Koszty sprzedaży krótkoterminowych aktywów finansowych	-2 770	-3 058
Aktualizacja wartości rozchodu krótkoterminowych aktywów finansowych	-1 256	-998
aktualizacja wartości krótkoterminowych aktywów finansowych	0	0
Zmiana stanu rezerw wynika z następujących pozycji:	3 606	-241
bilansowa zmiana stanu rezerw na zobowiązania	3 525	-362
bilansowa zmiana stanu rezerw na zobowiązania wynikająca z bilansu wynikająca z bilansu spółki połączonej	0	0
bilansowa zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze	81	121
wartość rezerw przejęta w wyniku objęcia kontroli (stan rezerw jednostki zależnej na dzień objęcia kontroli ze znakiem "-")	0	0
wartość rezerw wyłączona w wyniku utraty kontroli (stan rezerw jednostki zależnej na dzień utraty kontroli ze znakiem "+")	0	0
Zmiana stanu zapasów wynika z następujących pozycji:	-34 387	-62 465

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
bilansowa zmiana stanu zapasów	-34 387	-62 465
wynikająca z bilansu wynikająca z bilansu spółki połączonej	0	0
wartość zapasów przejęta w wyniku objęcia kontroli (stan zapasów jednostki zależnej na dzień objęcia kontroli ze znakiem "-")	0	0
wartość zapasów wyłączona w wyniku utraty kontroli (stan zapasów jednostki zależnej na dzień utraty kontroli ze znakiem "+")	0	0
Zmiana należności wynika z następujących pozycji:	-63 751	-39 239
zmiana stanu należności krótkoterminowych wynikająca z bilansu	-63 805	-39 304
zmiana stanu należności krótkoterminowych wynikająca z bilansu spółki połączonej	0	0
zmiana stanu należności długoterminowych wynikająca z bilansu	54	33
zmiana stanu należności długoterminowych wynikająca z bilansu wynikająca z bilansu spółki połączonej	0	0
korekta o zmianę stanu należności z tyt. podatku dochodowego	0	32
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem zobowiązań finansowych, wynika z następujących pozycji:	26 648	74 305
zmiana stanu zobowiązań wynikająca z bilansu	95 620	65 519
korekta o zmianę stanu zobowiązań i z tytułu podatku dochodowego	-2 779	-5 036
korekta o spłacony kredyt	37 219	70 054
korekta o udzielony kredyt	-81 508	-57 811
korekta o spłacony faktoring	3 849	1 488
korekta o udzielony faktoring	-26 513	0
korekta o wycenę zobowiązań finansowych z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	4	-4
korekta o zmianę stanu zobowiązań z tytułu nabycia środków trwałych	756	95
Na wartość pozycji "inne korekty" składają się:	-32 820	-1956
zmiana kwalifikacji z inwestycji na wyposażenie	0	0
wartość likwidacji inwestycji i środków trwałych	-18	-19
koszty sprzedaży aktywów finansowych	-106	-97
korekta wyniku lat ubiegłych	-31 164	0
amortyzacja dotycząca inwestycji	0	0
zyski i straty aktuarialne	-60	-81
wycena bilansowa akcji	75	-3443
wycena bilansowa instrumentu wynikającego z Porozumienia	-955	1675
wycena bilansowa instrumentów pochodnych	-4	4
odsetki budżetowe	-588	0
różnice kursowe dotyczące środków pieniężnych	0	0
sprzedaż udziałów KS SERVIS	0	0
Polcynk	0	5
Wydatki na zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	22 240	9 771
- nakłady inwestycyjne	22 327	10 423
- zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	-87	-652
Wydatki na aktywa finansowe	0	0
Podatek dochodowy zapłacony wynika z następujących pozycji	8 200	4 739
Podatek dochodowy bieżący należny	10 979	9 807
Korekta o zmianę stanu należności z tytułu podatku dochodowego	0	-32
Korekta o zmianę stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	-2 779	-5 036
korekta PDOP za 2012r.	0	0

**Nota 56. UZGODNIENIE SALD OTWARCIA I ZAMKNIĘCIA ZOBOWIĄZAŃ
FIANSOWYCH GENERUJĄCYH PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE, KTÓRE KLASYFIKUJĄ SIĘ JAKO
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA W SPRAWOZDANIU Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH**

Wyszczególnienie	Elementy działalności finansowej (z wyjątkiem kapitału własnego)					31.12.2017
	31.12.2016	Przepływy pieniężne	Spłacone zobowiązania	Zmiany niepieniężne		
				Wycena i przemieszczenia	Nowy leasing	
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	0	15 536	-567	-3 399	0	11 570
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	89 043	65 972	-36 652	3 399	0	121 762
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu faktoringu	21 178	26 514	-3 849	0	0	43 843
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	348	0	0	-242	127	233
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	549	0	-669	242	336	458
Pozostałe zobowiązania finansowe (odsetki)	202	4 932	- 4 871	0	0	263

PODPISY**PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU**

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
27.04.2017	Janusz Smołka	Prezes Zarządu	
27.04.2017	Dariusz Bendykowski	Członek Zarządu	
27.04.2017	Marcin Miśta	Członek Zarządu	
27.04.2017	Rafał Strzelczyk	Członek Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
27.04.2017	Łucja Gawlik-Kostrz	Prezes Rachunkowość i Finanse	